

CON ONG

BÁT CHƯỚC TỨ XƯƠNG ONG CÓ LỜI
CHỨC CHO KHẮP CẢ HẾT TRÊN ĐỜI
VUA QUAN SĨ THỨ NGƯỜI TRONG NƯỚC
SAO ĐƯỢC CHO RA CÁI GIỐNG NGƯỜI.

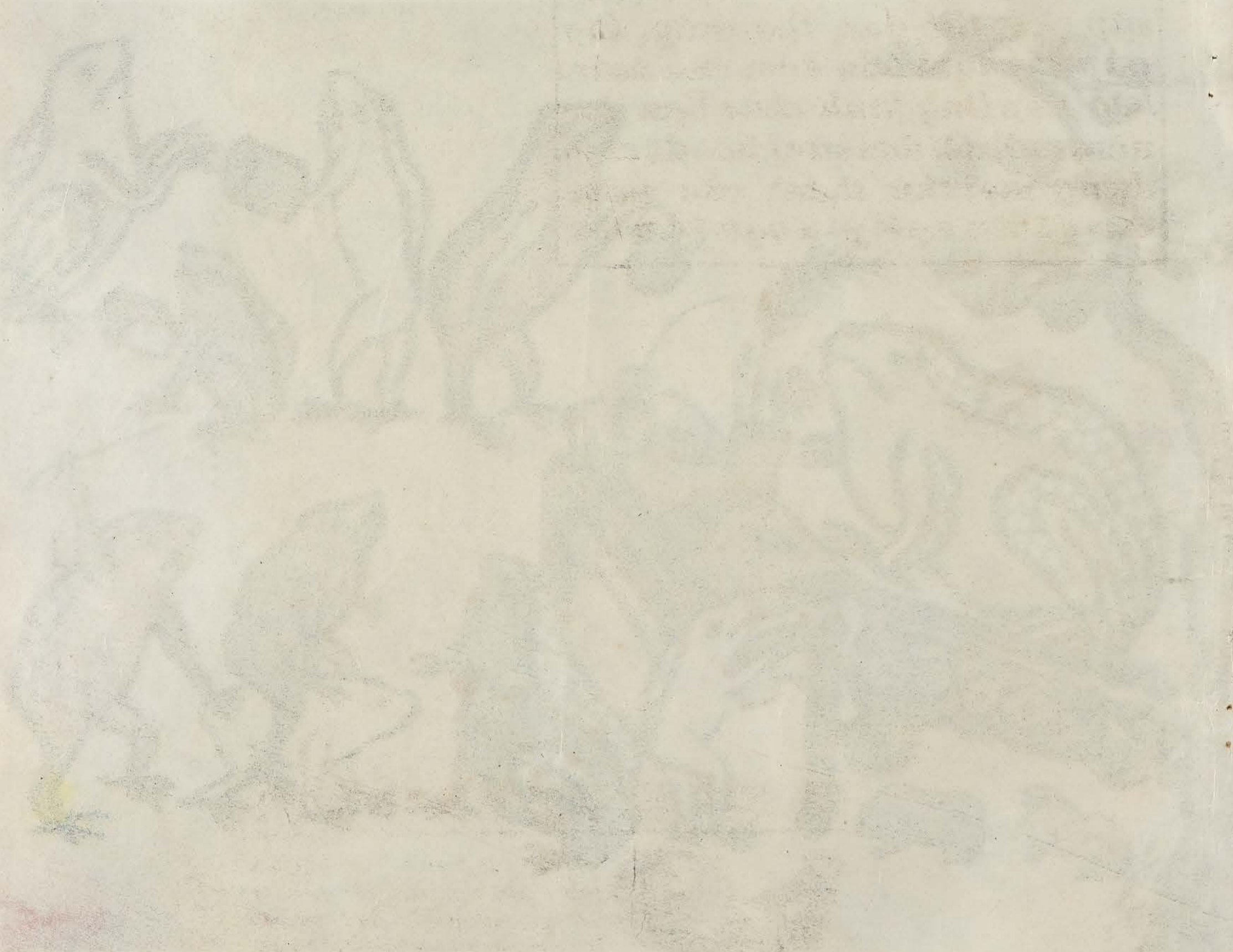

SỔ TẾT CON ONG CON GÀ

duyên anh • hoàng anh tuấn • nhật tiên • dương
hùng cường • thương sinh • minh vô • phạm lê
phan • lê minh ngọc • lan đình • hím • tô văn • dè
húc cần • cát hữu • nguyên đình toàn • hoàng hải
thùy • diên nghị • thập nguyên • lữ bỏ • mô báo • nã
cầu • bệp nhỏ • nọc độc • hoàng ngọc liên • tư mã
địa • nam bình • doãn quốc sĩ • thu liệu • sức voi •
hà huyền chi • thanh nam • vân vân...

GIA 60 TỈ

Faint, illegible text or a stamp located in the upper right quadrant of the page. The text is too light to read clearly but appears to be organized into a structured format, possibly a header or a list.

Faint, illegible text located in the lower right quadrant of the page. The text is very light and difficult to decipher, but it seems to be a block of printed or written content.

A small, faint mark or signature located at the bottom center of the page. It appears to be a handwritten mark or a small stamp, possibly a date or a signature.

« LÃO OA GIẢNG ĐỌC »

TRANH MỘC BẢN CỦA TÒ TIÊN
CHÚNG TA TREO TRONG NHỮNG
NGÀY TẾT DO MINH ĐĂNG KHÁNH
TRANG TRỌNG HÓA BẰNG NGHỆ
THUẬT SƠN DẦU.

*anh chị em thợ viết, thợ vẽ, thợ
sắp chữ, thợ đục, thợ máy, thợ
gấp, thợ làm bàn kẽm của tuần
báo Con Ong kính chúc bạn đọc
năm mới dồi dào sức khỏe để chịu
đựng mọi thử thách của năm
con gà lên ngôi gặp nạn kẻ mán*

GIẢI PHẪM NÀY ĐƯỢC HOÀN THÀNH BỞI

*võ hồng duyên anh nguyên đình
toàn phạm lê phan dương hùng
cường nam bình tô văn minh võ
lê minh ngọc hoàng trúc lý diên nghị
hồ nam vệt tếu văn thân thương*

*sinh nọc độc dè húccần thập nguyên lan đình hít cổ tử
hoàng anhtuấn thuliểu dặng trần huân hoàng ngọc liên đặc
xét phá viên mặt tịt bẻ nhỏ mỗ báo và những người thợ
sắp chữ, thợ máy, thợ gấp báo không có bút hiệu.*

CÁO TRẠNG NĂM KHÍ

minh vô

Chánh danh hân là thủ phạm : Con Khí Mậu Thân ! Một trăm năm về sau, trước Tòa Án của Lê Dịch Càn Khôn, hân sẽ bị kết tội đã gây ra cho miền Nam nước Việt đủ Ba Hồi Đau Khổ. Hân từ Tây Nam Thiên môn xuất hiện trong Thập Nhị Địa chi, cốt Kim, vật Khí, Khí Dương, vốn là một con quay tuyệt xảo, có trí thông minh bất chước kịp Trời, nên đi đến đâu hân có thể bắt thần gieo tai họa ! Cho hân chơi lừa hân sẽ đốt nhà, cho hân Nhập Thập Nhị Địa Chi, hân sẽ đảo lộn cả Lương Nghi lẫn Thái Cực ! Bất Quái do đây đã nổ tung, vũ trụ lực đã tiêu mòn sinh khí vì con Khí Mậu Thân đã gieo cho Việt Nam Cộng Hoà đủ ba hồi thảm kịch

Con khí Mậu Thân đã tấp tểnh điều binh khiển tướng. Hân muốn bắt chước cả Hoa Kỳ lẫn Cộng Sản, muốn tập làm phù thủy chiến tranh. Cho nên khi coa dè Đinh Mùi vừa bị cắt tiết theo lời sấm của Thánh Mẫu Nương Nương. Hân đã đem máu dè gieo rắc trên khắp cả dặm đường Nam Việt : « Dặm trên khắp cả dặm đường Nam Việt : « Dặm trên khắp cả dặm đường Nam Việt. » Cái ngu xuẩn của hân là ở đó. Dám lừa trò chơi hoa quả dè xúi giục con người. Dám lừa những trò đu dây dè đu vào thế sự ! Nên hân đã đem chính chiến đến cho tất cả mọi người. Một thứ chiến tranh không tên nhưng đủ cả trăm nghìn cách chết. Chết chôn sống, chết chặt đầu, chết quay trong lửa, chết ngộp dưới bùn, chết trong lửa bom, chết trong bể nước ! Có kẻ hân sẽ chết đứng trong buồng vợ, có người du tử đi lang thang quanh năm suốt tháng nay về chết trước bàn thờ gia tiên, có kẻ chết rồi nay bị quật mồ lên để chết thêm lần nữa ! Con Khí Mậu Thân đem về cho miền Nam Việt Nam bao nhiêu chết chóc đó. Tội ác của hân thật ghê gớm. Khi người ta tìm ra đủ loại nạn nhân và liệt kê hàng ngàn cách chết. Phải đến mấy ngày mới hết và phải mất hàng trăm kí lô giấy để kê khai. Đó là chưa kể những nạn nhân còn sống sót. Trước hết là những thành trì. Than ôi ! Tháng năm lơ lửng chưa vừa, con khí Mậu Thân còn xúi người đến đánh phá ! Đâm chém cho tan hoang. Cho ngói rụng nát thành tro. Cho tường đổ thành đất bụi ! Hân chủ trương săn giặc bằng cách nhả mồi. Đặt những mồi ngon cầm tử. Để làm mồi phiêu cho các cuộc tiêu thổ, san bằng ! Ngàn năm kim cổ, miếu điện hoang tàn ! Chưa đủ ! Hân làm cho lửa dầy. Để tiêu đốt thêm, để hủy hoại thêm, không chừa bất cứ một thứ văn minh gì cho thế giới ! Hân chủ trương tiêu diệt văn minh để bày trò đầu tiên. Để làm người đi canh tác sa mạc hoang vu ! Hân muốn trên đất thiêng liêng này phải trồng nên những loại cây gai mới. Tưới bằng máu phân bón bằng xác thân. Nên đã dùng đạn bom, chiến tranh mà cây tất cả ! Tội ác của hân thật dè ngạt trời. Nhưng Thiên Đỉnh đến nay vẫn chưa kết án. Vì còn hơn con Khí Tề Thiên, con Khí Mậu Thân đều có cha, ông đeo răng nguyên tử ! Cứ mỗi lần ở bên Thái Cực, nghe các bậc tổ sư của hân cười hự hự, dẫn chúng miền Nam khốn khổ này dè phải rét rung vì sợ răng nguyên tử nổ âm âm ! Thì còn chi là đất nước quê hương này nữa ! Nên người ta chịu đựng cho nó chống gây làm phù thủy chiến tranh. Mà không dám than oán gì ngoài việc đem máu, xương của mình ra chống đỡ ! Mười năm đánh giặc, chưa bao giờ dân xứ biển Nam Hải này chịu làm thứ gian nan như vậy. Hàng triệu người thì nhau chạy loạn. Đến lánh nạn khắp cả mọi nơi. Nhưng con Khí Mậu Thân thật là quá quái ! Trốn đi đâu hân cũng tìm cách đuổi theo ! Hân đuổi bằng cách dè các loại hòa tiền. Dừa con

người vào ! thế tuyệt vọng không biết đổi phó làm sao ! Trong khi đó thì Sư Vương của hân ở miền Cực Tây, xa hơn cả Tây Phương Cực Lại, đã ho lên mấy tiếng và nói chuyện hoà bình. Bảo Con Khí Mậu Thân. Đừng chơi trò đốt nhà nữa ! Sư Vương hãy dạy hân dè dành các phe chiến tranh đến bàn hội nghị. Bảo hân hãy tạm ngưng vai trò giết người để đóng vai phù thủy hòa bình. Hân bèn cười lên ba tiếng mà nói rằng : thôi ngưng ném bom, thôi đến bàn hội nghị. Hội nghị tay đôi - Rồi hội nghị tay tư ! Kéo màn thứ hai lên. Người ta thấy con khí Mậu Thân bỏ bùi dùi đốt nhà ra, và mặc áo hòa bình có thêu chim bồ câu trinh tiết !

Con Khí Mậu Thân làm chủ tịch hội nghị hòa bình ! Nhưng áo trắng chim câu vẫn không che được khuôn mặt hung thần của hân ! Hân đã ranh mãnh nháy mắt cho các phe tiếp tục cuộc chiến tranh khi cứ cãi và nhau tại bàn hội nghị. Để hân ở giữa làm trọng tài vừa cho cuộc chiến, vừa cho cuộc hòa. Do chính hân gây ra ! Thảm kịch đã hồi thứ hai mà vẫn còn âm vang của màn thứ nhất ! Bom đạn vẫn bay ngang đầu các sư giả. Để đến tận bên kia chân trời. Làm cho các tăng Ngọc Hoàng, Thượng Đế, Phật, Chúa Trời, Mohamet phải bồi hồi phần nộ. Vì cái trò quái của con khí Mậu Thân ! Hân xúi bèn này tiếng bác, giục bèn kia tiếng chi, để cho mọi phe liên hồi cãi và ! Đã chấp nhận hân thì phải nghe hân cho đến hết chu kỳ ! Nhưng năm tháng sao cứ mãi dài ra ! Để cho hân dư thì giờ tác quái. Hân đòi được một năm có 13 tháng, với tất cả mọi sự rủi ro ! Cho bất cứ ai nhận hân làm thần bản mệnh ! Dân tộc xứ Nam Hải điều đứng khi nghe hân lãnh chức Chủ tịch hội nghị Hòa Bình ! Mà không biết phải đối với ai vì mình thấp cổ bé miệng. Vì biết hân đang dùng đủ hết tài xảo quyết để quay tròn đất nước và hân đến nhập địa chi ! Hân bảo cái gì, thì mọi phe đều nghe răm rắp ! Hân bảo ngưng tay đừng ném bom nữa, thì lập tức Hoa Kỳ rui rôi nghe theo. Hân bảo phóng hỏa tiến về Saigon chơi, thì O.K. Saigon ném đủ mùi hỏa tiễn. Hân bảo hội nghị tay tư, liền O.K có hội nghị bốn phe. Hân là chủ tịch tức là hân làm trọng tài. Nên hân huýt xúp lê bất chấp qui luật ! Bên nào dè đầu hân cho hân cho hân. Bên nào còn mạnh hân ra lệnh cho B52 đi ném bom 5 tấn xem chơi ! Không còn qui luật mạnh được yếu thua. Mạnh cũng thua, yếu cũng thua, chỉ có kẻ nào diệt được yếu, thì được mạnh mới mong thắng cuộc ! Một sự thắng cuộc chẳng về vang chi, vì đã do bàn tay con khí Mậu Thân độc ác bày ra ! Vì nó đã ăn hối lộ đến 1 tỷ nghìn đô là đầy mạp ! Nên vai trọng tài của nó bắt đầu thiên vị cho kẻ ngoại cuộc hưởng chơi. Hai thắng đánh nhau cho chết hết, chỉ có thắng đánh cá ở ngoài đủ sức hồi lộ chi em Khí Mậu Thân là thắng mà thôi ! Trên hí trường chỉ thấy xác của Ngựa Đua và JocKeep kiệt sức. Chỉ có thắng triệu phú là được cuộc ở gần Khán đài. Hội nghị hòa bình của Con Khí Mậu Thân là thế đó. Hân tổ chức một cuộc bồn rút sức mạnh của mọi người. Để cho tất cả đều kiệt quệ. Để Sư Vương có răng nguyên tử của hân hốt bạc cất hã hã ! Hội nghị Hoà Bình do con Khí Mậu Thân tổ chức chỉ là một trò đánh đu chính trị ! Đánh đu từ cây quốc gia sang cây Cộng Sản ! Để rồi kéo cành kéo lá của hai cây buộc lại với nhau ! Cây nào mạnh thì bật rễ cây kia. Hay sẽ tiết ra một thứ nhựa từ đó

mọc thành một lớp cây leo vẫn cò dịch thủ v, làm cho ngã khụy. Hoặc âm binh, rắn rết, mớ sùng, ve kiến, đủ các loài dè giao đấu từ hai ngọn vô nhau ! Con Khí Mậu Thân đang đu dây hoà bình để tìm cách phóc một bước cột đầu hai cây quốc gia-Cộng Sản ! Để mọc ra một thứ cây liên hiệp liên minh đủ cành, lá mới, mọt, răn rít hoà bình !

Để chu toàn vai trò chiến tranh và hòa bình của hân, con khí Mậu Thân phải giả nhân giả nghĩa đi quay phá khắp nơi ! Để cho được mọi người nghe, hân phải đóng vai Tu Sĩ. Ở một đất nước mà mọi giá trị đều đã bị khuôn vác đến a-ba toa, đã bị giao hết cho các tề đố tề, thì con người chỉ còn biết núp vào dưới bóng các vị thần linh ! Con Khí Mậu Thân biết vậy, cho nên khi hân khoác áo nâu, khi hân khoác áo đen, khi khoác áo vàng, khi khoác áo trắng để đi khuyến giáo khách thập phương ! Đến mỗi nơi hân bịa ra một điều tai hại ! Để cho những người anh em trong một đạo cầu xé nhau. Để cho những người dân phụng thờ đức tin phải nghi ngờ hành vi của các nhà tu sĩ. Vì không còn ai phân biệt được khí với người ! Đó là một điều hiểm nguy, một tai họa chưa từng thấy trên trần thế. Khi đóng vai tu sĩ của tất cả mọi thứ đức tin ! Và đang bịa đặt đủ điều dè mề hoặc quần chúng, làm cho bao nhiêu người mộ đạo phải đóng cửa tu tại gia không dám đến giáo đường nhà thờ, chùa chiền, đình miếu ! Có khi nó còn giả dạng ngữ ngôn của các hàng thánh hiền đặc đạo. Để khuyến dụ những kẻ lòng non dạ trẻ dè tin. Để khuyến loát ngay các hàng giáo phẩm ! Ai cũng bị nó gạt, ai cũng bị nó lừa ! Trước thảm kịch phân hóa của mọi tổ chức tinh thần trong nước ! Người ta giống chiêm đánh trống dè cảnh tỉnh lẫn nhau. Nhưng không còn ai tin nổi ai dè mà cảnh tỉnh. Tất cả đều đang rơi vào vực thẳm, đang hôn mê, đang phân loạn, đang xa rời cái

giá trị đích thực của mình ! Các nhà lãnh đạo chánh trị cũng do đây mà trở nên lầm lạc, Họ không vì biết đâu là thực, đâu là mơ ! Trước mắt chỉ là một màn sương mờ bằng khí máu, khí tham lam, sĩ hận, khí thù nghịch phân chia, khí tiền tài danh lợi... Con khí Mậu Thân đang nhả khí ra giữa chính trường xứ Nam Hải, làm cho làn khí nào cũng đi c địa giết người ! Giết từ từ. Bằng cách làm cho tất cả mê man, ngơ ngẩn, ngơng nghịu, mù lòa... Và dân xứ Nam Hải được các bậc tu hành, các nhà chánh trị của họ dẫn dắt về địa ngục, xa mãi, xa mãi mảnh đất hứa hẹn trong lý tưởng mọi người, xa mãi, xa mãi quê hương đích thực mà ai ai cũng đều muốn đạt !

Con khí Mậu Thân đó đã bịp cả Lương Nghi, Thái Cực. Nó đã phân tán Âm, dương và làm cho tất cả mọi tinh cầu trong Thập Nhị Địa Chi tắt ngấm ! Mọi tinh cầu đang bằng gió, vì con khí Mậu Thân đã tắt lửa sống căn khôn ! Tội hân không thể nào lường bằng pháp luật. Trọng tội trong Bất Quái phải đầy xuống làm người ! Để hân ném đủ mùi của vai trò phù thủy, hân phải ra đi khi Gà vừa gáy sáng. Và phải ngủ gục khi thế cuộc chớm tàn. Đuôi hân ra khỏi dè vũ trụ. Đầy hân vào trong lửa trần gian. Mà cũng chưa chắc đã đến xong tội ác !

Trên đây là những lời buộc tội của chương lý, trước Tòa Án Càn khôn, một trăm năm sau khi khí Mậu Thân trốn vào trong Đền Vũ Trụ.

nà cầu

KỶ NGUYÊN CHỢI GÀ

NHỒI MÀO GÀ.— Đời Thủy Hử có tên Cao Cầu, xuất thân là một thằng bung rươu, nước ngọt cho vua giải khát trong lúc đá cầu chuyên. Cao Cầu ngập phải rười, đánh « ta lông » trúng trái cầu một phát. Vua quan khoái tí khen ha y, cho nhập cuộc cầu. Từ cầu đến chính trị. Và Cao Cầu phút chốc trở thành chính khách, trở thành tay loạn quyền làm rắc rối nhà nước. Dưới ngọn bút vẽ vờ của Thị Nại Am, Cao Cầu, ông tổ của Xuân tóc đỏ, không linh hoạt, bằng con cháu mình là Xuân tóc đỏ rồi nhưng chưa chát mĩa mai. Đời Xuân Thu đã có nhiều nhân vật lý kỳ, nhưng đời tân Xuân Thu còn nhiều nhân vật lý kỳ quái đản hơn. Tướng quốc họ Nguyễn thích chơi gà. Một nầy sinh ra bọn cô vô gà của tướng quốc để biến thành gà bắt chó. Hiêm nổi người Thương Sinh chế viết, người Thập Nguyên chế viết, người Minh Vô mài buộc tội con khỉ, người Dê Húc Càn đã có kịch đạt hội khỉ cuối năm. Ta bên bị người chủ bút bắt phải viết. Vậy ta có đời nhồi mào gà. Rất mong nhân gian thông cảm.

THỜI GIAN

Những năm chính trị nhà binh hậu chính trị nhà thơ và nhà chùa.

KHÔNG GIAN

Bãi chơi gà của tướng quốc họ Nguyễn.

NHÂN VẬT

ĐÌNH XUÂN THU, 45 tuổi, một quái kiệt trong làng cãi nhau bằng mồm. Có « hóa công đại pháp » nên hóa giải được tất cả những chuyện xe ô tô bung.

THÔNG NGÔN, 40 tuổi, hao hao Xuân tóc đỏ của Vũ trọng Phụng. Lại đề tóc mai. Bước thang danh vọng khởi từ nghề « interpreter »

BỒI VIÊM, 45 tuổi, ngậm ống vớ, người nhỏ thó, có đôi mắt giao quyết, « xọc ti » ở sở Đồ Thùng chính quốc; đại lý cho sở Đồ Thùng ở Giao Chỉ tục gọi « a gang Lơ Pho », trước bung điếu, châm đóm cho Phan tâm Quất.

LÊ TÀI HÓT, 45 tuổi, vốn là cụ trong dân hoặc « cụ trong rên », tiếng lái là con rận trong người thằng cu bé, nói tất là rận trong cu, tiếng Tây bồi dịch là pou dans petit homme.

TƯỚNG QUỐC, râu kềm, khoái đá gà và khoái người ta khoái gà của mình.

PHAN ĐIỀU ĐÓM CỦA TƯỚNG QUỐC gồm có những anh kiệt tép riu, một người vấn đề nguyên tên Tây là mông xừ Nguyễn Bonhomme.

TRANG TRÍ SÂN KHẤU

Càng đông người coi đá gà càng tốt. Có đưa lên sân khấu các em mặc mini-jupe tức dzip xà lồn dăng khi có chú gà nào thua, chú ấy có chỗ ăn thân bằng cách rúc vào mini-jupe.

MÀN MỘT

(Tướng quốc ôm con gà nòi bước ra. Người mặc chiếc áo hoa dài tay bỏ ra ngoài quần. Đa dễ người hơi đen nên trông người giống Phi lập bin. Theo sau người là quái kiệt Đình xuân Thu).

TƯỚNG QUỐC.— Anh đã chích thuốc chơi dai cho nó chưa ?

ĐÌNH XUÂN THU.— Bầm thưa anh, em đã, chẳng những chích thuốc chơi lâu cho em út của em mà còn truyền « hóa công đại pháp » cho nó nữa. Hôm nay, gà của ta phải

bách chiến, bách thắng.

TƯỚNG QUỐC.— Cái chế ngồi của anh còn hay bướng là do con gà nầy quyết định.

(Hai người chủ, tờ đã tới sân gà chơi. Chú gà được thả xuống. Chẳng biết có phải nó ghét Đình xuân Thu không mà mờ anh điếu đóm nầy một phát tóe máu).

ĐÌNH XUÂN THU.— (Cười hình hích, nén đau mà cười) Hay tuyệt, hay tuyệt, cú mờ hay tuyệt. Lát nữa hãy mờ bỏ mẹ địch thù như mờ thử anh, cưng nhé !

(Gà nòi của Tướng quốc cao hứng « j » một bãi.)

TƯỚNG QUỐC (lo lắng).— Chưa chơi mà nó đã tháo lông.

ĐÌNH XUÂN THU (mím môi).— Phân của nó tốt. Nếu không có mùi tanh thì chả hề gì.

TƯỚNG QUỐC.— Anh người thử coi !

ĐÌNH XUÂN THU (nghĩ tới chuyện Cầu Tiên, hớn hờ).— Dạ dạ, có em ngay.

Giai phẩm CON ONG
CON GÀ !

đề hức càn

BUỔI TRÌNH DIỄN KHỈ CUỐI NĂM

KỊCH SA LÔNG, TRÌNH DIỄN Ở WC

Các Vai :

THƯỢNG ĐẾ - (dân cử, không có râu lâu lâu có quyền hút «pip»)

THIÊN LÔI - (Tuy phát, thư ký, liên lạc viên giữa Thượng Đế và Khỉ. Một tay cầm ống thuốc Trạ Sinh, một tay cầm tờ giấy năm trăm phe phẩy, đuổi ruồi...)

KHỈ QUÍ TỘC - (Trên dưới đều ít tóc. Cặp tay một tập nhạc cải lương, cổ đeo đồng tiền một chuỗi răng giả, vú giả như chiến lợi phẩm.)

KHỈ ÔM GÀ - (Mình đầy phân gà, nhưng hễ lúc nhìn xuống mình thì phân gài biến mất. Nếu không hóa trang nổi, có thể mượn bất cứ một ông Tây Lai nào đóng cũng được.)

KHỈ NHI ĐỒNG - (Cầm tay một tờ báo và một cái lá cải, lưng đeo chữ bát khà xâm phạm.)

KHỈ BỐ LÃO - (Không có gáy mà có hai mặt. Lúc quay đàng trước thì ngực có chữ Đề Nhị Cộng Hòa. Lúc quay đàng sau thì lại có chữ Đề Nhất Cộng Hòa.)

KHỈ BÁO HẠI - (Mang theo cái bị gậy.)

KHỈ KỶ THỊ - (Ngực mang lưng lửng tờ giấy khai sinh, kèm theo hàng chữ «không phải người trong này»)

Các vai phụ gồm rất nhiều khỉ. Khi điếu đóm, khỉ đồng ý, khỉ xuống đường v.v. Có nhiều khỉ không biết cả đến họ và tên, nghề nghiệp. Càng đồng khỉ càng vui. Nhưng tuyệt đối không được mượn khỉ Sở Thú, vì Khỉ Sở Thú là Khỉ Liêm Sĩ.

Màn mở ra, sân khấu đã đầy đặc Khỉ. Thượng Đế chưa xuất hiện. Thiên Lôi thì chạy ra, chạy vào, khỉ đang nhóm Đại Hội.

MỞ MÀN

KHỈ BỐ LÃO - (Ho vài tiếng, khạc ra năm bảy cục đờm, ụm ọp một hồi rồi mới lên tiếng). Thưa Đồng bào, Đồng viện, Đồng bạc, ấy quên. Đồng chí !... Trong Đại Hội này, tất nhiên tôi là phát ngôn viên, là đại diện của anh em rồi., Chuyện này nên thông qua.,

KHỈ ÔM GÀ - (Giọng cự nự). Thôi chừa ! Ai bầu cho anh...

KHỈ BỐ LÃO - (Sảng giọng), Thi Dân bầu chớ còn ai bầu...

KHỈ NHI ĐỒNG - (Để thường ở cái chỗ này chỉ có một mình anh là được dân bầu

Còn tôi, để thường là quan bầu chắc... Mà hơn nữa, ở trong chức vụ của tôi, có chữ «dân». Các anh là Bố Lão, các anh lên hàng «cụ» rồi, Các anh là «Cụ trong Dân».

KHỈ QUÍ TỘC - (Rút cây viết và cuốn sổ ra như phú - lít sắp biên phạt). Nay anh Khỉ Nhi Đồng !... Anh không được dùng lối nói lái, nói lồi, xúc phạm tới người khác. Tôi lại khóa mồm anh lại bi giờ.

KHỈ NHI ĐỒNG (dơ lưng ra phía khỉ Quý tộc). Có đọc thấu chữ Bất Khả xâm phạm đây không ?... Biết chữ Việt không ?... Hay là chỉ biết chữ Mèo. Tui đây mà phải sợ anh sao ?... Tôi có quyền bắt tin nhiệm anh nữa. Anh mà làm tàng, tôi đi xin năm bảy chữ ký, tôi «phốt» anh về chèo đò trên sông, đón khách...

KHỈ BÁO HẠI (nguồn văn chương lai láng, thấy Nhi Đồng chơi Quý tộc, bèn nói hứng ngâm Tao đờn, mây đờn).

(Núi Ngự không cây, chim ngủ đất...)

(Sông Hương vắng khách, đi kêu trời...)

KHỈ QUÍ TỘC (nổi khùng) Cam chạc ai mồm anh lại. Lúc này không phải là anh coi thường quốc gia. Anh mà coi thường tôi, chúng ta sẽ mất nước...

KHỈ BÁO HẠI (giọng thâm thiết). Xin lỗi, tôi xin lỗi. Tất cả là tại tôi. Xin đàn anh đừng giận cá, chém thớt. tội nghiệp.

KHỈ QUÍ TỘC (lên nước) Tôi sẽ ký giấy sa thải anh !...

KHỈ BÁO HẠI (sắc mặt đang màu tái, đổi sang màu đỏ. Đang từ van lơn, bỗng đổi thế, đứng vào cái thế bất phục tùng). Tôi... cần !... Năn nỉ chơi với anh cho đẹp mặt cả làng. Chứ anh thì là cái thớ gì. Anh là một thứ kếp cải lương hạng bét !...

(Tiếng ồn ào và cảnh hỗn độn trên sân khấu. Thiên Lôi chạy ra trừng mắt nhìn.... Tiện tay cầm tờ giấy năm trăm. Thiên Lôi dán ngay vào mồm khỉ Bố Lão - Sân khấu im lặng ba mươi giây. Thiên Lôi lại trở vào...)

KHỈ BỐ LÃO: Chúng ta tới đây, không phải để mình xúc, tố cáo nhau. Ở chỗ sân khấu này, có ba mục tiêu là thông tin, giải trí và giáo dục. Nếu đi ra ngoài ba mục tiêu đó thì tôi yêu cầu ông chủ đóng màn lại, không diễn nữa.

KHỈ ÔM GÀ: Thôi, diễn tiếp tục đi, chúng ta đồng ý cho anh Bố Lão làm lãnh tụ ?...

(Tiếng «đồng ý» vang lên, mắt lú khỉ sáng lên nhìn tờ giấy năm trăm mà Thiên Lôi vừa phước thiện cho Bố Lão.)

KHỈ BỐ LÃO - (Lai âm ọp, lại ho, sửa lại điệu bộ trình trọng). Thưa quý vị Đồng bào, đại hội ngày hôm nay, chúng ta có một số vấn đề, đưa lên Thượng Đế quyết định. Việc đầu tiên, phải công nhận chúng ta là giai cấp quý tộc. Lịch sử đã chép trong cuốn Tây Du Ký, ông tổ chúng ta là Tôn Ngộ Không đã từng làm quan tới chức Tề Thiên Đại Thánh, rồi thăng tới chức Bất Mã Ôn. Tuy rằng chỉ là chức quan coi ngựa, tiếng Mèo gọi là «cao bồi», nhưng quan gì thì cũng là quan. Vậy đề kết luận, chúng ta là giòng dõi của Tôn Ngộ Không, chúng ta là con quan...

KHỈ QUÍ TỘC - (Mừng rỡ). Thế ra tôi là giòng dõi Tôn Ngộ Không. Thế thì ra tôi họ Tôn à ?... Sướng quá ta !...

KHỈ BÁO HẠI (trề môi) Cái đó thì chắc... quá rồi. Nhưng tôi xin rút lui ra khỏi giai cấp quý tộc. Tôi không dám đứng ngang hàng với anh Quý tộc.

KHỈ NHI ĐỒNG (can) Thôi giận nhau làm gì ?...

KHỈ KỶ THỊ (từ lúc mở màn tới bây giờ mới lên tiếng, vừa há mồm thì mùi thối inh lên), Thôi, chúng ta cũng nên làm vừa lòng anh Báo Hại. Cái đó chẳng sao, vì anh Báo Hại «không phải người trong này».

KHỈ NHI ĐỒNG (nổi giận): Mở miệng ra thì thấy có mùi ròi. Yêu cầu anh Bố Lão đưa kiến nghị lên Thượng Đế, khóa mồm nó ba ngày.

KHỈ KỶ THỊ (giọng nhục mạ) Anh là cái thùng rác !...

KHỈ NHI ĐỒNG (vừa nói vừa nhảy chơi chơi làm cái chuông cở rem đeo ở cổ kêu leng keng). Anh dám nói thế à ?... Tôi sẽ đem việc này về làng Nhi đồng, họp dân làng lại, đánh bỏ mẹ anh. Tôi có thể chặt phăng cả cái cây cở thụ mà anh đang ôm gốc. Anh coi chừng tôi, nghe không ?...

(Sân khấu lại ồn lên. Thiên Lôi lại phải chạy ra. Tờ giấy năm trăm khác cầm trong tay lại dán vào mồm Khỉ Nhi Đồng. Sân khấu im lặng ba mươi giây.)

KHỈ BỐ LÃO. Thỉnh cầu. Thiên Lôi mời dùm Thượng Đế ra điều trần trước Đại hội Khỉ,

THIÊN LÔI (sảng) Thương để bận việc

(Xem tiếp trang 10)

hít cốc tử

LUẬN GIẢI

54 VỖ TÁNH SÀI GÒN

nhận giải đoán tử vi, coi bói mu rùa, tay, chân, rốn. Chính khách trừ 80 phần trăm. Miễn tiếp chính khách ngoại quốc vì dốt tiếng Mèo

TRONG MƯỜI HAI CON GIÁP

Trong năm con gà, số này có hai sao chính là Thái âm Thái Dương. Vừa âm vừa dương, nghĩa là không tối mà không sáng, nó mờ mờ như ánh đèn cây. những người làm đèn cây mà ở tuổi này thì sẽ phát tài lớn. Ngược lại, nếu làm nghề Ta nhà đèn, thì sẽ

cúp điện liền liền.

Ngoài ra số này còn có hai sao Thiên cơ và tham lang. Sao thiên cơ chỉ phi cơ bay trên trời và sao tham lang chỉ sự ô m, tham lam. Người mang số này, ít nhất cũng phải làm đến giám đốc một công ty hàng không. Nhưng tính tình tham lam bê bối.

Cứ theo các chính tinh mà đoán, thì đáng người số này đậm đà, hơi lùn, húi cua, thế nào cũng đeo kính trắng. Số này tuy có thể làm tới Thượng thư, nhưng bị nhiều người ghét.

Chánh tinh của số này là thiên lương. Sao Thiên lương còn có thể gọi là thập Bá Lương. Số này nhờ lương thiện, nên ai bảo gì cũng nghe. Lại thêm có các sao Hóa quyền, hàn chung và mộc chày. Nhờ sao hóa

quyền, số này có thể làm lớn. Sao hàn chung là cái chuông lạnh, tức là chuông bán cà rem, và mộc chày, là cái chày bằm cây, tức là cái võ nhỏ.

Cứ theo cái chánh tinh trên mà luận giải thì số này là người dễ bảo. Nhờ dễ bảo mà được làm lớn. Không biết rõ làm nghề gì, chỉ biết là luôn luôn gần gũi với cái chuông bán cà rem và cái búa gỗ. Nếu là đàn ông, thì rất ưa bàn phím.

Người tuổi này ít có bộ mặt hom hem, nhu nhược. Dù có già cũng không được đám trẻ con kính phục.

Nên cẩn thận : năm nay có thể bị giáng chức. Sức khỏe bình thường. Có thêm tiền và thêm lời đàm tiếu.

Tuổi này có sao Thiên Ngưu án ngữ. Vì Thiên Ngưu là trâu trời nên người mang số này phải chuyên về ngành trồng cây. Nếu không có học thì là nông dân. Nếu có học chắc là kỹ sư canh nông. Ngoài ra còn có sao quốc ấn. nên gặp thời, có thể làm đến quốc

trưởng. Tuy nhiên lại có các sao Phục binh và Thiên Tướng, nên thế nào trong đời cũng có lần bị bầy tôi làm phản, và rất kỵ những người làm nghề Tướng.

Số này có sao cự môn, nhưng lại bị sao lộc tồn phá, nên ăn nói lầm lẫm. Đáng người mũm mĩm, mập mạp, hiền. Coi chừng mắc bệnh ngứa háng.

Năm tốt : Giáp Thìn.

Năm xấu : Ất Tỵ — Đinh Mùi.

Trong năm con gà này tuy có cất tiếng gáy, Nhưng chẳng đi đến đâu.

Số này có các sao thật lạ : thất sát, quan đới, đại hao, quái thai và vũ khúc. Các sao này cùng đi với nhau, bất lợi vô cùng. Theo Đức Trần Đoàn thì mang số này rất có thể bị bệnh điên khùng.

Sao thất sát có thể là người thuộc dòng tôn thất, cũng có thể là bọn

thất phu ưa tàn sát. Sao quan đới chỉ sự làm quan hoặc con quan. Đại hao là bị tổn thương về danh dự, và sao quái thai chỉ những kẻ bị đời cho là hạng quái thai. Nhưng có sao vũ khúc lại chỉ sự ưa thích múa hát.

Số này làm quai rất có hại. Nhưng lại có khiếm về ngành phường chèo.

Năm nay có sự đi xa. Có thể là xuất ngoại.

Các sao chính của số này trong năm nay là Quý nhân, đế vương, hóa lộc thiên quan, và thế tróc. Cứ các chánh tinh mà luận giải thì số này đáng lẽ chỉ vào loài hạ tiện. Nhưng nhờ quý nhân phù trợ nên giàu có đế vương. Lại có sao hóa lộc, nên nhờ tài luân cú mà được

rất nhiều bổng lộc. Nhưng có các sao Thiên quan và Thế tróc, nên nếu đi xa, như xuất ngoại, thế nào cũng mang vợ theo, và trở về sẽ rắc rối với thuế quan (sao thiên quan). Tuy nhiên, nếu làm nghề dân biểu thì dù hàng lậu có bị quan thuế giữ, cũng sẽ được thả ra, nhờ có sao Quan phủ hỗ trợ.

Số này mà không đặc cử thì chỉ có nước đi ăn mày.

Ngày xấu : Cà năm.

Ngày tốt : Kiếp sau.

Số này cầm tinh con rắn. Các sao chính là Bạch Hổ, Hoa Cái, Thiên khốc, đại thắng và Ngoại thuộc.

Sao Bạch Hổ, tức là con hổ trắng, Nhưng không bao giờ có hổ trắng mà chỉ có voi trắng. Vậy Bạch hổ có thể luận là Bạch tượng. Sao Bạch hổ hay Bạch tượng,

đi chung với Hoa Cái, tức là cưới chung voi với đàn bà. Thiên khốc là đến trời cũng phải khốc thét. Các sao đại thắng và ngoại thuộc chỉ sự hướng về nước ngoài mà cầu thắng lợi.

Người mang số này rất thích các công việc ngoại giao, nhưng vì có sao bệnh phù can, nên không có tài.

Coi chừng có thể bị người đời đồng hóa với rắn.

LEM NHỆM BẠN GIỐNG CON NÀO?

Tuổi Ngọ cầm tinh con ngựa người tuổi Ngọ được liệt vào hạng tốt số: "Người ta tuổi Ngọ tuổi Mùi, mà tôi ngậm ngùi một đời tuổi Thân". Người tuổi này có tính nóng nảy, "ngựa non háu đá". Lại có chánh tinh là sao Thiên Mã, tức ngựa Trời. Số này làm nghề lái tàu bay thì rất hợp.

Ngoài ra còn hai sao thiên Lộc và quý nhơn nên trong số bộ hạ thế nào cũng có người tên Lộc, tên Nhơn. Nhưng coi chừng có vì sao vô phu, nên nếu dùng kẻ tôi tớ họ Vô, thế nào cũng bị đá vào giữa mặt.

Tình duyên; Với đào hoa thủ mạng, số này chắc phải đa thê.

Công danh: Nếu đi lính có thể làm tới chức Thái Tướng. Nếu làm chánh trị, có thể tới chức Tề Tướng hoặc Phó Vương.

Năm nay thế nào cũng đi xa.

Người ta thường kiêng năm tuổi, nên tuổi Dậu mà gặp năm Dậu, phải đề phòng cho lắm.

Cầm tinh của số này là con gà. Nhưng gà cũng có năm bảy loại. Quý nhất là gà đẻ trứng vàng, rồi đến gà mái, gà trống, gà thịt và gà chọi. Trong các thứ gà, chỉ có gà chọi là khôn nạn nhất. Vì có

khí cùng một mẹ mà đá nhau chí tử, đề loài người coi chọi.

Số này có sao tướng quân cho nên nếu học về võ nghệ và làm bồi cho tướng quân thì sẽ khá.

Chánh tinh của số này là sao Thiên-Dược. Người ở tuổi này chắc làm nghề bào chế thuốc. Lại có sao hoạch tài, nên ắt phải thuộc hạng giàu có. Với hai sao Hậu Trường và Tang Môn, số này nắm được các nhiệm vụ trong hậu trường chánh trị rất hợp. Nhưng vì sao Tang môn, có nghĩa là để tang cái mồm, nên khó tránh khỏi lời đàm tiếu.

Số này nhờ có sao kinh tài, có thể Bay Cao, nhưng thế nào cũng bị lụy vì tiền.

Ấu cũng là "chữ tài liền với chữ tai một vần", tránh sao cho khỏi số?

Công việc: Cung nô bộc khá. Nên làm sẵn thật nhiều phong bì màu bạc để làm bùa hộ mạng trong những khi trái gió trở trời.

Đức Trần Đoàn có nói là "không có chó bắt mèo chằm chằm". Vậy số này nếu coi về ngành nhập cảng phân bón thì rất hợp. Có thể ném mà biết của thật hay của giả. Với hai sao kinh bang tế thế, số này ắt có khả năng về kinh tế, lại có sao hàn kê cư ở đây thật đặc địa.

Nhưng coi chừng, có sao bắc thị chiếu vào giữa mặt rất xấu.

Công việc: phát tài đều đều. Nhưng nhớ phải ăn cho đều, tiêu cho sòng, thì của mới giữ được.

Tuổi này xấu nhất trong các tuổi, Là thường Dân thì cõng đỡ. Nếu làm lớn vào cơ Tề Tướng trở lên thì chắc chắn năm rồi đã bị thất bại nặng, có thể là mất chức. Ngoài các sao hóa quyền, hóa lộc, còn có sao cự môn, vậy ắt có quyền làm nghề luật sư.

Số này còn có sao địa kiếp nên sống ở đất nước mình đến mãi kiếp thì còn khá. Nhược bằng ra ngoài quốc mà sống thì

đúng là số ăn mày.

Số này đặc biệt có hai sao Thiên y và Bác sĩ là chánh tinh, nên chắc chắn làm nghề chữa bệnh. Nhưng lại cầm tinh con heo, nên ắt phải ra những gì có tác dụng đánh thức con heo lòng nổi dậy như lịch trần trường. Cứ theo các chánh tinh mà luận giải, và theo cách chiết tự thì số này tuy có

sao bác sĩ nhưng nếu mở phòng mạch chắc ế khách còn làm cho bệnh viện công thì nhà hòm phát tài. Nhưng nếu đứng đầu một khối biết gọi dạ bảo vâng, thì trong tương lai khá lắm.

Số này phải kết bạn với số có sao Thiên dược thì mới hợp.

Coi chừng, mỗi khi đi đâu nên đeo mặt nạ báng mo cao cho nó kỵ nước bọt.

BUỔI TRÌNH DIỄN KHÍ...
(tiếp theo trang 7)

nhà trời... (đ vào).
KHÍ BỒ LÃO (hỏi **KHÍ ÔM GÀ**) Này anh Khí Ôm Gà... Chúng mình có quyền bắt tin nhiệm Thượng để không nhỉ? Nếu được thì chúng mình làm cái áp phe này, chắc thế nào cũng có tiền tiêu.

(**KHÍ ÔM GÀ** ra hiệu cho lũ **KHÍ ĐIỀU ĐÓM**. Lũ **KHÍ** xúm nhau lại dở một cuốn sách ngoài bìa sách vẽ con cá tháng tư. Tiếng dở sách nghe rền rẹt. Đọc xuôi, đọc ngược, rồi cuối cùng rũ cuốn sách như rũ quần áo giặt đem phơi mà không thấy có chữ nào rơi ra, bỏ lồm ngồm ở đây).

LŨ KHÍ (đồng thanh) Thưa ông Bồ Lão, chúng ta không có quyền đó ạ.

KHÍ ÔM GÀ (nhắc lại) Thưa anh Bồ Lão, chúng ta không có quyền đó ạ.

KHÍ BỒ LÃO (thở dài) Tại sao ngày đó chúng nó lại quên cái đó nhỉ?... Anh nhi đồng có biết không?...

KHÍ NHỊ ĐỒNG. Thì ngày đó, chắc anh cũng biết rồi. Chúng nó được tờ giấy như tờ giấy mà tôi với anh đang cầm trong tay đây này. Cái màu gạch cua đẹp đấy chứ nhỉ?..

KHÍ BỒ LÃO. (hỏi **KHÍ NHỊ ĐỒNG**) Trong năm nay, anh được đi mấy nước? Có mua được gì không?... Có lịch cời trường, nhớ dành cho tôi đấy nhé!..

KHÍ NHỊ ĐỒNG. Tôi mới đi được có hơn một chục nước, còn lịch cời trường thì yên chí, sẽ có phần anh.

KHÍ KỶ THỊ. (lớn tiếng) Yêu cầu không được nói chuyện riêng ở Đại Hội. Muốn nói chuyện riêng thì đi ra ngoài Sân Khấu.

(im lặng ba mươi giây)

KHÍ BỒ LÃO. Thôi, chúng ta trở về vấn đề. Mình tán nhảm nhiều quá rồi...

KHÍ ÔM GÀ. (nói nhỏ vừa đủ nghe) Xí, thì chỉ một mình anh tán nhảm, chứ chúng tôi đều yêu nước hết.

KHÍ BỒ LÃO. (lờ đi, làm như không nghe thấy tiếng **khí Ôm Gà**) Việc thứ hai chúng ta cần phải bàn cái nữa là việc chi tiền của Đại ca Thiên Lôi không được đồng đều.

KHÍ NHỊ ĐỒNG. Thì ta lại bắt tin nhiệm...

KHÍ BỒ LÃO. Nhưng hẳn có chức vụ... mẹ gì đâu mà bắt tin nhiệm hẳn. (nổi sùng) Chuyện này, ta xúi Thượng để cho hẳn một chức Thượng thư nào đó, rồi kiếm cơ bắt tin nhiệm hẳn, cho hẳn mất mặt chơi. Anh **Nhi Đồng** đồng ý không?...

KHÍ NHỊ ĐỒNG (dơ một tay lên) Đồng ý, đồng ý lắm!..

KHÍ BÁO HẠI (khinh khỉnh) Việc này không phải việc của tôi.

KHÍ KỶ THỊ (nhắc lại) Việc này cũng không phải việc của tôi.

KHÍ BỒ LÃO. Thúi chửa! Tôi hỏi anh **Khí Nhị Đồng** chứ tôi có hỏi các anh đâu. Đây là chuyện riêng của tôi với anh **khí Nhị**

Đồng. Các anh có được quyền bắt khà xàm phạm dèch đầu mà đòi...
KHÍ ÔM GÀ. Chuyện riêng thì mang về làng mà nói.

KHÍ QUÝ TỘC. Các anh bàn chuyện gì thì bàn mau đi. Lũ gà sắp tới rồi. Chúng ta phải nhường sân khấu cho lũ gà. **Khí** chúng ta sắp hết thời rồi...
KHÍ BÁO HẠI (lại nổi hứng, ngâm Tao đờn, mây đờn)
«Phen này, chắc hẳn gà ăn bạc...»

KHÍ QUÝ TỘC (ngắt ngang, tàn nhẫn) Cầm cưa cái mồm anh đi!... Lúc nào cũng chỉ van vờ thôi. Sao không học ca cái lương. Tôi chỉ thích nghe cái lương thôi!..
KHÍ BÁO HẠI (tự than thân) Than ôi! Văn hóa suy đồi, cái lương là văn nghệ... Đại diện cho văn hóa, mang đi trao đổi là cái ngực, cái mông... Tôi buồn quá! Biế: vậy ngày xưa mình đi tập ca cái lương cho xong.

KHÍ QUÝ TỘC (thương hại) Thì bây giờ tập ca cái lương vẫn chưa muộn mà. Tôi đây nè! Hiện nay tôi đang tập ca cái lương đấy!..
KHÍ BÁO HẠI. (giọng tâm sự) Tôi đã thử tập ca rồi. Một hôm con tôi nó khóc, hàng xóm chạy sang nói với tôi hãy ca đi để ru cho con ngủ, không có đề nó khóc, hàng xóm khó chịu lắm. Tôi bèn ca một bản cái lương vừa mới tập được ở nhà ông Bốn Biển. Kết quả là hàng xóm lại chạy sang năn nỉ với tôi để tôi dừng ca nữa. Họ nói rằng cứ đề cho đứa con tôi nó khóc, nghe lại còn dễ chịu và êm tai hơn.

KHÍ QUÝ TỘC. Vậy là anh không có tài làm Văn Nghệ. Nếu anh không làm được Văn nghệ thì anh có thể xin đi theo hẳn hạ văn nghệ "Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh". Cái người hẳn hạ văn nghệ, chỉ chuyên viên xếp quần xếp áo, ủi đồ cho cái lương mà vừa rồi cũng được một cục huy chương đấy. Anh nên theo đó mà bắt chước.

KHÍ BÁO HẠI. Xin tuân theo ý kiến vàng ngọc của anh.
(Thiên Lôi đi ra, cầm cái gậy nện xuống sân khấu vài ba phát. Tất cả im bật và sửa lại quần áo, cà la oát).
THIÊN LÔI. (la lớn) Thượng đế tới. (Thượng đế từ từ đi ra. Cả lũ **khí** vỗ tay, mắt hướng theo bước đi của Thượng đế)
THƯỢNG ĐẾ. (cao giọng phán) Các anh **khí** có điều gì cần giải đáp không.

CẢ LŨ KHÍ (đồng thanh) Dạ bẩm Thượng đế, không ạ!..

THƯỢNG ĐẾ. Thế thì các anh giải tán đi chứ! Còn dành chỗ cho các bạn gà. Chiếm sân khấu lâu quá rồi!..
KHÍ BỒ LÃO (thắc mắc). Nhưng rồi chúng tôi đi về đâu?..

THƯỢNG ĐẾ. Đi về Sở Thú!..

THIÊN LÔI. Nhưng Sở Thú bây giờ đặc nghẹt **Khí** rồi. Mà **Khí** ở đó, không muốn sống chung với **Khí Người**.

THƯỢNG ĐẾ (hỏi **Thiên Lôi**) Thế ở gần Sở Thú có còn chỗ nào để đợi không?.. Nếu có, để họ ở trong đó, rồi kêu phú lít tới giữ trật tự, viết lên bảy chữ «CHUÔNG ĐỢI SẾ BỒ NHIỆM KHI CÓ CHUÔNG» Thoả mãn rồi chứ!.. Nếu thoả mãn rồi thì có thể giải tán.

(Tiếng da vang lên! Rồi lũ **Khí** giải tán **Khí** đi qua mặt Thượng đế, vái chào thật sâu. **Khí Ôm Gà** chào theo lối nhà binh. **Khí Báo Hại** thò tay ra bắt tay Thượng đế. **Khí Quý tộc** dùng dầm định ở lại, bị **Thiên Lôi** đá một cái vào đít, bèn lùi thủ đi, Trong lúc đó thì...)

MÀN TỪ TỬ HẠ
ĐỀ HỨC CÀN

thương sinh

KHÔNG BIẾT XẤU HỒ

Đêm ba mươi Tết, nhằm lúc giao thừa, có kẻ đến lảng tá quân Lê văn Duyệt khấn vái. Tự nhiên giông bão nổi lên cuốn phăng nhang nến. Quang cảnh mịt mù. Đứ: tả quân hiện trước mặt kẻ kia, giận dữ:

— Hoạt Đầu, lòng mi để tiện, trí mi thấp hèn, óc mi hẹp hòi đố kỵ, mi tới đây mà không biết xấu hổ ư?

Hoạt Đầu cúi gục, thưa:
— Bẩm ngài, ngài nghĩ tình con cháu, rộng lượng cho con nhờ.

Đứ: tả quân hét:
— Gia Đình thành trước ta và sau ta không phải là nơi dung dưỡng những kẻ mưu đồ đại sự bằng tâm hồn hẹp hòi ti tiện. Mi hãy rút đi!

Hoạt Đầu khóc lóc. Đứ: tả quân phất tay áo, Hoạt Đầu ngàng mặt. Thấy quang cảnh như cũ. Nền đèn sáng choang **Khí** hương nghi ngút. Bèn vào trong lảng xin một que xăm. Lắc tới bảy lần mới chọn được một lá. Đem ra nhờ thầy đoán. Ông thầy lắc đầu. Hoạt Đầu bỏ về. Vừa tới cầu Bông bị chiếc Honda mừng xuân chạy ầu cán chết phọt óc.

Không Tử hay chuyện, bảo môn đệ:
— Ông Lê văn Duyệt không tra chi Hoạt Đầu. Những kẻ trí hèn, tài mọn, vênh vang nhất thời, dự: hơi người năm quyền uy, nên noi gương Hoạt Đầu.

XUẤT HÀNH

Phía Tây thành Sài Gòn có người chính khách tên gọi **Đổi Lập**. Nhân coi lại tử vi biết năm Dậu số mình phất hy vọng chấp chính mũ áo xênh xang, ngựa xe diu rập. Mới tìm gõ cửa nhà **Không Tử**, nhờ coi giúp giờ xuất hành.

— Năm nay, người nên nhắm hướng Đông mà xuất hành.

— Thưa thầy, sao lại hướng đông?

— Hướng tượng trưng cho cực lạc. Người tới đó sẽ thỏa mãn chí nguyện và mọi người hoan ca.

Đổi Lập tuân lời. Sáng sớm mồng một theo hướng đông mà đi. Bất đồ lạc vào rừng sao su, dầm trũng trái mìn tự động **Đổi Lập** tan xác. Đám môn đệ chất vấn **Không Tử** ra rít. **Không Tử** cầm hạt dưa lách tách, «viết»:

— **Đổi Lập** đã đi vào miền cực lạc. Nó khỏi mất công **đổi lập** nặng xỉ ngẫu. Người thiên hạ cũng đỡ phải nghe nó tuyên bố lão liễu. Thế chẳng đáng mừng ru?

RẤT TIẾC RẤT TIẾC

Không Tử đang ngồi sai môn đệ mài mực viết câu đối Tết. Bỗng cơn gió lạnh thấu xương tạt vào phòng vắng. Khiến ngài giật mình. Một hán tử mình mẩy bị bằm vằm bằng mã tấu, hai chân bị chặt cụt đứng lơ lửng trước mặt **Không Tử** mắt tròn trũng:

— Thầy đã viết câu đối mừng xuân?

Không Tử hỏi:
— Người là ai?

Hán tử đáp:
— Tôi là kẻ mà sau khi bị Ma giáo ám hại và tàn sát cả vợ con, thiên hạ phong tôi làm... liệt sĩ!

Không Tử đứng dậy, khoanh tay:
— Ta kính phục người, liệt sĩ Nguyễn Tuấn.

Nguyễn Tuấn nói:
— Tôi không đếm xỉa đến cái chết của tôi, cái công lao của tôi nhưng thiên hạ, dường như, đã quên những cái chết của các chiến hữu tôi để sửa soạn ăn Tết. Trong những giai phẩm xuân, mấy kẻ viết về những cái chết của chúng tôi?

Không Tử lắc đầu:
— Ta rất tiếc, rất tiếc. Riêng ta, ta sẽ bảo cho môn đệ của ta biết nhờ người mà ta được hưởng xuân năm nay.

Nguyễn Tuấn biến mất. **Không Tử** bắt môn đệ đồ mực, xé giấy hồng điều đi. Ngài chỉ viết bốn chữ «tưởng niệm Nguyễn Tuấn» treo trên tường.

— ĐÚNG GIỜ TÝ ĐÊM 30 THÁNG
CHẠP NĂM CON KHỈ, KÊ VƯƠNG
GÁY BA TIẾNG NHẬM CHỨC TRONG
KHỈ HẦU VƯƠNG, TỨC LÀ VUA
KHỈ ẨM THẨM LẤN VÀO ĐÁM ĐÔNG
LỬ MẮT !

Loài vật coi vậy mà bảnh hơn loài người về phương diện dân chủ. Loài người phải tranh đấu vất vả, chửi nhau như chó, áp dụng mọi thủ đoạn bần thiêu, để dành lấy địa vị. Lại còn bày đặt chuyện phụng mệnh Trời, trưng cầu dân ý, kiến nghị, bầu cử trong sạch, ngưng oanh tạc, chánh phủ người nghèo, giải quyết chiến tranh v.v... để nắm quyền cai trị. Loài vật bảnh hơn loài người ở chỗ chia nhau lần lượt cai trị theo kiểu « a-tua-đờ-rôn », nghĩa là mỗi con vật lên ngôi cai trị một năm. Con nọ nối tiếp con kia, trong một khung cảnh hòa bình hoàn toàn, không chửi nhau, không cầu xé nhau, không lũng đoạn, không kiện tụng, không tố cáo nhau gian lận, không đảo chánh, không chính lý, không biểu dương, không cần hợp thượng đỉnh, không cần hiến chương, không cần thông cáo chung, không phân hội v.v... Mọi việc diễn tiến thật tốt đẹp. Mỗi con vật cai trị một năm. Hết nhiệm kỳ, đương nhiên rút lui, không tái cử, không luyến tiếc, và con kế đương nhiên lên ngôi.

Đêm 30 tháng chạp năm con dê, vua Dê thoái vị, nhường ngôi cho hầu vương, tức vua khỉ, vua khỉ lên ngôi, được loài người đốt pháo mừng quá xá. Vua khỉ thích quá cứ tít mắt lại mà cười, trông nhăn nheo như... khỉ ăn gừng ! Thấy pháo đốt quá xá, bạn lâu đời của vua khỉ là mấy chú vi xi từ trong chiến khu thấy vua khỉ lên ngôi long trọng quá, từ trong rừng đội nón vắc súng AK về hành chung vui. Bọn khách của vua khỉ không có pháo, bèn bắn súng mà thế. Nhảy múa reo hò, lửa cháy ngất trời, lấy máu dân lành mà thay cho rượu mừng xuân. Lấy nhân nhục nướng mà làm đồ nhâm.

Thế là « kỷ nguyên khỉ » bắt đầu. Trăm họ đều an vui. Vàng rẻ hơn gạo. Tiền bạc ẽ hề nhiều hơn vàng mà. Quan Trạng sư Tề Tướng của loài người dựng biển giữa kê chợ mà ghi thành tích chiến thắng. Dưới trào khỉ vương, đồng loại tha hồ mà phê phôn. Gần hai trăm « khỉ ru tú » được hầu vương cử vào ngự trong hai chuồng sắt ở sớ Thú. Suốt ngày ăn chơi và... làm trò khỉ. Lâu lâu lại la hét, cầu xé lẫn nhau, phóng uế vào mặt nhau. Mấy chú khỉ con, suốt ngày châu chực ở viện Bào Chế mà xin kẹo « bô tí ». La hét chán, rồi ngồi vạch háng bắt rận mà nhấm tem tép. Mấy con khỉ cái dít đồ như mặt trời, mỗi khi động đực lại chông móng mà gào.

Giữa trào vua khỉ, quan trạng tề tướng của loài người đi ào ra đi. Sang nước Bạch Quý mà thương dân, Vua khỉ khốc sứt vuốt, không sao quên được người bần tốt. Từ đây đâm ra rầu rĩ, chẳng nói chẳng cười, suốt ngày nhăn nhó khỉ.

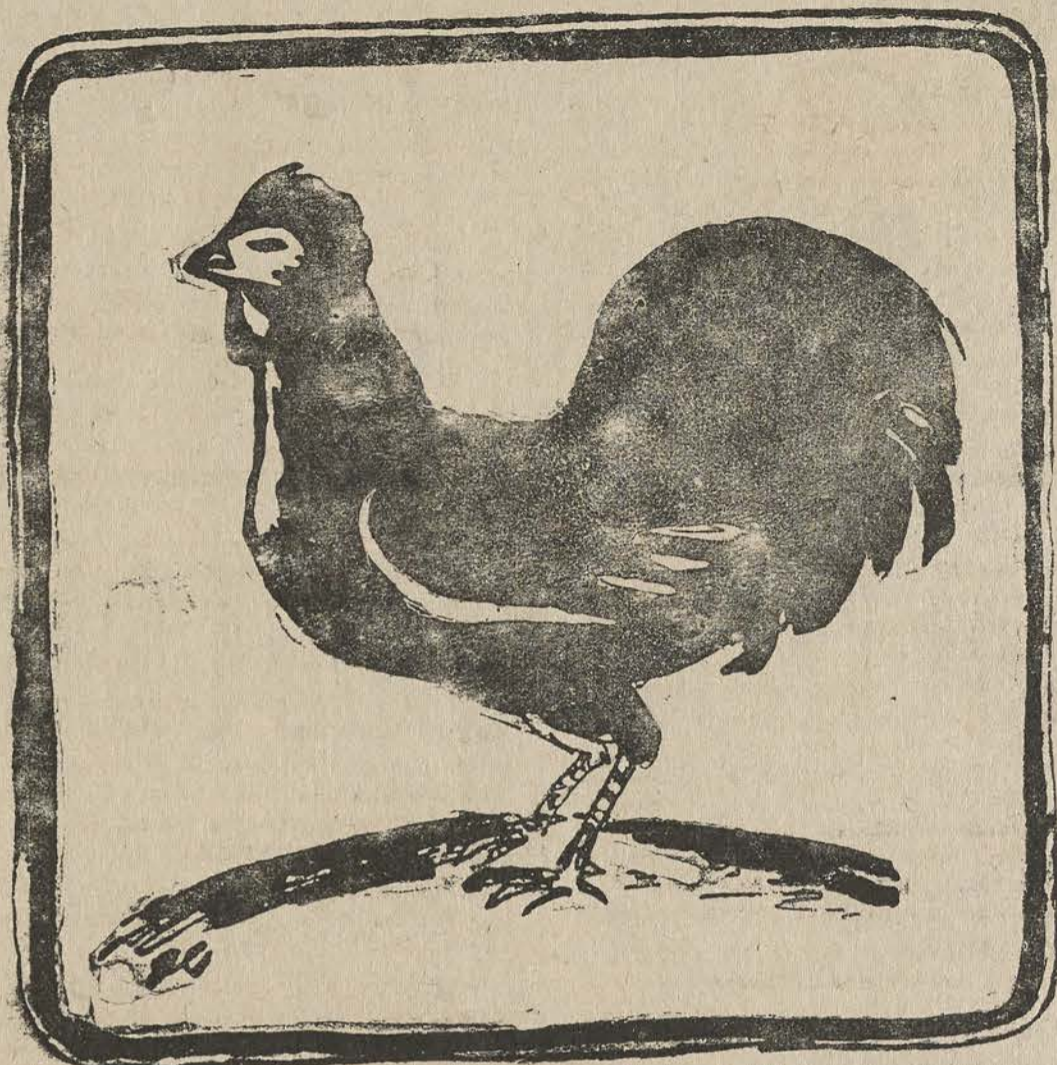
Thẩm thoát đã một năm. Vua khỉ sửa soạn nhường ngôi cho vua gà, tức Kê Vương.

Lễ đăng quang của tân vương là cuộc lễ long trọng nhất trong năm. Bắt đầu một kỷ nguyên mới, với chánh sách mới « vật sự » mới và hy vọng mới. Theo truyền thống, lễ đăng quang này nay được tổ chức tại sớ thú, Thủ Đô nước Đại Ngu.

Khán đài được thiết lập tại sân hoà nhạc ngay bên bờ sông, nhìn thẳng ra đại lộ. Đầu đăng kia, là lâu đài ánh sáng, với vòi nước phun ngất trời.

Khán đài trang trí theo phong tục cổ truyền. Chung quanh cắm 12 lá cờ ngũ hành tượng trưng cho 12 con giáp. Sân trải thảm màu vàng. Ở một góc có chiếu trống cái chạm hình con rồng. Bên cạnh là cái chiếu lớn, treo trên cái giá cũng chạm hình rồng. Bốn bên có đoàn quân khuyển tức là lính chó, cầm binh khí đứng canh gác cẩn mật. Trên ngực mỗi quân khuyển có treo một chữ « tuất » thêu bằng chữ kim tuyến rất đẹp.

đặc xệt phái viên

lễ đăng quang của kê vương

Giấy mời đi dự lễ đăng quang của kê vương đã được gửi đi từ cuối thu. Mọi việc đều được chuẩn bị sẵn sàng.

Ngay từ chập tối, dưới ánh sáng xanh của đại lộ sâu hun hút, các vật khách nối đuôi nhau tiến qua công sở thú, thẳng về phía khán đài. Càng về khuya càng đông.

Vào cuối giờ hội, mọi vật đã tụ tập đông đủ. Đứng ngồi chỗ nào vào chỗ ấy, rất là trật tự. Trên khán đài có 12 ghế. Mười ghế chung quanh. Trên mỗi ghế đã có một con thú ngồi chồm hồm. Từ trái sang phải là ghế của : chuột, trâu, hổ, mèo, rồng, rắn, ngựa, dê, chó, heo. Chính giữa khán đài có hai ghế. Một ghế đã có chú khỉ ngồi, thỉnh thoảng lại gãi soàn soạt. Một ghế vẫn còn bỏ trống chắc là dành cho tân vương. Sát ngay phía trước khán đài là các thượng khách : Sư voi, tê giắc, lạc đà, hươu, nai, gấu, chó sói. Trong số các « ngoại vật » có một voi Mỹ châu, một rắn Ấn, một « cẳng gu ru » Úc, một bồ cu Ý tà lồ, một trâu Thái lan, một chó Đức v.v... Đối diện hàng « vật khách » danh dự này là trên trăm khỉ lưỡng chuồng. Riêng gà là « vật chấp chánh » thì kéo đến cả ngàn con, lảng xăng chạy đi chạy lại. Con thì cục cục, con cục te cục tác gọi nhau ới ới. Gà chọi đóng vai đẹp đám. Nghênh nga nghênh ngang, trông đến ghét. Hơi tí là chìa cửa ra đâm dứ. Gà mái lo tiếp khách. Con đàn gà trống lượn qua lượn lại, ra vẻ nghiêm trọng lắm.

Càng đến gần giờ tý, không khí càng có vẻ trang nghiêm. Mọi vật nín lặng đợi chờ một cái gì thiêng liêng sắp xảy ra.

Đúng giờ tý, kê vương đeo áo tơi xuất hiện trên khán đài. Đi kèm bên là một nàng gà mái nõn nà, khoác bộ lông mới, trông hãnh diện ra mặt. Kê vương tiến lại ngồi bên vua khỉ, không ai ngờ vua gà đem theo vợ, nên không để sẵn ghế.

Ban tổ chức te tái gọi nhau, chạy díchay lại một hồi. Kiểm mãi mới được một cái ghế đem lại. Nữ kê nhảy tọt vào mà nằm.

Lễ đăng quang bắt đầu.

Bốn con gà trống đứng bốn góc khán đài quay về bốn phía mà gáy một hồi dài.

Ba hồi chiêng trống nổi lên. Kê vương đặt một chân lên cành lá chanh mà tuyên thệ « Ta thề sẽ đem hết sức mình ra làm đúng theo luật tạo hóa. Nếu không, sẽ chết cùng với cành lá chanh này ». Thề xong, quay lại bắt tay vua khỉ. Những tiếng tung hô bằng đủ thứ âm thanh vang lên. Rồi vua gà đọc thông điệp đầu tiên. Trong khi ấy, vua khỉ nhập vào đám đông lủi mất.

« Ta báo cho vạn vật biết, giờ này quyền lãnh đạo đã nằm trong tay ta, một thế hệ tượng trưng cho sự thức tỉnh và... mau lẹ. Ta quyết làm những gì mà tiền nhiệm ta đã không làm được. Ta sẽ gáy to bằng năm bằng mười năm cũ. Ta sẽ đẻ toàn trứng vàng. Ta sẽ làm cho loài vật nở mày nở mặt... »

Loài người là một bọn khốn nạn. Thâm độc, nham hiểm, thủ đoạn, gian trá, lười biếng, ghen tị, hiếu chiến, dã man ích kỷ, ngu dốt. Chúng ta sẽ trả thù loài người, cai trị loài người. Loài người là kẻ thù không đội trời chung của giống nòi ta. Chúng đã bắt giống nòi ta làm thịt mà ướp lạnh, mà rô ti mà xé phay.

Ta sẽ trả thù loài người ta sẽ làm cho loài người ghét nhau đâm chém nhau mà chết.

Thông điệp của kê vương được hoan hô nhiệt liệt.

Tiếp theo là phần diễn hành. Đi đầu là đoàn gà chọi đẹp đường. Tiếp đến là ban nhạc quân khuyển. Rồi sau đó là đại diện của 12 con giáp. Mỗi loài đồng chủng một tiểu đoàn. Chuột đi trước, rồi đến trâu cạp, mèo, rồng, rắn, ngựa, dê, khỉ c h ó, heo. Gà đi sau chót, rồi đến kê vương. Vua gà có vợ luôn luôn đi bên cạnh, cùng với một đàn gà con. Theo sau là các khách danh dự như voi, sư tử, gấu thỏ, lạc đà v.v...

Đám rước từ khán đài thẳng đường tiến ra đến công sở thú thì ngoẹo về tay trái, đi vòng bờ hồ, rồi về dinh của kê vương.

Lễ đăng quang chấm dứt vào lúc gần sáng. Đầu dây gà gáy te te.

ma tít

GIẢI THOẠI VỀ MỘT BÀI THƠ CON CỐC

Cách đây đúng 10 năm, hồi còn sanh tiền học giả Nguyễn Thiệu Lâu, một hôm, nhân lúc trà dư tửu hậu, cố học giả cùng kẻ hèn này đã bàn về một bài thơ con cóc.

Trong kho tàng văn học ta có ghi một bài thơ con cóc, chỉ gồm mấy câu như sau :

Con cóc trong hang

Con cóc nhảy ra

oOo

Con cóc nhảy ra.

Con cóc ngồi đấy.

oOo

Con cóc ngồi đấy

Con cóc nhảy đi.

Theo học giả họ Nguyễn thì lẽ mấy câu thơ con cóc kể trên đã được sáng tác trong một bữa tiệc ba người. Theo tục lệ cổ, nhà nho nước ta khi uống rượu thường làm thơ. Có khi mỗi người làm 1 bài, rồi đọc cho nhau nghe. Cũng có khi mỗi người làm một hai câu, cứ nối tiếp từ đầu đến hết bài. Mấy câu thơ con cóc kể trên có lẽ là một sáng tác tập thể : Ba người đang ngồi uống rượu, thách nhau làm thơ. Đang khi bí đề tài thì một con cóc trong hang nhảy ra. Người thứ nhất liền đọc :

Con cóc trong hang

Con cóc nhảy ra.

Người thứ nhì nhìn thấy thái độ của con cóc, đọc tiếp :

Con cóc nhảy ra

Con cóc ngồi đấy.

Người thứ ba vẫn theo dõi con cóc và kết thúc :

Con cóc ngồi đấy

Con cóc nhảy đi.

Thế là sáng tác xong một bài thơ con cóc

Sau khi dự đoán như trên, học giả họ Nguyễn thắc mắc : Không hiểu bài thơ trên xuất hiện vào thời nào, ai là tác giả, và có ý nghĩa gì ? Cố học giả rất thích bài thơ dân dị đó, đã dùng cái hiểu biết sâu rộng về sử học mà suy tầm, nhưng không sao biết được xuất xứ và ý nghĩa.

kẻ hèn này đồng ý là «con cóc» trong bài thơ trên có lẽ chỉ người cầm quyền.

Ca dao có câu:

«Con cóc là cậu ông Trời,

Ai mà dung đến thì Trời đánh cho».

Cóc được Trời che chở như vậy, chắc phải là người quyền quý.

Vua Lê Thánh Tông đã vịnh cóc bằng 2 câu :

«Thăm thăm trong cung một mình ngồi,
Nghiến răng chuyền động bốn phương Trời».

Và trong truyện «Trê cóc», cóc ta cũng vô ngược tự xưng :

*Ra vào gác tía nhà vàng,

Cởi bờ mặc sức nghênh ngang chơi bời.

Nghiến răng chuyền bốn phương Trời.

Ai ai là chàng rặng rời sợ ktnh.»

Như vậy, hiển nhiên cóc phải là một con vật có quyền rất lớn. Không bằng vua, thì ít nhất, cũng ngang với tể tướng, Nghị Sĩ hay Dân Biểu.

Sau khi «nhận định» như trên, học giả họ Nguyễn bèn kết luận : Có thể, dưới một triều đại hà khắc nào đó, vua quan thất nhân tâm, dân gian oán ghét, nhưng không thể nói ra được. Nhất là giới sĩ phu, càng cảm tức lắm. Một hôm, ba nhà Nho ngồi uống rượu, cùng luận bàn chuyện thế thái nhân tình. Có người tỏ ý thất vọng giai cấp thống trị. Nhưng người khác vội an ủi bạn đừng thất vọng về thời cuộc. Người cầm quyền nào cũng chỉ nắm quyền một thời gian, rồi ra đi, như con cóc trong hang nhảy ra, ngồi đấy, rồi nhảy đi. Vì thế, bài thơ con cóc đã ra đời, để giới sĩ phu, vốn là giới kinh niên bất mãn tiêu cực, tự an ủi mình.

Con cóc trong hang con cóc nhảy ra, ám chỉ một người trong bóng tối nhảy lên vô đài chánh trị, Con cóc nhảy ra con cóc ngồi đấy là

giai đoạn nắm quyền, và tại quyền, con cóc ngồi đấy, con cóc nhảy đi, là giai đoạn hết quyền hành.

Lời giải thích trên đã không thể ra một mười năm trước. Bây giờ, học giả họ Nguyễn đã ra người thiên cổ, Con cóc mười năm trước nhảy ra, rồi ngồi yên một chỗ, không chịu nhảy đi, nên đã bị lật nhào.

Năm nay, nhân Tết con gà, thiên hạ tranh nhau vẽ tranh gà. Riêng bọn Con Ong chọn bức tranh thầy Đồ cóc in bìa báo, và nói chuyện cóc. Chắc độc giả hiểu được nỗi lòng của những kẻ chỉ muốn được làm Con Ong bé nhỏ để chích vào những đầu trâu mặt ngựa của cuộc đời, để làm đẹp cho cuộc đời, nhưng cứ bị những kẻ độc miệng bắt làm con ruồi, ruồi nhập cảng bằng tàu Mỹ, ruồi tái báo!

Riêng với chuyện con cóc chẳng đáng là cóc, Con Ong xin mượn lời con cá trê trong truyện «trê cóc» mà như rằng :

«Thôi đừng đi a đại tranh khôn,

Trở về người tốt gặm gừng cho xong».

M.T

tiết kiệm đến thế là cùng

Một người Tô Cách Lan tới tiệm thuốc tây đặt chiếc khăn tay len quây hàng rồi từ mở ra cho thấy một vật bằng cao su mà phá; mây râu thường dùng vào việc hạn chế sinh sản. Vật bằng cao su này đã cũ và một lỗ thủng nhỏ. Người Tô Cách Lan nói với người bán thuốc :

— Ông làm ơn cho vá hộ lỗ thủng này.

Người bán thuốc nhăn mặt :

— Ông làm ơn liệng đi cho tôi nhờ ! Thứ này để dùng một lần thôi.

Người Tô cách Lan năn nỉ :

— Ông cứ làm ơn vá giùm. Tính bao nhiêu tiền thì tính đủ sao cũng rẻ hơn là mua cái mới.

Người bán thuốc nổi sùng cầm chiếc khăn tay túm lại toan liệng ra đường. Người Tô Cách Lan vội nắm lấy tay người bán thuốc.

— Ay đừng ! Nếu không vá hộ thì thôi đừng vứt đi. Tôi phải mang về trả cho hộ!

vệ tều

TRANH GÀ DÁN TẾT CON GÀ

GÀ VIỆT NAM.. ỒI GÀ VIỆT NAM,..

Tết của dân Việt, hồi tôi còn nhỏ, mỗi năm vẫn có những bức tranh Gà... loại mộc bản, do những họa sĩ vô danh vẽ ra từ năm nào năm nào, nét vẽ ngây ngô, màu sắc lờ lợt, nhưng mang rất nặng « dân tộc tính » Người bình dân mua ngoài chợ những tranh ấy về dán cho vui cửa vui nhà, và chính những bức tranh Gà ngày xưa đã làm nổi bật phong vị ba ngày tết.

Ôi những con Gà Việt Nam, trên những bức tranh Tết ngày xưa, nay đâu còn nữa. Nay đặc biệt Tết Con Gà 1969 này, ở giữa tình thành mà nhìn ra xung quanh, thấy toàn là Gà Mỹ.

Người chủ xưởng phát động phong trào nuôi Gà trong Saigon và Ven Đê, đã rút kinh nghiệm cái Tết Con Gà năm 1968, đúng ba ngày Tết thì VC tấn công, thức ăn thức uống có thể bị khan hiếm dễ dàng, mặt khác, trên toàn quốc, ít lâu nay, vì chiến sự, công việc tăng gia sản xuất không được đều đặn, nên những con Gà của Saigon tự tay nuôi lấy, là những thức ăn phòng khi « hữu sự ».

Hay lắm. Nhưng khổ một nỗi, dân Giao Chi chúng ta tuy nghèo, nhưng rất khó tánh trong cái ăn cái uống. Họ vẫn không thể khoái những thịt heo ướp lạnh, những cá đóng hộp và những con Gà Mỹ. Họ chê thịt Gà Mỹ kém thơm. Họ nhớ nhưng miếng thịt Gà... dân tộc. Và, ngay những kẻ vọng ngoại số dách, xưa nay, vẫn chê tất cả những món gì mệnh danh là « lô canh », giờ đây cũng phải công nhận thịt Gà nhập cảng không ngon.

Luân lý 'Ta về... ta thịt Gà ta...
Dù xương, dù nạc, Gà nhà...
vẫn thơm.

GÀ MÈO... GÀ TỒ... GÀ NGỒ.

Có người hỏi, tại sao lại gọi Con Gà Tồ là Con Gà... Tồ. Thật khó mà giải thích nếu không đứng trước một đàn Gà. Vì có đứng trước một đàn Gà... VN nuôi theo kiểu VN, rồi nhìn thấy một con gà Tồ, chừng đó mới hiểu được tại sao gọi nó là gà Tồ. Vì trông nó... Tồ lắm. Có vậy thôi. Nó là Gà Tồ, vì nó rất... Tồ.

Ngày nay, khó tìm ra một đàn gà rừ rít ngoài vườn, mà chỉ thấy những con gà mất tự do, đang bị nuôi trong chuồng chật chội. Ngắm những con gà nuôi trong chuồng này mà người ta vẫn gọi là Gà Mèo — thấy lắm đặc tánh rất thím thía. Đây là loại gà không phải xông pha giang hồ như gà Việt Nam thời trước phải xông pha tự kiếm lấy con giun hạt thóc vương vãi mà ăn. Gà chuồng ngày nay, cứ việc nằm đấy như Heo vậy, rồi chủ

nhà phải chạy thức ăn — pha chế sẵn — mang về nuôi. Sống cảnh bơ sữa bùng lên tận miệng như vậy, Gà chuồng đâm ra ngờ ngẩn mò kém sắc bén, ai trông thấy cũng phải gọi là Gà Ngồ.

Có bữa, tôi đã thí nghiệm, thả thử một vài con gà chuồng ra sân coi sao? Thì, quả đúng là những con Ấm con quan bị ném ra đời sống gió. Những Con Gà chuồng ấy, thả ra sân, cũng không buồn chạy đi chạy lại lảng xãng, vì chân chúng đề-phốc-mê rồi, bước trên lưới sắt của Chuồng thì được, còn bước trên đất liền, của sân rộng, thì Chúng không bám nổi chân xuống đất nữa, thả con giun, hạt thóc vương vãi ra sân, chúng cũng không đủ sức tìm lấy mà ăn. Có con, thấy con giun còi tỏ vẻ sợ hãi. Ăn sâu lâu quá, quen rồi.

Luân Lý: Thân phận Gà Mèo trong Chuồng, có thả ra cho sống tự do, tự lập, cũng không tài nào sống nổi.

GÀ ĂN BẠC..

Tại đã hỏi một người bạn chuyên nuôi Gà Mỹ dưới bếp: Có lãi nhiều không Anh?

Thì được trả lời: Lãi lãi gì đâu? Anh tính coi, mỗi ngày phải chạy tiền để vợ con đi mua thức ăn pha chế sẵn cho Gà, toát mồ hôi Khi Gà đang lớn, Gà lại càng đớp giữ. Nuôi Gà như thôn quê vẫn nuôi mới có lời, vì ngoài thức ăn của chủ, đàn Gà còn đi bơi đất, tìm giun ăn thêm. Đàng này, nuôi theo lối Gà chuồng ở Saigon, hết quá chỉ là tiền bỏ ống. Rủi mà toi vài Con là hết vốn.

Anh bạn nói không ngoa. Tôi được thấy một gia đình tiểu công chức, cả nhà phải nhịn ăn, phải đi vay đề có giấy bạc đi mua thức ăn cho Gà, vì gia đình này cũng chơi trò nuôi Gà. Khiến đứa con nhỏ nhút của gia đình ấy, một bữa kia đã thốt ra câu chí lý. Nó thấy Mẹ nó chạy được bao nhiêu giấy bạc cũng đề dành đi mua thức ăn cho Gà. Nó mới nói rằng:

— Bộ mấy con Gà này.. ăn giấy bạc sao mà bao nhiêu giấy bạc cũng vừa?

Câu nói của con nhỏ làm tôi nhớ tới câu thơ Tú Xương ngày xưa: « phen này ắt hẳn Gà ăn bạc..? »

Saigon và Ven Đê nuôi cả trăm ngàn con Gà Mèo trong chuồng, đúng là in ra giấy bạc cũng không kịp cho Gà ăn.

Luân Lý: Gà ăn bạc. Hay lắm. Tránh được cái nạn lạm phát... phi kể.

GÀ ĐỂ TRỨNG VÀNG: VERSION 1969

Bữa kia, có Con Gà rất mập không hiểu tại sao lại lọt Chuồng, nó chạy lạc, và lạc ngay vào nhà ông nhà giàu.

Ông nhà giàu và bà vợ của ông bắt ngay

con gà lạc, giấu đi. Là nhà giàu, hơn nhà nghèo ở diêm đó: Nhà Giàu ăn cắp Gà mà không sợ bị người ta chưởi, vì có ai ngờ nhà giàu vẫn ăn cắp Gà?

Vậy thì, Ông Bà nhà giàu này giấu giấu ngay con Gà đi. Nuôi nó dưới bếp. Sáng mai xuống bếp thăm Gà, thì ủa này Bà nó ơi: Con Gà đẻ ra trứng Vàng.

Bà: Thì có gì là lạ? Đầu năm nay tôi đã đi cúng, đi cầu, trời Phật phù hộ độ trì cho nhà ta năm nay làm ăn phát đạt, có cái gì chui vào nhà ta mà không biến thành bạc thành vàng?

Muốn là nhà giàu thời nay, phi tham những, tất phải gian thương. Ông Bà nhà giàu của câu chuyện kể đây, cũng không thoát khỏi thống lệ ấy. Cho nên, Con Gà đẻ được 1 tuần lễ liền, mỗi ngày một quả trứng vàng, thì vợ chồng Ông chủ nhà đã nổi ngay máu giao thương, tham những, bảo nhau, thịt mẹ nó đi, moi bụng nó ra lấy cho nhiều Vàng một cú, tội gì, ăn dần, mỗi ngày một quả trứng Vàng. Thời buổi này, làm gì phải làm tụt suyt, để lâu không nên.

Bản nhau xong, lấy dao mổ liền bụng Gà.

Thì, thấy lòi ra cả một chuỗi kim cương.

Luân lý: Thời nay... càng tham càng càng tốt. Nhà Giàu càng đớp kỹ.

CỜ GÀ... TRÊN XA LỘ..

Thời 1930, dân Balê có bài hát, mở đầu bằng câu:

Dans les Baignoies de Paris... c'est là Poule qui conduit...

(Trong những xe hơi của Balê toàn Gà Mái ngồi lái)

Ý nói, thời ấy là thời vàng son của Đĩ. (Bên Tây gọi Đĩ là Gà Mái)

Saigon, thời nay Gà Mái lái xe hơi là chuyện cũng quá thường. Và Gà Mái Giao Chi lại được lính Mèo khen thơm, hơn Gà Mèo nhiều. Thì ra Đông Tây gặp nhau ở miếng phao câu. Phương Tây khoái Gà Mái Giao Chi, thì phương Đông cũng không khoái gì hơn là miếng phao câu... Gà Mái que.

Có thằng bạn nuôi trong Thủ Đức cả một trại Gà, và nghe đâu, nó có nuôi cả loại Gà... que Giao Chi.

Thêm miếng phao câu... quá xá. Vệ Tều mới cỡi Honda băng qua xa lộ, về trại Gà của thằng bạn ngày đầu năm, chắc chắn sức máy mà nó không mò Gà thết mình.

Về chơi, vợ chồng, con cái nó vui mừng tiếp đón, trò chuyện ba hoa, nhưng Gà thì không mò. Đợi hoài vẫn không thấy vợ chồng

nó mời mình h ở lại ăn thịt Gà, Vệ Tểu mới bảo thẳng bạn.

— Chẳng mấy khi, đầu năm về thăm vợ chồng Anh, mà không có gì nhậu nhẹt với nhau một bữa thì buồn thật.

Nó trả lời: Ủ... buồn thật.

Vệ Tểu đề nghị: Có chiếc Honda của tôi đó, bảo cháu mang ra phố, bán đi, lấy tiền mua đồ nhậu.

Vợ thẳng bạn vội can:

Bán Honda đi, rồi chiều nay, anh Tểu mới lấy gì mà về Saigon? Vệ Tểu rất buồn: Thì, chiều nay, hai Bác cho tôi mượn một con Gà cơi về Saigon vậy.

Luân Lý: Xuân Gà, Gà phấp phới rất đông trên xa lộ.

GÀ NÀO NGON?

Không rõ chứng bệnh kỳ thị địa phương đã có từ bao giờ tại xứ ta, chỉ biết rằng, đã từ khuya, các cụ ta vẫn dạy: Khôn ngoan đăm dả người ngoài, Gà cùng một mẹ chớ hoài... đá nhau.

Đã phải khuyên can như vậy, tất nhiên, những trận gà cùng một mẹ đá nhau là chuyện quá thường. Cũng như chỉ vào những thời gian, tôn giáo này mâu thuẫn với tôn giáo nọ, người ta mới thấy nhan nhản những khẩu hiệu: Đoàn Kết Tôn Giáo, Còn lúc vui về cá, thì ai hơi đâu kêu gọi đoàn kết làm gì?

Năm Con Khỉ, vào những tháng cuối năm tại Saigon, cũng đá lại rai bộc phát đây đó, một vài đầu óc và hành động chia rẽ Gà Nam, Gà Bắc. Khiến, ông Chủ bút Con Ong đã phải viết tới vài bài kêu gọi xì tốp lại cái trò lạc hậu kia.

Riêng Vệ Tểu, thì lại nghĩ khác. Dựa vào quy luật, có chia rẽ mới có lời kêu gọi đoàn kết, Vệ Tểu không làm ngược lại là. Cứ hờ hào Gà cùng một mẹ hãy đá nhau đi, tất hiện tượng Gà đoàn kết với Gà sẽ hiện ra ngay một cách ô tô ma tít. Và chẳng, cho đá thả giàn, đá hoài, tất phải mệt, và không sức đâu mà đá nữa.

Trở lại chứng bệnh địa phương. Thật ra nếu không viện cớ để quan trọng hóa vấn đề hồng thực những âm mưu này khác, thì địa phương này đòi hơn thua với địa phương nọ chỉ là câu chuyện hài hước mà thôi. Tỷ như hỏi mới có cả triệu người Bắc di cư vào Nam. Một vài ông bà Bắc Cờ nọ, cứ mỗi lần ăn thịt gà trong Nam, lại than thở một cách rất vô ý thức: Con Gà trong Nam, ăn sao mà "nhạt nhèo" thế? Tỷ bao giờ mới lại được thưởng thức những tô Gà thơm phức ngoài Bắc chúng ta?

Đại khái những chứng bệnh địa phương nó hiện ra như vậy đó. Nếu vui về bỏ qua đi cho nhau, thì coi những lời nhớ tiếc cái tô Gà Bắc Cờ kia như phản ảnh một niềm nhớ quê rất tự nhiên của con người mà thôi.

Trái lại, không bỏ qua cho nhau, đá lại nhau một chuyện đại khái như lời một ông Saigon nọ nghe thấy bà con Bắc Cờ di cư kêu ca thịt Gà trong Nam không ngon, đã đáp ngay rằng:

« Ông (hay bà) bạn có biết tại sao vô đây ăn thịt Gà Nam Kỳ không thấy ngon như ngoài Bắc không? Đó là tại ngoài Bắc, Con Gà quý lắm, cả năm, ông Bà chưa chắc đã được bữa thịt Gà, còn vô đây, trời Đồng Nai rộng rãi, bao dong, dải ngoại, mỗi ngày Ông Bà dám thịt tới 2 Con Gà cũng có, nên hết quý làm sao thấy ngon miệng được? »

Đánh lại một chường như vậy, kẻ cũng đau cho dân Do Thái lắm. Nhưng, ngắm lại, bắt quá cũng chỉ là một trận cười. Vệ Tểu tôi tưởng tượng nếu như năm nay, với phong trào nuôi Gà phát động rầm rộ, mà còn Ông Bắc, Ông Nam, lời qua tiếng lại vì miếng thịt Gà như trên, thì chắc chắn, sẽ có một kẻ thứ ba nhào vô, mà kết luận rằng:

« Ô, gà nào cũng là gà Mỹ hết, cãi nhau Gà nào ngon, Gà nào không Ngon làm gì? »

Thế rồi, 2 ông Nam Bắc đang cãi nhau kia, thấy kẻ thứ ba can mình bằng một luận điệu chà đạp dân tộc tính tới như vậy, liền ngưng cãi nhau để quay ra tặng cho kẻ thứ ba vài chường "đoàn kết". Mới hay Gà cùng một mẹ, thương Mẹ như vậy đó.

CÙNG LÀ... TÀU CẢ

Khi Tướng Big Minh mới lên cầm quyền xứ này, có kẻ xấu miệng cũng đồn Ông là chia rẽ địa phương. Một bữa nọ, trước khi Ông công du ra Trung để gặp gỡ đồng bào ngoài đó, một ký giả nơi đây có bàn lễ với Big Minh rằng:

« Trung Tướng ra Trung chuyển này, nhờ đình chánh cho đồng bào ngoài ấy yên tâm những tin đồn, Trung Tướng là người có đầu óc chia rẽ Bắc Nam. »

Big Minh, ngạc nhiên hỏi lại:

— Người ta đồn tôi như vậy sao?

Ký giả:

— Vâng. Và Trung tướng nên nói rõ, đây chỉ là những tin xuyên tạc.

Big Minh:

— Là nhì, Tôi không ngờ sau lưng tôi lại có những câu chuyện như vậy? Thật ra tôi không bao giờ nghĩ tới vấn đề tôi là người Nam hay người Bắc. Bởi lẽ, nếu phải nghĩ rằng, tôi là người Tàu kia.

Anh bạn ký giả kể lại cho Vệ Tểu nghe câu chuyện trên, Vệ Tểu nghe sao kể lại vậy. Còn đúng cả 100 phần trăm hay chỉ đúng 72 phần đầu, thì không dám bảo đảm. Tuy nhiên, nghĩ rằng, Bắc, Nam cũng là Tàu hết, không có gì quá đáng. Nhưng, Big Minh là người Việt, Big Minh có quyền nói ra (giả tỷ như Ông có nói) như vậy, trái lại, nếu một Chú Ba mà nói với người Việt câu đó thì khó tránh ăn đòn. Người Việt Nam nào khi nhìn xuống ngón chân cái của mình mà không ức mấy chú Ba từ thời Mã Viện? Nếu không có những Chú Ba Tàu quá ham gái đẹp Giao Chỉ ấy, thì ngày nay, đầu đến nỗi, chúng

ta phải đi giày một mũi như thiên hạ. Chúng ta đã có một loại giày đặc biệt 2 mũi của Giao Chỉ, một mũi riêng cho ngón chân cái đi tới đầu, người Âu, người Mỹ, người Nhật cũng phải nhìn xuống mũi giày của chúng ta mà phục chúng ta sát đất.

CÁC TRÒ ĐU VỢ CHƯA?

Nhìn vấn đề địa phương theo khía cạnh hài hước, khó mà quên được những câu chuyện nhại giọng nói địa phương đề trêu chọc người ta.

Khi nhỏ, đi học, có Ông thầy dạy chữ

nho, người Nghệ An, đầu năm hỏi học trò:

— Các trò đi học đã « du vợ » chưa?

Các Trò:

— Thưa Thầy, đi học làm gì có vợ mà

du.

Thầy:

— Đi học mà không có vợ thì học bằng

gi?

Thì ra thầy nói hai chữ « du vợ » mà học trò lại cố tình nghe tiếng Nghệ của thầy thành câu chuyện ái ân với vợ.

Vệ Tểu tôi còn nhớ, trong một bữa tiệc thân mật tại Bình Triệu Quán của anh Tư Giang Hồ cách đây cả chục năm, nhân có người nói tới Hà Tĩnh (Xứ Nghệ), Vệ Tểu mới kể câu chuyện, ngày trước còn đi đờ giọc từ Nghệ An ra Thanh Hóa, thường đi qua một khúc sông chảy bên một làng nọ ở Hà Tĩnh, làng này toàn làm nghề thợ rèn. Những lái đờ Xứ Thanh khi đi qua khúc sông này, vẫn thích hát mấy câu nhại tiếng Hà Tĩnh của mấy ông Lò Rèn bên sông, rằng:

« Ông Thọ Rèn đập da đập dệp

« Bà thợ rèn dề trét dóoc ra

« Ông thợ rèn lại tưởng là miếng thịt Gà

« Chạy vô lấy muối, chạy ra hết... rồi... »

Vệ Tểu cũng bắt chước mấy ông lái đờ mà ngâm theo giọng Hà Tĩnh 4 câu thơ trên. Mọi người cùng cười, nhưng Vệ Tểu nhìn lại thì chết rồi, bên bàn tiệc có một ông võng người Hà Tĩnh. Phen này thì Vệ Tểu phải chết với Ông ta.

Quả nhiên, Ông Hà Tĩnh ấy gọi Vệ Tểu mà nói rằng:

— Tểu thao chuyện Hà Tĩnh, vậy có nhớ chuyện này không?

Rồi, Ông kể luôn:

— Ngày trước có một ông Đồ người Hà Tĩnh ra Hà Nội dạy học. Bà chủ nhà có con là học trò Ông Đồ, lại mẹ Ông Đồ và cùng Ông cặm sừng chồng Bà bằng thích. Bọn con bà ta lại có thói vừa học vừa khúc khích cười với nhau để chế niếu giọng Xứ Nghệ của Ông Đồ. Một bữa kia, Ông Đồ giận quá mới bảo lũ trẻ rằng:

— Tao là Xứ Nghệ, nhưng Xứ Nghệ thì Xứ Nghệ, Xứ Nghệ cũng ngủ với mẹ mày.

Vệ Tểu nghe Ông Hà Tĩnh kể xong, liền « ăng két xê » một cách rất thề thào mà bảo Ông ta:

— Vâng. Ông chữ khéo tôi. Nhưng đáng đời cho tôi lắm. Chữ cha không bằng. pha tiếng Tôi đã phạm tội pha tiếng xứ Ông, thì Ông có chữ tôi cũng là huê. Xin bắt tay thân thiện một phát. Năm mới, năm me, giận nhau chi?

Mua Con Ong Tết Con Gà bạn đừng đọc vội hãy về

CON ONG CUỐI NĂM

ĐỂ BUỒN CHO THÂN PHẬN ĐÊM BA MƯƠI CỦA DÂN TỘC TRƯỚC KHI GIÃ TỪ NĂM CON KHỈ KHÓN KHÓ

vô hồng

Ngày nào cũng vậy, khi tiếng còi 12 giờ vang lên là má tôi cất tiếng dặn con Lôi « con nhỏ ơ »

— Lôi ơi coi chừng gà què đó con ơi. Cậu sắp về rồi đó. Tiếp theo lời dặn của má tôi là tiếng la « ừ... ừ ! oái oái ! » thật to của con Lôi và tiếng vỗ tay của nó. Có một bữa nó chạy quanh nhà và tiếng la, tiếng vỗ tay, tiếng chân dậm sầm sập của nó kèm theo tiếng la quang quác, tiếng vịt « cao cao » inh ỏi. Chừng 15 phút sau, ba tôi về. Ông dắt xe đạp về ở hiên sau rồi đi thanh sát một lượt từ nhà ngang đến nhà bếp còn đôi mắt thì lục lọi xa hơn, ở mái đầu giếng, góc rào. Trăm lần như một, câu nói đầu tiên của ông là câu ông hỏi con Lôi :

— Mày có nhớ coi chừng gà không?

— Dạ thưa có. Con Lôi đáp lại gọn gàng như một tiếng vang.

— Gà hàng xóm có tới phá không?

— Dạ thưa không.

Có lần tôi xuyết bật cười to vì đề làm chứng cho câu trả lời đầy thiện chí và bảo đảm của con Lôi có một cây ớt bị bươi gần gốc, nằm ườn nghiêng một bên hông và đầu tai mặt mũi bám đầy những cỏ rác do chân gà bới tung lên. Ba tôi tỏ dáng bàng hoàng, tháo cái mũ nhựa trắng (chế tạo tại Đài Loan) ông đội tức thời giao cho em tôi cất rồi vục tay vào thau nước rửa mặt. Nước mát mẻ làm ông tươi lại. Lúc bấy giờ ông mới bình tĩnh giảng cho con Lôi nghe về sự lợi hại của việc trông gà.

— Gà hàng xóm nó qua ... à hà... vừa bươi gốc cây ớt ... à hà... mấy cây của tao trồng... à hà... vừa gặm dở chỗ vại nước. Phải rao cho chủ gà người ta biết để người ta nhớ lại. Chứ sao? Ai lại nuôi gà mà... mà không chịu mua thóc cho nó ăn? (Chỗ này ông bậm lên cao giọng đề cho hàng xóm nghe quên mất tiếng « à hà » nhạt nhẽo). Má tôi ở nhà trên bước xuống « xuyết » một tiếng nhỏ :

— Thôi mà ông. nói làm chi chuyện nhỏ

— Sao? bà bảo sao?

Đôi mắt của ba tôi tròn xoe lại. Cái miệng hé mở, sắp tròn lại theo con mắt nhưng chưa kịp.

— « Chỗ hàng xóm láng giềng với nhau.. Nhưng nhìn nhau. Ba tôi đi săn tới, tay mặt còn cầm cái khăn ướt, vung lên.

— Thì tôi có bảo bà sao đâu?

Trong bộ ba tôi sẵn sò mà không nín cười được. Dù cố gắng hết sức để tạo ra uy thế hùng hậu, sức vóc của ba tôi cũng chỉ gói gọn ở trong bốn mươi lăm ký lô là cùng. Tay nhỏ chân ngắn, cơ thể ông là một sự khiêm tốn, một sự an phận. Giá sinh vào loài chim hay loài thú thì ông sẽ được an ủi nhiều hơn. Khi nổi giận, khi chuẩn bị chiến đấu, con chim xù lông vũ, con thú xù lông mao và đối phương thấy nó tăng thêm tầm vóc, tăng thêm bề thế có thể sợ hãi mà bỏ chạy. Đằng này ba tôi sinh ra làm người mà là người văn minh nên những cái gì có liên quan đến sự chiến đấu đều bị mài xóa; một đi hết. Móng chân móng tay đều cắt ngắn. Râu ria bị cạo hẳng ngày.

Rất cuộc dường như chỉ còn con Lôi là còn chịu nghe lời ông thôi.

Má tôi an ủi :

— Thôi ông lên thay áo đi rồi ăn cơm. Đi làm cả buổi nhọc mệt, còn lo chi chuyện... nhỏ...

Chết ! Bà định nói « chuyện nhỏ nhặt », Ba tôi sẽ nổi điên lên vì bị đánh giá quá hạ như thế. Nhưng may, bà giữ lại chữ « nhặt » và nói chữa :

— ... lo chi chuyện ở nhà. Lôi ơi, tao cứ phải dặn mày luôn là coi chừng gà cho cậu.

Tiếng « Cậu », má tôi nói thật ngọt ngào. Ở từ môi một người đẹp như má tôi, tiếng « Cậu » thật có giá trị. Ba tôi ngoan ngoãn đi lên phòng thay áo cũng phải.

Trong bữa ăn, má tôi nói chuyện êm đềm.

— Tối thứ bảy cậu định đi xem Đại nhạc hội hay Yên Hương?

— Yên Hương là cái gì?

— Là tên gánh hát chứ gì.

— Gánh hát gì lại tên là Yên Hương?

— Ừ ? Tên người ta, người ta có quyền tự do đặt mà.

— Tự do cái gì lạ thế? Gánh hát thì phải Kim Chung, Kim Chương, Thanh Minh, Thanh Thịnh... chứ ai lại Yên Hương?

Má tôi biết là óc của ba tôi còn bị đầu độc bởi sự bất bình lúc này nên bà gấp thịt bỏ vào bát ba tôi vừa mời :

— Cậu xơi món thịt bò thui này xem. Hàng này ngon nhất chợ đấy.

Ba tôi gấp thịt chấm vào tương, nhai chậm chậm nghiêm trang như để nghiệm xem lời khen của má tôi có đúng không.

Ông im lặng ăn luôn một thoi ba, bốn miếng. Chắc là đang tìm một tính tự nào thật thích đáng để tặng cho miếng thịt bò này. Chúng tôi nhẫn nại đợi. Chợt ông dang hẳn to như để vội đánh lui một mảnh tương đi lộn qua thành quán rồi khề khà nói :

— Mấy con gà hàng xóm...

Tôi trở mắt lên nhìn em tôi. Em tôi đưa mắt nhìn sang má tôi.

— ... Mình không ném đá cho nó sợ thì nó hay đề người lắm. Cũng như người vậy. Nhưng chẳng lẽ đường đường như tao mà lại cầm đá ném gà? Chúng mày, — đến đây ông quay nhìn chăm chập vào mặt anh em tôi, — Chúng mày ném đá thì phải phép hơn tao. Bởi chúng mày nhỏ.

Tôi nói :

— Nhưng gà nhà mình cũng hay bươi mỗi bên vườn nhà làng giếng.

— Thì bay phải gọi về. Có ai thích đề vườn mình bị bươi chái bởi gà hàng xóm đâu?

— Nhưng sức vật thì chúng nó biết gì? — Má tôi nói.

— Sao lại không biết? Không biết sao khi đang bươi mớ mà thấy bóng tôi là con gà nào cũng vội vã bỏ chạy, mồm la quang quác?

— Đó không phải là do những cảm tình tốt chúng dành cho cậu.

— Biết rồi. Nhưng tốt hay xấu tôi không cần, miễn là chúng đừng làm tôi khó chịu.

thu liểu

văn chương năm khí

Tám năm trước, trong một bài kiểm điểm (Tình hình xuất bản trong năm 1960 Bách Khoa số 97), sau khi tìm hiểu những nguyên do gây ra hoàn cảnh bế tắc, học giả Nguyễn Hiến Lê đã kết thúc bài báo bằng một niềm hy vọng đặt trong lẽ: "cùng tác biến, biến tắc thông"

Liên tiếp trong mấy năm sau đó, dường như ông Nguyễn không còn viết về tình hình xuất bản, nhưng qua sự trình bày của một số tác giả khác, chúng ta được biết là những nhóm xuất bản bán chuyên nghiệp, — do một số anh em làm văn nghệ góp công, góp sức chủ trương dựng một bảng hiệu rồi tự xuất vốn in lấy tác phẩm của chính mình cùng anh chị em văn hữu, — đã cố gắng hoạt động để thúc đẩy ngành xuất bản thoát ra khỏi tình trạng bế tắc trầm trọng kéo dài đã quá lâu.

Cuối năm 1967, nhìn vào những hoạt động tuy lẻ tẻ và không thu được bao nhiêu thành quả mà những nhóm xuất bản bán chuyên nghiệp đã cố công đóng góp, những ai quan tâm đến sinh hoạt văn học đều coi đó như một sự "biến", báo hiệu cho một sự "thông" gần gũi.

Con bình biến đầu Xuân Mậu Thân, đem khói lửa chiến chinh tràn vào thủ đô văn hoá, đã như một trận cuồng phong dập tắt ánh hi vọng đó. Và vào những ngày năm cùng tháng tận, được toà soạn Công Luận giao phó cho việc kiểm điểm số tay văn học trong năm qua, chúng tôi đã không tránh khỏi ngậm ngùi.

Ngọn lửa phần thư thật ra chỉ đốt cháy có bốn tác phẩm: "Tiếng kêu trầm thống trước sự tàn phá con người" (Võ Văn Ái, Lá Bối xuất bản), "Bút nở hoa đằm" (thơ Vũ Hoàng Chương, Vạn Hạnh xuất bản), "Chuyện hiện đại Phật vào thời đại" (Thích Đức Nhuận, Vạn Hạnh xuất bản) và "Sau khi bão tới" (truyện Mai Thảo, Mãn Ảnh ấn hành); nhưng nó đã gây ra một hậu quả và cũng tai hại là làm đình trệ hẳn mọi nỗ lực của những nhóm xuất bản bán chuyên nghiệp. Tất cả những nhóm đó— Lá Bối, An Tiêm, Phù Sa, Sáng Tạo, Thời Mới, Văn Xá, Thái Độ, Trình Bày, Đông Phương, Giao Điểm, Hoàng Đông Phương, Ca Dao... đều ít vốn, đều trông đợi ở tiền bán sách để có vốn in tiếp sách mới.

Thị trường tiêu thụ sách vốn đã hẹp lại còn bị thu hẹp thêm sau biến cố đầu Xuân. Mọi lực đột nhiên sứt xuống một cách kinh

khủng-trong lúc đó báo hàng ngày và loại truyện giải trí— đã đào tạo sâu một lỗ hổng, trong đó thiếu vắng các tác phẩm văn nghệ, ít nhất là trong sáu tháng đầu.

Phải đợi tới mùa Thu, nhà Lá Bối mới in lại được cuốn sách bị cháy. Và cho đến hết năm, Lá Bối cũng chỉ in thêm được hai cuốn khác: "Chiến Quốc Sách" do Nguyễn Hiến Lê và Giản Chi giới thiệu, tuyên dịch và chú giải; "Gió cuốn" truyện dài của Võ Hồng. Thêm một cuốn được tái bản là "Đông kinh nghĩa thực", biên khảo của Nguyễn Hiến Lê.

Ba cuốn in trong một năm là số lượng thấp nhất kể từ khi Thương-tọa Nhất Hạnh tự đình bản tạp chí "Giữ thơm quê mẹ" để chuyển thành nhà xuất bản Lá Bối.

Với nhà xuất bản tương đối trường vốn, lại có được sự ủng hộ của đông đảo độc giả Phật tử, có tờ chức phát hành thu vén rất khéo, mà trọn năm chỉ in được có ba cuốn sách, thì sự tê liệt hoặc hoạt động cầm chừng của những nhà xuất bản khác thiết tưởng cũng là điều dễ hiểu.

Thế nhưng ở đây lại cũng có điều đáng chú ý. Vì đối với An Tiêm, nhà xuất bản anh em với Lá Bối, thì sự hoạt động lại có vẻ bận rộn hơn, tuy không được bề thế bằng. Ngoài cuốn "Con đường", truyện Nguyễn Đình Toàn được tái bản vào đầu năm, Tiêm còn in được bảy cuốn sách khác: "Hiện tượng Khrisnamurti của Trúc Thiên", "Câu chuyện dòng sông", truyện Hermann Hesse, tái bản, "Tự do đầu tiên và cuối cùng", Khrisnamurti, "Ngày tháng", truyện Nguyễn Đình Toàn, "Cát bụi một đời", tập truyện Nguyễn Đức Sơn, "Cốt tủy của đạo Phật" tham luận của Suzuki, và "Về tình yêu", luận thuyết của Hubert Benoit. Trong những ngày giáp Tết Kỷ Dậu, rất có thể thầy Thanh Tuệ sẽ còn tung ra thêm hai cuốn mới: "Tác giả thế kỷ Hai mươi, tiểu luận của Bửu Ý, và tập tuyển nhạc của Phạm Duy. " Ngày đó chúng mình yêu nhau. Với đà hoạt động đó, chúng ta có đủ tin tưởng trông đợi ở nhiều đóng góp tích cực hơn của nhà An Tiêm trong năm tới..

Phù Sa, nhóm xuất bản do tiểu thuyết gia Ngọc Linh cùng các bạn chủ trương, suốt năm qua chỉ in có một cuốn truyện dịch chưa đầy tới trăm trang. "Kẻ Trộm" của Tử Vu, do Ngọc Linh dịch. Đây là công phu đầu tiên của Ngọc Linh đóng góp sau nhiều năm tháng tự học chữ Hán. Cũng có lẽ vì Ngọc Linh còn

bận nhiều hoạt động khác (như Miền Nam, Tủ sách Truyền bá Vệ sinh và Tân y học, Song Chi...) nên anh em trong nhóm (như Sơn Nam) đã cố sách mang nhãn hiệu xuất bản khác.. Miền Nam là một tủ sách chuyên in loại tiểu thuyết tân văn (roman Feuillet) của nhiều tác giả nổi tiếng, bìa sách thường in hình các ca sĩ nhiều màu sắc và danh vọng, nên dễ phổ biến rộng trong đại chúng. Ngoài những cây bút của anh em trong nhóm, năm nay còn thấy Miền Nam in tiểu thuyết tân văn của Thanh Nam, Mai Thảo Tạ Quang Khôi... Song Chi là một nhãn hiệu mới xuất hiện lần đầu trên bìa cuốn "Mưa trong bình minh", tiểu thuyết của Ngọc Linh... Phù Sa là một tủ sách đã từng in nhiều tác phẩm độc đáo. Chúng ta ước mong sang năm tới, nhà văn Ngọc Linh sẽ dành cho Phù Sa nhiều sự chăm sóc tận tình hơn..

Nhóm Sáng Tạo thì gần như đã ngưng hẳn hoạt động trong hơn một năm qua. Lý do chính là vì nhà văn Đoàn Quốc Sỹ bán xuất ngoại du học (tu nghiệp nhà giáo). Trong khoảng thời gian đó, tác phẩm của anh em trong nhóm cũng đã phân tán sang nhiều nhà xuất bản khác.. Ngay khi trở về nước, họ Đoàn đã lo cho Sáng Tạo hoạt động trở lại. Liên tiếp trong hai tháng cuối năm, Sáng Tạo đã tung ra hai cuốn: "Sợ lửa", truyện Đoàn Quốc Sỹ (tái bản) và "Bảo Thời đại" kịch Trần Lê Nguyên. Vốn hăng say với hoạt động văn hóa, lại thêm đức tính mực thước, cần cù, chắc chắn trong năm tới, Sáng Tạo sẽ còn ấn hành được nhiều tác phẩm mới, đóng góp được thêm nhiều nỗ lực trong cái công cuộc khó khăn và bạc bẽo mà Sáng Tạo đã cùng một số các nhóm anh em khác khởi công từ nhiều năm tháng trước..

Mặc dù người chủ trương rất cần cù, mực thước, Thời Mới, trong suốt một năm qua đã chỉ ấn hành, bán sách cũ.. chờ thời.

Văn Xá, hậu thân của tạp chí Văn nghệ được kể là nhóm xuất bản chuyên nghiệp nghèo nhất mà cũng "tài tử" nhất. Dương Nghiễm Mậu, người chủ trương, có đường lối làm việc là không cần thù lời. Sách in hạn chế, chỉ cần thu lại đủ vốn in cùng chút tác quyền (để dẫn anh em đi nhập chơi).

Thái Độ, do Thế Uyên cùng các bạn khoa chiêm bả trồng với tập san "Thái Độ Mới" ra được hai số, khâu hoạch kết quả khá quan cả về tinh thần lẫn tài chính, thì dụng biến cố lớn. Thái Độ số 3 không được phép ấn hành. Rút về làm tủ sách Văn nghệ Xám thì cũng không may mắn gì hơn.

Trình Bày là một nhóm xuất bản có tầm hoạt động rộng và mạnh vào bậc nhất trong khoảng cuối năm 1967. Dường như đây là cơ sở bán chuyên nghiệp duy nhất có nhà in riêng, và lại có sự cộng tác của một nhà phát hành thông thạo và khéo léo. Nhưng sang năm 1968 Trình Bày cũng chỉ hoạt động thưa thớt.

Đông Phương, sau "Tay Ngọc" của Nhật Tiến, dường như đã ngưng hoạt động. Nhật Tiến bận quân vụ, sức sáng tác đều đặn của anh ngày nào nay đã sút kém rõ rệt. Nội tướng của anh, nữ sĩ Phương Khanh, tuy khá thông thạo việc xuất bản, nhưng lại phải đi làm đỡ chồng nuôi con (khá đông), nên mấy tác phẩm sau này của Nhật Tiến dường như lại đã được giao cho nhà xuất bản khác (?) ấn hành.

Có nhóm xuất bản trước đây hoạt động khá đều đặn, như Giao Điểm, trọn năm 1968 đã không in được lấy một tác phẩm nào.

Có lẽ trong năm qua, vì không hội đủ những điều kiện trên nên Giao Điểm đã ngưng hoạt động; mặc dù trong thư mục Giao Điểm chúng ta còn thấy nhiều cuốn chưa in, như: "Sa đọa", luận thuyết của Nguyễn Mạnh Côn; "Giấu Mặt", truyện Thanh Tâm Tuyền... Trần Phong Giao được biết như một người chăm và khéo. Mong là anh sẽ không để cho bằng hiệu Giao Điểm, bị chìm dần trong cát bụi thời gian...

Được thành lập muộn nhưng lại hoạt động hăng hái hơn cả là nhà Hoàng Đông Phương. Được vậy có lẽ là nhờ người chủ trương, nữ sĩ Nguyễn thị Hoàng, là một trong số những tác giả có sách bán chạy.

Nhà Ca Dao, do thi sĩ Hoài Khanh chủ trương, dường như có chủ trương nghiêm ngặt về dịch thuật, vì cho tới nay, ngoài một tập thơ của người chủ trương, Ca Dao chỉ in toàn sách dịch.

Cuối năm, chúng ta còn ghi nhận sự xuất hiện của một nhà xuất bản chuyên nghiệp mới: Hồng Đức, do Tô thùy Yên chủ trương điều khiển, Nguyễn thị Thụy Vũ phụ trách giao tế. Cuốn sách đầu của nhà Hồng Đức là Thú Hoang, truyện của Nguyễn thị Thụy Vũ, một tác giả có sách bán chạy. Hồng Đức đang chuẩn bị ấn hành tiếp những tác phẩm của Sơn Nam, Thanh tâm Tuyền, Tô thùy Yên, Duyên Anh... Hy vọng là Hồng Đức sẽ còn đi xa, đi nhanh trong tương lai.

Sang khu xóm các nhà xuất bản chuyên nghiệp, chúng ta cũng bắt gặp sự uể oải cầm chừng.

Nhà Cáo Thơm, sau một thời gian tạm ngưng hoạt động vì những lung củng nội bộ, nay đã hoạt động trở lại.

Tác phẩm cuối cùng của nhà Nguyễn đình Vương, "Tiếng đồng nội" tập văn xuôi vì thi của Trần Tuấn Kiệt, được phát hành cách đây hơn một năm. Nguyên do sự ngưng hoạt động của nhà Nguyễn đình Vương có lẽ vì người chủ trương bị đau ốm liên miên; Cũng có lẽ tại ông đã quá bận rộn với nguyệt san Văn, nguyệt san Tân Văn, nên ông đã chuyển những tác phẩm định in sang nguyệt san Văn Uyên— một hình thức xuất bản tương tự với Phổ thông bán nguyệt san thời tiền chiến (trước 1945). Tiền thân của Văn Uyên là Tủ sách phổ thông do tập san Văn chủ trương.

Khai Trí, nhà xuất bản chuyên nghiệp lớn vào bậc nhất, chủ trương nhiều tủ sách, trong năm qua đã in rất nhiều sách, nhưng lại không thu hút được sự chú ý của giới văn nghệ cũng như của quần chúng độc giả.

Một cơ sở xuất bản chuyên nghiệp khác mới được thành lập trong năm. Cơ sở Phạm Quang Khai, tổ hợp Nam Chi Tùng Thư và tạp chí "Bách Khoa".

Một hiện tượng có thể coi là lạ đã xảy ra trong ngành xuất bản, năm qua. Đó là một sự tái bản ở một số tác phẩm được xuất bản trước 1945, nay được gọi là "những tác phẩm hay tiền chiến". Mấy năm trước, một số nhỏ thuộc loại này đã được in trở lại dưới hình thức "tài liệu tham khảo của sinh viên văn khoa". Nay thì sách in ty pò, phát hành cùng khắp mọi nơi. Việc in lại những tác phẩm xuất bản trước 1945 tuy có khía cạnh hữu ích (như giúp cho thế hệ thanh niên hiện nay dễ dàng tìm hiểu quá khứ văn học, một quá khứ tuy gần gũi nhưng lại rất khó tìm hiểu vì thiếu tài liệu...) nhưng cũng đã đặt ra nhiều vấn đề tế nhị (tác quyền, yếu tố chính trị, sự chọn lựa tác phẩm giá trị để tái bản v.v...) Nghe đâu chánh quyền đang đặt lại vấn đề nên hay không nên cho tiếp tục tái bản loại sách tiền chiến này. Đây là một vấn đề quá phức tạp và tế nhị nên chúng tôi chỉ xin ghi nhận sơ lược mà thôi.

Một hiện tượng khác, không lạ, nhưng rất đáng khí: các tác giả có sách bán chạy đang đứng ra lập nhà xuất bản riêng.

Người đầu tiên là nhà văn Nguyễn Mạnh Côn.

Người thứ hai là Duyên Anh. Mặc dầu đã lập ra tủ sách Búp Bê từ lâu, nhưng Duyên Anh vẫn chưa bao giờ thực sự tự xuất bản lấy sách của anh. Cuốn sách đầu tiên Duyên Anh tự xuất bản lấy là cuốn "Thằng Côn" được dự trữ phát hành vào đầu năm 1969.

Bài kiểm điểm này sẽ rất thiếu sót nếu chúng tôi không đề cập tới các tập san.

Ngoài Trung, các bạn văn nghệ trẻ cố gắng, bằng những phương tiện vô cùng eo hẹp, bằng lối in ty-pô hoặc rô-nê-ô, những tập san rất đáng chú ý, như "Cùng Khô" (Đà Nẵng), "Trước Mặt" (Quảng Ngãi), "Việt" (Huế)...

Miền Tây Nam phần các bạn văn nghệ trẻ cũng cố gắng đóng góp nhiều đặc san, giai phẩm, sách sáng tác... nhưng hoạt động lẻ tẻ và không được hàng hải như các bạn ngoài Trung.

Chúng tôi muốn kết thúc bài kiểm điểm này bằng một lời cáo lỗi về những sơ sót mà chắc hẳn chúng tôi đã mắc phải. Thiếu tài liệu vì có nhiều hoạt động lẻ tẻ chúng tôi không biết xuê, có nhiều hoạt động khác tuy có biết nhưng chúng tôi lại không tiện đề cập tới.

L.T.S. Mặc dù tác giả viết rất tỉ mỉ 15 trang đánh máy và tác giả vẫn sợ còn thiếu sót. Nhưng phút chót, vì lý do kỹ thuật, chúng tôi phải bỏ đi quá nửa bài tổng kết văn chương năm khi. Xin chân thành cáo lỗi cùng bạn đọc và tác giả.

lê minh ngọc

sao mây bỏ đi

Thôi hết mùa hè đầy hoa
phượng đỏ
Thôi hết mùa xuân pháo hồng
thành phố
Mây đã đi rồi, tao nhớ nhung ai?
Nâng tách cà-phê uống trong
ngâm ngùi
Tao viết cho mây bài thơ lạc
vạn
Tuổi trẻ vào đời với niềm bi phần
Cầm thù giai cấp—chia rẽ quê
hương
Oằn vai sỏi đá, giấc mơ chán
chường

Mây than bơ vơ giữa tình thành
phố
Giấc ngủ quay tròn xương phơi
máu đỏ
Những con người máy, những
con người rừng
Xu thời, đặc thế, tranh phần
đỉnh chung
Chẳng nghe bom đạn đêm đêm
đội về
Từ muôn bóng tối dân nghèo
ủ ỉ
Bất công kết nụ, tham ô này
mầm
Vòng đai sắt thép trở hoa hờn
căm
Thơ làm không hay vì mây đầy
nhé
Rượu uống lưng chừng giọng
buồn đọc hé
Còn mùa xuân ư, còn cuồn ca
ư ?

Mây đã đi rồi — như thực, như
hư ;
Tưởng trông thấy mây trong
sâu bằng lăng
Tưởng như gặp mây từ sâu dĩ
vãng
Ô hay, ô hay, chai nhẹ trên tay
Uống đi, uống nửa ly tao.
ly mây..
Thơ buồn tao viết từ nay ai đọc
Thơ cuồng tao ghi từ rày ai khóc
Nếu không có mây, tao nhậu
cùng tao
Bàn truyện Đông Chu giận
như thú a nào
Mây trách Yên Ly trăm điều
đáng chết
Và mẹ Khách Ky sáng danh
đúng kiệt
Hào khí ngất tầng, vẻ đẹp Xuân
Thu

Vỗ yên trăm họ sá gì Hạp Lư
Sinh thời loạn ly — may đốt
điều thuốc.
Lòng người phân tán, nghĩ
xuôi, nói ngược
Đi tìm lý tưởng, khá thương
lũ mình
Trôi sông lạc chợ, nửa đời
điều linh
Gặp kẻ chỉ huy, nửa người,
nửa ngợm
Khôn mặt đồng hồ quay đều
phát tòm.
Ngày nắng, đêm mưa tuổi vàng
tuổi đá

Ước mộng ngày xanh buồn
trời lất cầ..
Ai thương lũ mình, xót thương
lũ mình
Một tao, một mây. Trĩnh hốt
là Trinh..

Đất nước chúng ta, quê hương
chúng ta
Nhưng nhặng một bầy đá cá,
lấn đũa
Chính chị, chính em vẫn đốt, vũ
đát
Cách mệnh, cách mệnh như cơn
nếp nát
Văn nghệ, văn gừng tô màu
chiến tranh
Ruồi bu, nhặng đổ chưa là hôi
tanh
Đội điều, bùng đóm, lạ ơn
mưa móc (?)
Gà què ăn quăn, chưa là sí
nhục

Thì tao với mây tràn ly rượu đỏ
Thì tao với mây trào ly sóng vô
Cho cao hận này, cho vui hận
này
Uống đi, uống mãi ly
tao, ly mây..
Thành phố lên đèn, ngã năm,
ngã bảy
Mùa xuân không nhà, nhớ xưa
chiều ấy
Cũng tao với mây đi lang thang
hoạt
Ngắm Tết thiên hạ, tranh lòng
riêng ai..

Vào mùa Giáng sinh Saigon
trở lạnh
Tháng tận, năm cùng bước chân
cò quanh
Mưa nhỏ âm thầm đổ giọt
nhiều nhưong
Tái tê mìn, súng hai mươi năm
trường
Ôi, dân tộc này đã cao thù oán
Ôi, thành phố này rượu không
có bạn
Hồn nào oan khuất hiện về đêm
nay
Cùng ta đối ẩm ly vui, ly đầy

Cuộc đời chó đẻ — tao không
nghĩ thế.
Vết một miền tin qua nhiều dấu
bề
Tao đã gặp mây với nhiều
hân hoan
Đề yêu cuộc sống dù trong điều
tàn
Sao may bỏ đi giữa khi đất
nước
Canh bạc về chiều ? — Lệ
chân chuẩn trước ?
Ô hồ sự thế, rượu vào cho say
Say đề tin ai ? tin tao ? tin mây ?

Saigon 1969

Chuyên không ngờ sân khấu đã được giăng cánh chu đáo đến thế. Hoàng hôn. Chân trời còn ửng vàng, ở lưng chừng cao, mấy sợi mây đỏ quạch vừa đủ gợi ra nỗi niềm thời chiến. Cánh đồng thung lũng vắng teo càng tạo thêm không khí giặc giã. Con đường mòn quanh co, xa hun hút, buồn thứ buồn kể ở người đi. Giòng sông bàng bạc ở đằng xa đã có vẻ biên giới, còn có vẻ bến nước chia tay. Bên kia bờ, dãy núi thấp, mờ, phảng phất một ý niệm « khi Tướng quân qua đời »...

Nhưng Chuyên thấy mọi người thần phục nhất là cái thể đứng kiên nhẫn phi thường của Hạnh. Nàng đứng nhìn trên « tầng đá », chéo khăn vuông chít vôi, tóc còn xòa xuống trán, tấm áo tứ thân vá vai thắt vạt ra đằng sau, ống quần hơi xé rách, chân không. Bóng hai mẹ con phóng đại to cao hiên hiên trên tấm phông.

Trong hậu trường vừa nổi dậy tiếng người reo và tiếng vỗ ngựa. Chuyên đứng lên lách khỏi hai hàng ghế. Chỉ nhìn bằng khỏe mắt anh cũng biết đám khán giả quần nhân đang thích thú lắm, phần nhiều họ đều gác cổ, giương mắt, chẳng khác trẻ con ngược lên chỗ đề kẹo.

Đêm đã khá khuya. Đèn đường ở tỉnh nhỏ vàng khè. Mưa từ bao giờ không biết, mặt lộ còn ướt loang loáng. Cả hai dây nhà đều đóng cửa kín mít. Nhìn trước, nhìn sau, Chuyên chỉ thấy còn mỗi chú Tàu bán nước mĩa ở công rạp hát, đang ngủ gật, dưới ánh đèn măng xông, cái đầu trọc—mới cạo xong—đã bóng càng bóng hơn.

Đến ngã ba đầu phố, tự dưng Chuyên nảy ra ý muốn được ngồi ở quả đồi trọc ngoài cánh đồng, anh rẽ sang con đường đất. Vừa mưa xong, rẽ lại kêu ran. Nhưng lạ, không gian trong và rộng không ngờ.

Chuyên thắp mắt ngắm nhìn. Trăng ở giữa trời, đã khuyết mỏng chỉ còn bằng cái móng tay, ánh sáng chẳng bao nhiêu,

Chuyên lại rời mắt về phía quả đồi trọc, trên đó có một chùm sao, hắt biau như năm mộ thấp nền. Ý nghĩ bị quan vừa rồi làm Chuyên liên tưởng đến người anh của Hạnh đã chết trận từ cuộc chiến tranh trước. Đến bây giờ, Chuyên vẫn cho rằng, chỉ vì mất đứa con trai độc nhất mà bà mẹ đã trở thành khó tính, xử tệ với Hạnh. Hạnh đã vô ý đánh rơi bức thư của Chuyên viết cho nàng, để mẹ nhặt được. Có thể thôi, nhưng Hạnh đã bị trận đòn như từ, hơn nữa, hằng ngày, bất cứ lúc nào, hễ có dịp bà mẹ lại nhiech móc, hành hạ nàng, sợ quá hóa quần, Hạnh bỏ trốn. Bà mẹ chẳng những không cần đi tìm mà còn dăng báo tử con.

Chuyên rập mình đi lên sườn đồi. Gió lồng lộng. Tới lưng chừng, Chuyên ngồi bệt xuống cỏ, rời mắt trở vào tỉnh lý. Bên kia đám nóc nhà, ngọn cây, chắc ở mạn tiền đồn, quả hóa châu đang lữ đừ rụng xuống.

Mấy hôm rồi, Chuyên vẫn còn ngạc nhiên vì đã gặp Hạnh ở đây. Ngạc nhiên đến mức nghi hoặc, khó tin. Và chẳng, gặp Hạnh vào lúc tha hương này, Chuyên càng có nhiều thắc mắc, buồn khổ. Trước hết, anh thấy tiếc những buổi sáng chủ nhật, cùng thằng bạn hòa đàn cho Hạnh tập hát. Hoặc suốt vụ hè, thằng bạn đã nhập ngũ, bà mẹ nhờ Chuyên thay kèm Hạnh học thêm, những lần bị anh cúng, nàng lại ngúng ngẩy tức cười.

Nhưng Chuyên đã bận tâm nhất ở chỗ Hạnh còn nhận ra anh. Bởi vì anh cứ tự hỏi lần thân, già thử, Hạnh đã quên mặt anh rồi, thì trước sự thật xấu xí, những mất mát, thay đổi ở nàng, anh sẽ phải xử sự thế nào? « Tay bắt mặt mừng » để đón lấy niềm vui « tha hương ngộ cố tri » Hay nên quay đi để giữ nguyên ấn tượng tốt đẹp, lạnh lặn của kỷ niệm? Chuyên vẫn chưa dám chắc thái độ nào là hợp lý.

Hàng chục năm, một mình Hạnh đi xa nhà, không kể những sự mê về cuộc đời có thể có, riêng bề ngoài nàng cũng đã cách biệt đời trước rất nhiều, khác hẳn cô bé còn cặp tóc hay vôi vỉnh, ngày xưa.

Hôm nọ, Hạnh đã bảo Chuyên « Anh thừa biết đấy, em có còn ai thân thiết đâu, anh nhai lại chơi luôn cho em đỡ khổ ». Nhưng

lan đình

qua mấy lần Chuyên đến thăm Hạnh đằng khách sạn, anh đều gặp toàn đàn ông, con trai ngồi chật phòng. Họ hầu như đủ mặt của tỉnh này, có quân nhân, nhà buôn, chủ thầu, công chức, các cậu con nhà giàu, có cả mấy người Mỹ nữa. Trong đám, không ngờ Chuyên là kẻ lúng túng nhất.

Phía rạp hát vừa vắng tiếng nhạc kèn, bản Tam Biệt. Chuyên vùng dậy, đi như chạy xuống đồi. Anh vào tới đầu phố vừa lúc một đám đông ra về. Họ đang bàn tán về đêm kịch, những chằm lữ thuộc lá lập lòe, trong mùi nước hoa, mùi tóc con gái có cả mồ hôi của quần áo nhà binh, nồng nồng, ngai ngái.

Chuyên chỉ đứng chờ ở mé cửa, nhìn vào. Hơi người chưa phai hết, còn vẫn trong ánh đèn và thoảng ra nóng hổi. Mấy cái quạt trần gần hết đà, quay loạng choạng. Giấy vụn ngập trắng nền nhà. Màn sân khấu đã mở lại một bên, hai sợi dây từng buông thõng xuống, bộ bàn ghế, dùng cho vở nài kịch, vẫn đề nguyên, quần áo, bao đàn ngồn ngàng. Trong hậu trường vọng lên những tiếng động mơ hồ, khó hiểu, càng tăng vẻ mệt mỏi, ế chề. Trên hàng ghế đầu, một người gầy, xanh, đang cắt cái vĩ cầm vào hộp.

Hạnh lộ đầu ra ở chái cửa buồng trò, trông thấy Chuyên, nàng chạy nhanh xuống, đứng chum chân, tay đập cái lông da vào đùi tay giờ chào:

— Kính chào trung úy!

Hạnh còn giữ nguyên gương mặt son phấn của vở kịch khiến Chuyên càng buồn cười. Anh khoanh tay, hóm hình ngó nàng. Sự nhớ, Hạnh xoa má rồi xoa tay ngắm nghĩa:

— Kệ nó, có mỗi thau nước mà hàng bao nhiêu người rửa, em chịu thôi!

Câu nói nhắc Chuyên liên tưởng cái tính sạch sẽ nhất của Hạnh ngày trước, nàng hay cầu nhau vì người anh mượn áo gối của mình, rồi để lại mùi mồ hôi. Chuyên nghĩ thầm « ít ra ở Hạnh cũng còn sót lại một con bé sạch sẽ nhất nhà », nói theo cách nói của bà mẹ. Đồng Chuyên nửa đùa nửa thật:

— Anh rất muốn đến thăm Hạnh, như Hạnh dặn, nhưng đông quá người. Hay là em cứ chọn một ai trong đám người đó, rồi lấy chồng đi cho rồi!

Hạnh bấu môi:

— Gớm, đến anh mà cũng còn xui đại em thế à? Chúng nó chỉ hiểu kỳ. Chứ có dựa vào từ tế đâu. Và lại anh khác, chúng nó khác chứ...

— ...

— Hà anh?

— Anh sắp đi trận.

— Bao giờ anh về?

— Chắc gì còn về được?

— Anh nói sự thật.

Chợt Hạnh đứng lại, nghiêng mặt, chớp mắt xi xôi. Thêm lần nữa. Chuyên nhớ ra, ngày xưa, Hạnh có thói quen thường nghiêng mặt, giơ một ngón tay lên ngang mắt, làm như giao hẹn, trước khi nói. Từ vang bóng đó, anh còn hình dung được khá rõ cô bé ngây thơ, từ thưở ngồi ghế chân chưa chạm đất, cứ buông thõng, dong đưa...

oOo

Gấp lá thư của Hạnh, cất vào túi quần, rồi, Chuyên ngồi xuống bên đường. Anh, thủ đưa mắt đến hết nửa vòng chân trời, từ xa lại

diên nghị

với mùa xuân

với mùa xuân trước mặt
với cây lá xanh màu..
mùa xuân hôm nay, mùa xuân
nghìn sau
mùa xuân nhân loại vĩnh cửu
tiếng hát, lời ca, giọng cười,
ngôn ngữ
tuổi hồng nhân gian...
sinh khi đôi mươi, mắt sáng
huy hoàng
bước đi trên đường dài khăn
thiết
mùa xuân không còn oán thù..
chém giết
bom đạn chôn vùi hăm hố
quê hương.
thôn xóm, thị thành rộn rã yêu
thương
tiếng mẹ, tiếng em ngọt ngào
nở hội
trưởng bãi hoang vu, chân
người khai lối.
lúa đồng dâng xanh,
loài vật hít khí trời.
tên xóm tên làng thành thuộc
đầu môi
trở lại với mùa xuân đích thực.

mùa xuân không tuổi già,
tháng ngày không dứt
giọng máu mẹ luân lưu.
mùa xuân mở sáng ngõ tâm hồn
chúng ta không là người xa lạ
trở về một ngã đường...
chim hót trong cây
nhựa căng lộc mới
nặng rãi lối thanh bình..
giọng sông phẳng lặng..

mùa xuân cho chúng ta quên.
cơm áo, đói nghèo, cô đơn ray
rứt
nhược tiểu yếu hèn..
với mùa xuân, triều dâng nao
nức

lòng trẻ vươn lên..
cơ khí, nguyệt cầu, hành tinh
nào vô tận.
là nơi chốn rất quen..
là tuổi trẻ mùa xuân niềm tin

trường
với mùa xuân cho thật nhiều
ý sống
tạo lập khai sinh.
có hòa bình và không thấy
chiến tranh,
có niềm vui xóa mờ tủi hận,
có mùa xuân, có anh với em,
chu kỳ ngày tháng qua đi rồi
trở lại.

gần, nhìn ngắm vu vơ cho đỡ sốt ruột. Nhưng
khung cảnh đã quen thuộc quá, chẳng có gì
đáng để ý nữa.

Dưới xa, một chiếc GMC đang lấy nước,
đậu hếch mặt trên bờ ngòi, tiếng máy bơm vang
lên gầm gừ, chấn ngất. Gần đây, người lính
tài xế ngồi ghé lên năm mốp đá ong, cầm cúi hình
như hai tay đang tỉ mẩn bút cò.

Chợt có tiếng còi xe hơi ở khúc đường
quanh trong rừng. Chuyên vội vàng xách va ly,

nhảy ra giữa cái quan, giang tay. Cỗ xe rúm
rỏ, kêu rè rè, đậu rồi mà rung chuyên kéo kẹt,
mũi xì hơi nghi ngút. Ông tài già nghiêng đầu
ra, hồi băng cái hắt hăm bất mãn. Chuyên
cười gượng :

— Cự làm ơn cho tôi quá giang lên quận..

Sực nhớ mình mặc thường phục, anh rút
nhanh tám thẻ, giơ lên .

— Tôi quân nhân.

Ông tài đã ngần ra, nhưng còn lắplửng.

— Xe tôi chờ heo mà ?

Chuyên vừa nhẩy lên vừa nói :

— Cũng được.

Anh phải loay hoay mãi mới lựa được
chỗ ngồi trên cái nệm rách bung lỗ so. Mùi
phân lợn xông lên nhức óc.

Xe chạy tiếp, khó nhọc chẳng
khác con trâu trì lại, không chịu để giắt đi. Nó
lóng lẻo, bính beng, bất cứ chỗ nào cũng vakêu
được. Chuyên chợt nảy ra ý nghĩ khôi hài, anh
dang nghe hát chèo.

Cả hai đều nín lặng. Ông tài vẫn tấm tức
gì đó. mặt khó đăm đăm. Chuyên bực mình
vì hồi sáng Tiểu đoàn Trưởng cứ lưỡng lự mãi
rồi mới chịu ký giấy phép cho anh, khiến anh
nhớ bị xe, bây giờ phải bỏ mình trong đồng
sắt vụn này.

Chuyên gang thử bàn tay ra trước mặt
như muốn đo cái gì ở đó. Anh tính nhăm, dù
cho đường xấu, chiếc xe chạy chậm, cũng chỉ
trong vòng hai tiếng đồng hồ nữa, vào khoảng
mười một giờ, sẽ tới quận lỵ. Anh sẽ gọi
điện tin trả lời ngay, đề Hạnh yên trí. Vẫn
còn sớm, ăn cơm xong, ra ga xép, chờ chuyến
tàu trưa vào, thì đặng nào đêm nay cũng về
tới nơi. Thừa cả năm ngày.

Ồn lại lá thư của Hạnh, Chuyên chỉ thuộc
lòng mỗi câu « Em năm nay hăm bảy tuổi rồi,
già rồi. Nhưng em nghĩ dù sao đó vẫn là một
ngày quan trọng. Anh cố về với em. Bên nhà
gái chỉ có mỗi anh thôi. Em còn ai thân thiết
nữa đâu... »

Không hiểu sao, qua những lời lẽ đó,
Chuyên cứ hình dung thấy Hạnh vẫn là cô bé
còn cặp tóc, hay vòi vĩnh, ngày xưa. Cũng vô
cớ mà anh đã mừng tưng ra chổng Hạnh
là một gã vào chạt mình, giống tính mình.

Nặng tưởng chừng bong da. Gió nóng rần
rật như ghé mũi trên ngọn đèn. Nhìn đâu cũng
thấy kiệt quệ. Những đám mây leo trên bờ
đậu một xóm Châm đã chết khô, đen hẳn đi.
Cái sườn núi lẩn ra quốc lộ, vách đá cũng tàn
hết rêu, tím ngắt, in hệt miếng thịt mất máu.
Xa xa, mặt biển nghiêng cao, ảo ảnh nghi
ngút trên óc rùng..

Bỗng, dăng cuối xe, tiếng nổ tối xăm
trời đất. cả ông tài và Chuyên cũng bị đề
nghiến xuống..

oOo

Đêm qua Chuyên đã nằm xem sách đến
hơn hai giờ sáng. Chợp mắt bao lâu anh đã
choàng tỉnh rồi. Có mỗi cái quyết định đi
thăm Hạnh cũng làm anh pháp phồng hết đêm.
Pháp phồng nhất là anh chỉ sợ mình tập đi
chưa được tự nhiên.

May, quả mìn nội hóa, không mạnh mấy.
Ông tài, vì già yếu, phản ứng kém. bị xe đề
chứ không phải trúng mành địa lôi. Chuyên
đã nhẩy tránh, nhưng còn vướng lại chân sau
bị đập. Thế cũng đủ chột người rồi. Bác sĩ
đã gỡ mỗi bên cánh tay Chuyên một chiếc
xương, đem xuống thay cho cặp xương chân
đã gãy vụn. Như vậy, Chuyên đã giữ được
bề ngoài bình thường, cân xứng, nhưng sự
thật anh đã mất đi một nửa sức lực, phải
chịu yếu đuối chậm chạp đến hết đời.

Chuyên run run ngồi dậy, với tay tìm cái
nút điện buộc ở cọc màn, bật đèn. Anh mới
chập chững đi tới cầu thang, chợt, lại nghe nhà
bên kia có tiếng guốc lên gác. Như thế lâu rồi
cả tháng nay.

Hai đầu nhà chỉ cách nhau một thước là
nhiều, cái hẻm tối ảm, xe đạp cũng không qua
lọt, để đi tắt từ ngoài phố vào trong xóm.
Hai nhà cùng có cửa sổ, gần kề nhau, nhưng
bên này thấp hơn, lại vướng cái gờ gạch nhô
ra, cho nên chỉ nhìn được mỗi cái bàn của nhà
bên kia, cũng kê liền với cửa sổ.

Bao đầu, dạo mỗi thuê căn gác này,
Chuyên chưa để ý tiếng guốc « ma quái » đó,
nhưng lâu dần, cứ đúng lệ, anh bật đèn, bên

kia có tiếng guốc lên gác, anh tắt đèn, tiếng
guốc lại xuống gác, khiến anh ngạc nhiên.

Lần đầu, Chuyên nảy ra ý muốn tìm hiểu
đến nơi. Anh rón rén trở lại ngồi vào bàn,
tắt đèn chờ tiếng guốc vừa xuống gác, lại bật
đèn. Quả nhiên, tiếng guốc chỉ lưỡng lự giây
lát ở lưng chừng cầu thang rồi trở lên ngay.
Vẫn những tiếng guốc êm nhẹ, nhỏ gọn và
thanh thoát.

Chuyên vắt mình qua mặt bàn, vịn đầu,
nhìn sang. Cái áo ngủ hoa bướm đang dán vào
cạnh bàn. Chuyên gõ mấy tiếng trên vách ván.
Khôn mặt hiện ra, càng bối càng kháo khỉnh.
Nàng chỉ độ mười bảy tuổi. Chuyên gật gù
hóm hình :

— Tôi đã nhất mà cô cứ..

Nàng nhoeén cười bên lên :

— Thưa anh, Phiền mới nhất chứ. Phiền
đang học thi nhưng lười. Học lúc còn sớm thì
thằng em phá, khuya lại buồn ngủ. Phiền thấy
anh hay xem sách lâu, và ngủ khá đúng giờ,
nên muốn theo..

Chuyên bật cười

— Sao Phiền không căn cứ vào đồng
hồ ?

Phiền bịu môi duyên dáng :

— Nhưng đồng hồ chỉ làm sốt ruột chứ
không có gì khuyến khích cả. Điều Phiền
muốn là khi mình thức làm việc thì cũng có ai
đang thức làm việc.

Chuyên cũng bịu môi thân mật :

— Anh cũng làm Phiền sốt ruột đấy
thôi ? Bằng chứng, ban nãy, anh chỉ chờ độ
vài phút đã tắt đèn rồi, thế mà Phiền cũng
lấy cớ, vội vàng đi ngủ nữa !

Phiền cúi xuống lòng hèm, giọng thềm
thềm.

— Anh trông, tối đen như mực thế kia
ngồi lại một mình, em.. sợ ma ! Nhưng anh
vừa bật đèn, em lại trở lên đây thôi ?

Chuyên vừa hoa tay chào vừa thụt vào:

— Thế hả, bây giờ anh thức luôn, Phiền
học đi nhé.

Chuyên chợt nhớ, chiều chiều, anh đi
ăn cơm về, vẫn gặp Phiền đang nhẩy dây ở đầu
ngõ. Đôi mắt còn được nét nhìn trẻ con, bờ ngõ
nũng nịu. Cái miệng bên lên. Một nốt rười
khôn khéo chằm nhẹ bên chiếc cằm thon xinh..

oOo

Cần đến công nhà hộ sinh, Chuyên lại
trở về với nét đi mới, làm ra khoan thai để che
đậy những bước đau yếu, tay xô túi quần ung
dung. Anh nghĩ thầm, có lẽ lát nữa Hạnh chỉ
bảo anh gầy và xanh thôi, anh sẽ trả lời
mình bị mất ngủ.

Nhưng Chuyên vẫn chưa dứt khoát, anh
cố nên dấu đi chỗ đáng thương của mình, để
được quyền ái ngại cho Hạnh không ? Hôm
đó, người ta tam đũa Chuyên về quận, lúc vừa
hồi tỉnh, anh đã nhờ người gửi điện tin cho
Hạnh, rằng bận hành quân. Trông hợp nội,
đổi đó còn có lý và cần thiết, Hạnh nhất an
hận, và chính anh cũng không muốn khuấy
động ngày vui của nàng, đưa em thăm bạn,
hơn nữa... bức thư thuở học trò, Nhưng bây
giờ không hẳn thế.

Chuyên hé cửa nhìn vào, Hạnh ngồi mặt
tái mét, trán nổi gân xanh, tóc rũ che kín một
bên mắt :

— Anh..

Chuyên thận trọng bước đến chiếc ghế
đề sát cuối giường, ngồi xuống, rồi lúng túng
mãi. Bởi gì trong đời, anh chưa đi thăm đàn
bà để bao giờ. Nhưng một vướng mắc hoặc
xa hoặc gần nào đó đã lôi anh đến đây, buộc
anh nấn lại. Cuối cùng, Chuyên đành chọn cái
câu cửa miệng .

— Hạnh có khỏe không ?

Thốt nhiên, Hạnh ôm mặt khóc đàn dụa,
và cứ lắc đầu quầy quậy. Chuyên dậm ngượng
Anh chợt nghĩ, lý ra chỗ anh đang ngồi đây
phải để ghế kia mới đúng. Chuyên nhứ mắt,
thử ôn lại hình thù của người đó, mới tới hôm
qua, ở căn buồng bin đình Hạnh đã nói trong
thư. Thoạt nhìn thì hẳn có vẻ hiền lành,
đứng đắn ở cách ăn mặc đơn giản, trang
trọng. Nhưng hẳn hay có những cử chỉ thừa,
lời nói bao giờ cũng kèm theo cái nhún vai,
đắp mắt, thười môi kiểu cách, viên vông. Hạnh
đã kết luận « các cụ tôi chỉ phân đối mỗi điều
tiền dâm hậu thủ... »

(Xem tiếp trang 41)

Năm nay là năm Kỷ Dậu (1969), viết bài cho số Xuân năm Kỷ Dậu tại thủ đô Saigon, nơi phát nổ chiến tranh đầu tiên vào ngày

23-6-1945 tức là ngày 18-8 năm Ất Dậu tính ra chiến tranh trên đất nước Việt Nam này đã kéo dài đúng 1/4 thế kỷ (25 năm) qua 2 năm Dậu (Đinh Dậu 1957 và Kỷ Dậu 1969).

Cách đây 25 năm, mở đầu năm Ất Dậu là ngày 13-2-1945, người dân miền Bắc ăn một cái Tết rét lạ lùng, rét đến nỗi nước trên vùng Lạng Sơn, Bắc Kạn đóng thành băng, có tuyết. Tại Hà Nội, lúc 5 giờ sáng hàn thử biểu ghi 2 độ, buổi trưa hàn thử biểu nhích lên 4 độ. Tập sách "Việc hàng ngày trong 20 năm qua của Đoàn Thêm" đã phải ghi: "Tết Nguyên Đán năm Ất Dậu. Chưa bao giờ rét như thế này. Tại Hà Nội, buổi trưa, hàn thử, biểu xuống tới 4 độ".

Trời rét tê công, người miền Bắc gọi là Rét Ngọt, buổi tận xương, mở đầu cho 1 năm đầy thế lương biến đổi.

Năm trước tức năm Giáp Thân (1944), Nhật và Pháp thi nhau lấy thóc gạo của nông dân nên vào đầu tháng giêng, nhiều làng đã hết thóc ăn. Dân quê, nhứt là nông dân ở mấy tỉnh Thái Bình, Nam Định, Ninh Bình và những tỉnh miền Trung Du Bắc Việt trông

Nghĩa là 3 tháng của mùa Xuân, người dân Việt toàn dong chơi, vui cảnh gia đình, hội hè, đình đám, cờ bạc, không phải làm ăn chi hết.

Luận về tục lệ ăn Tết, bọn Cộng sản cho rằng, Tết Nguyên Đán là do bọn Phú Nông, Địa Chủ và bọn trí thức đặt ra để bóc lột nông dân. Cộng sản nói: Địa Chủ, Phú Nông và Trí Thức đặt ra tục lệ, tháng giêng ăn Tết ở nhà với vợ con, tháng hai thì cờ bạc để bần cố nông vui đầu vào đám bạc, vay nợ non, nợ già, tháng ba thì lập hội hè bắt bần cố nông phải đóng góp để rồi 9 tháng sau nông dân phải nai lưng làm việc trả nợ. Và rồi hết năm lại quay trở lại ăn Tết, đánh bạc, hội hè...

Lối giải thích nhằm gây những cuộc đấu giai cấp ở nông thôn của Cộng Sản là xuyên tạc ý nghĩa cao đẹp của ngày Tết Việt Nam nhưng vào năm Ất Dậu thì quả là cái Tết thế lương, đau khổ nhứt của dân tộc Việt. Nạn chết đói bắt đầu và kéo dài đến tháng 5 âm lịch, có lúa Chiêm mới tam chặn được nạn đói thì lại chết vì nạn ăn no.

Dân chúng quá uất hờn sự bóc lột của Thực Dân Pháp, Nhật nhưng ách thống trị của Thực Dân Pháp quá chặt chẽ, người dân Việt không làm sao vùng dậy được. Đám Đế Quốc Nhật ngày càng mâu thuẫn nặng nề với Thực Dân Pháp, nhứt là ngày 23-2-1945 tức là ngày 11 tháng giêng năm Ất Dậu, Loàn Quyền Decoux đánh mặt điện cho Chánh Phủ

kế Toại làm Khâm Sai Bắc Bộ, nhà báo Nguyễn Văn Sâm làm Khâm Sai ở Nam Bộ, bác sĩ Trần Văn Lai làm Đốc Lý Hà Nội.

Ngày 21-4-1945, đoàn Thanh Niên Tiền Phong thành lập do các ông Kha Văn Cân, Phạm Ngọc Thạch, Kiều Công Cung, và bà Hào Vĩnh Ký lãnh đạo được phát động rầm rộ.

Cờ Long Tinh do vua Khải Định lập ra đã bị thay thế bằng cờ quẻ Ly. Lúc này, nạn đói lại hoành hành hơn bao giờ hết. Nhiều thôn xóm trù phú tại Bắc Việt không còn người nào sống sót. Có nhiều gia đình ôm nhau chết đói cả nhà. Nhiều xác chết khô đét nằm trong nhà. Có nhiều nguồn tin loan đi nói, nhiều nơi đã mổ thịt người đem bán, trẻ con bị bắt cóc đem đi làm thịt, thật là thế thảm, đau thương..

CỘNG SẢN CƯỚP CHÁNH QUYỀN TRỜI SA TAI ...

Có thể nói rằng, chưa năm nào người VN bị nhiều tai họa bằng cách đây 25 năm, năm Ất Dậu (1945). Đầu năm nạn đói rét làm chết trên 2 triệu người, kéo dài cho đến khi mùa lúa Chiêm nhưng vì dân chết đói quá nhiều nên nhiều nơi ruộng đã có lúa chín mà không có người gặt. Lúa rụng đi rồi lại mọc lên, có nơi gặt xong lúa để gốc rạ lại rồi lúa lại mọc lại lần nữa.

Vì bị đói liên mấy tháng, nay được gạo lúa Chiêm ăn, nhiều người ăn no quá mà chết. Thế là lại bị thêm tai họa chết no cũng làm cho vài chục ngàn người chết.

tô văn

MỘT NĂM DẬU BI THẢM

thấy cái đói kéo dài đã phải bỏ làng đi xin ăn tha phương cầu thực. Ở Hà Nội, đất ngàn năm văn vật đã có cả trăm ngàn người dân quê kéo ra xin ăn, nằm la liệt ngoài hè phố. Những xác thân gầy guộc đói khổ, lê thân tàn đi khắp phố phường xin ăn. Những vụ ăn cướp lương thực đã xảy ra. Nhiều người đã có sáng kiến năm cơm năm bán thì lại gặp nạn vỡ cơm dút vào miệng rồi tha hồ cho thiên hạ đâm đá miến là có chút ngọc thực cho vào miệng, nuốt xuống dạ dày.

Ngay ngày mùng một Tết Nguyên Đán năm Ất Dậu đã có hàng chục xác chết đói nằm vất bờ hè, bờ đường. Dân chúng ở vùng quê Bắc Việt chịu không thấu cái cảnh rét công, buốt tận xương và đói cào ruột nên thi nhau chết. Về sau, theo số thống kê của Việt Minh nạn nhân của đói rét lên tới 2 triệu 300 ngàn người.

Thảm họa đó có thể nói là thảm họa đau thương nhứt của lịch sử lập quốc của người VN. Trong khi ấy, tại Nam Bộ, thiếu than đá phải đốt lú thay cho than. Miền Bắc thừa than đá thiếu gạo. Miền Nam thừa gạo thiếu than đá mà cùng một nước chẳng hỗ trợ được nhau để đến nỗi 2 triệu người chết đói, quả là một thảm họa của một dân tộc bị trị.

BIẾNG SÙNG NỖ NGÀY CƯỚP THÁNG GIÊNG

Tục lệ của người Việt Nam nhứt là người Việt Nam ở miền Bắc thì:

— Tháng Giêng ăn Tết ở nhà
Tháng Hai cờ bạc tháng Ba hội hè

DeGaulle nhấn mạnh rằng, chủ quyền của Pháp tại Đông Dương vẫn được Nhật tôn trọng. Nếu cần có những biện pháp mạnh mẽ Nhật ra khỏi Đông Dương cũng xin cho Toàn Quyền Decoux biết trước vì dân Pháp ở đây vẫn trung thành với DeGaulle. Nhật Bản biết sớm muộn gì bọn Pháp ở Đông Dương cũng hết Nhật nên Nhật thi hành thủ đoạn tiên hạ thủ vi cường, hồi 18 giờ tại Saigon. Đại Sứ Nhật Bản Matsumoto đòi toàn quyền Decoux phải cam kết chống Anh Mỹ đồ bộ, đặt tất cả quân đội Pháp và công sở Pháp dưới quyền chỉ phối của Bộ Tổng Tư Lệnh quân đội Nhật Bản ở Đông Dương. Hẹn 2 giờ phải trả lời. Decoux từ chối không chấp nhận các điều kiện của Matsumoto đòi. Lập tức Matsumoto ra lệnh bắt giữ Decoux tại dinh Norodom tức là dinh Độc Lập ngày nay đồng thời hạ lệnh thiết quân luật, đánh các trại quân Pháp trên khắp Đông Dương. Nội trong 6 giờ đầu tiên Nhật Bản đã làm chủ tình thế, bắt giữ hết các vị chủ tinh của Pháp và cả quân đội Pháp kéo cờ trắng đầu hàng rất đông.

Nhật ra tuyên bố, lật Pháp để Việt Nam độc lập. Đêm 9-3-1945 tức là đêm 25 tháng giêng năm Ất Dậu.

Ngày 11-3-1945 tức là ngày 27 tháng giêng Ất Dậu. Triều đình Huế tuyên bố bãi bỏ hiệp ước bảo hộ năm 1884 của Pháp, khôi phục chủ quyền VN.

Phong trào Ái Quốc rầm rộ lan khắp nơi ngày 17-4-1945, Học Giả Trần Trọng Kim được ủy nhiệm lập Nội Các, Tổng Đốc Phan

Vì người chết đói quá nhiều, những bệnh kỳ lạ phát sanh như bệnh chảy rận, sốt rét định kỳ. Có 1 thanh niên ngồi trên xe Omic, loại xe kéo ở Hà Nội dựa vào thành xe bị loại rận, chảy có mang bệnh sốt rét định kỳ tức là bệnh Typhus cắn vào gáy, chỉ trong 2 ngày người này đầy rận chảy rồi lên cơn sốt mà chết. Bệnh sốt rét định kỳ lan rộng, nhiều người chết.

Khi Việt Minh cướp chánh quyền, quân đội Tàu sang trước khí giới quân đội Nhật mang theo sang nhiều loại chứng bệnh "kỳ lạ" làm chết khá bọn.

Việt Minh cướp chánh quyền vào ngày 19-8-1945 thì 10 ngày sau, đề điều ở Bắc Việt vỡ lung tung, nạn hồng thủy ngập nhiều đồng ruộng.

Lúc đó, ở miền Bắc có nhiều bài thơ gọi là sấm truyền, đại ý nói, Cộng Sản ra đời trời sẽ sa tai nhiều tai họa cho nhân dân Việt Nam. Thật vậy, sau ngày Cộng Sản cướp chánh quyền, thật nhiều tai họa đưa đến cho nhân dân VN... Nạn nạn hồng thủy rồi đến nạn đậu mùa, bệnh thương hàn thổ tả v.v... giết hại khá nhiều người.

Ngày 23-9-1945, Pháp chiếm Saigon chiến tranh bùng nổ kể từ hôm đó kéo dài cho đến hôm nay tính ra đã 25 năm rồi mà chưa biết lúc nào được thanh bình khi mà người Cộng Sản vẫn còn nhiều tham vọng thôn tính và thống trị.

(xem tiếp trang 41)

Cười bằng trái

HAI NGHỀ MÂU THUẬN

Bên cạnh còn đương vắng có một căn nhà nhỏ. Một thanh niên đi ngang qua nghe thấy trong nhà vọng ra những tiếng "tắc tắc, tắc" đều đều và gọn. Tô mò anh vào trong nhà: được ông chủ giải thích:

— Ở đây chúng tôi sản xuất những đồ bằng cao su, ví dụ như đồ chơi banh, đầu vú trẻ con v.v.,

Tiếng động mà ông nghe thấy là chúng tôi đang đâm thủng những nướm vú trẻ em.

Ngay thảng thối. Người thanh niên cóchy qua căn nhà nói trên một lần nữa và lần này nghe tiếng "tắc tắc, tắc" nhỏ hơn không gọn như trước. Anh ta nghĩ thầm: "Mấy chằm lỗ của cha này hư rồi. Mình phải vào báo cho hẳn biết". Nhưng khi vừa vào nhà nói xong, người chủ nhà lắc đầu:

— Mấy không hư đâu! Nhưng thảng thối chúng tôi làm... đó là.

Nhìn theo tay chỉ của người chủ, thanh niên thấy một đồng hồ là Goldown, thứ bọ cáo su để hạn chế sinh sản. Thanh niên đỏ mặt rồi giả

— Đó là mà ông lại cho chằm thủng đầu thì chết rồi. Thế là giả mạo, là lừa dối khách hàng.

Người chủ thản nhiên:

— Đó là vì lý do thương mại ông à! Nếu chúng tôi không sản xuất đó là có lỗ thủng thì làm thế nào bán được vú trẻ em.

KHÔNG THỀ THỀ ĐƯỢC

Một ông khách vào khách sạn hỏi thuê buồng ngủ. Người chủ khách sạn trả lời:

— Hiện giờ các buồng đều có người đặt rồi. Nếu cần ông có thể ở chung buồng 13 với một ông khách khác vì ông này thường uống rượu rất say và hai giờ đêm mới về.

Một quá, ông khách mới đến bằng lòng vậy.

Vào khoảng hai giờ đêm thấy ông bạn cùng buồng giật ngượng trở về, say mềm như bún. Háo mặc nguyên cả quần áo nằm xuống giường. Ông khách mới hỏi ông khách cũ xuống đất rồi lại ngủ như thường.

Một giờ sau, thấy ngấm ngấm đau bụng, ông khách mới chạy ra cầu tiêu, cầu tiêu khóa trái. Hấn trở lại buồng đại tiện luôn vào trong quần dài của người khách say mà người này cũng không hay biết gì cả.

Sáng hôm sau lúc thức dậy ông khách ngủ nhờ thấy ông khách say rượu đang ngồi giữa buồng lăm lăm.

— Có thể! Có thể! Có thể! Không có thể!

— Thế nào, ông có chuyện gì thắc mắc vậy.

Người khách say trả lời:

— Lúc trở về tôi đang say! điều đó có thể. Tôi nằm ngay xuống đất để ngủ, điều đó có thể. Tôi quên rồi đại tiện ra quần dài, điều đó cũng có thể. Nhưng mà đại tiện giữa quần dài và quần dài, thì không có thể thế được.

oOo

HIỀU LẦM

Trong kỳ thi khảo sát nữ y tá. Bác sĩ giám khảo hỏi một cô

— Bỏ phân nào trong người có thể phòng lên đẹp trong cơ vào và đưa ra hàng hai mươi lần liên tiếp mà không mỏi mệt.

Cô ta theo đó mặt trả lời:

— Thưa bác sĩ nghề y tá là nghề hợp với sở trường và năng khiếu của tôi, song tôi muốn từ bỏ nó, nếu tôi bắt buộc phải trả lời những câu hỏi quá lỗ măng bất lịch sự.

— Cô trả lời như thế cô sẽ bị zéro.

Bác sĩ gọi một thí sinh khác, và cũng đặt câu hỏi như trước. Cô thứ hai trả lời:

— Thưa bác sĩ đó là đồng tử con mắt.

— Tốt, tôi sẽ cho một điểm cao. Và nếu cô có quen biết cô vào thi lượt trước cô, thì cô báo cho cô ta hay rằng: Rồi đây sẽ có một ngày cô ta tỉnh ngộ.

PHONG HÓA SUY ĐỒI

Một giáo sư, nhân ngày chủ nhật vào một trang trại ở Lái Thiêu mua trái cây được mục kích một cảnh mà ông không hài lòng. Ông thấy một nhóm học sinh nam nữ cũng từ thủ đô xuống đang trả giá mua măng cụt khi giá xong xuôi, mấy nữ sinh vận mìn duýp leo lên cây hái quả, trong khi các bạn trai của họ đứng cả dưới gốc ngửa mặt nhìn lên có vẻ say sưa thích thú.

Mấy hôm sau nhân một buổi họp cuối năm có đại diện phụ huynh tham dự, nhà mô phạm tuyên bố:

— Hai tuần trước, tôi đi Lái Thiêu gặp một bọn nam nữ sinh lên vườn mua trái cây. Mấy em nữ sinh leo cả lên cây trong khi các nam sinh đứng ở dưới ngựa mặt lên nhìn, tôi thấy điều đó không thể chấp nhận được, tôi không thủ cựu đến nỗi cấm đoán trai gái đi chơi với nhau. Nhưng đề nghị các bậc phụ huynh nên khuyến cáo con cái mình trong những trường hợp như tôi kể các nữ sinh nên ở dưới và để các nam sinh trèo lên trên.

GÀN QUÁ RỒI

Một giáo sĩ cơ công việc đi máy bay phản lực Boeing. Có tiếp viên phi hành tới gần hỏi:

— Thưa cha dùng cà phê hay trà?

Giáo sĩ trả lời:

— Ừ... ừ... cho tôi một ly ứt ky!

Lâu lâu một lần đâu có sao?

Ly ứt ky được mang tới. Nửa giờ sau cô tiếp viên phi hành lại hỏi:

— Cha dùng cà phê hay trà?

Giáo sĩ trả lời:

— Ờ... cho tôi ly ứt ky nữa. Rượu đây ngon đấy chứ.

Nhà tu hành uống ly ứt ky thứ nhì một cách ngon lành. Nửa giờ trôi qua. Cô tiếp viên phi hành lại hỏi câu hỏi cũ. Lần này nhà tu hành hỏi lại:

— Này có... hiện giờ phi cơ ở cao độ bao nhiêu nước.

— Khoảng 11000 thước.

— Ô! Cao quá ha? Thế này gần Chúa cha quá rồi, Có cho tôi ly sữa.

HAI ÔNG BÁC SĨ TẠI BA

Xe lửa tới ga. Hành khách trên xe vừa bước xuống, từ từ đi ra cửa, Hai bác sĩ Ngôn và Thân vừa đi vừa nói chuyện. Bỗng hai bác sĩ thấy trước mắt họ có một thanh niên đi khệnh khạng như người bị thương.

Bác sĩ Ngôn nói:

— Tôi cam đoan với ông rằng anh chàng kia có cái nhọc học ở mông bên trái.

Bác sĩ Thân ngậm ngấm một lát rồi nói:

— Không! Nhất định là ông nhầm, theo ý tôi thì hẳn sưng hạch bẹn.

— Thế thì ông nhầm. Với kinh nghiệm 30 năm trong nghề tôi nói chắc với ông là hẳn bị nhọt bọc.

Cãi nhau mãi không ai chịu ai, hai bác sĩ bèn mời người kia lại để phân giải, Bác sĩ Ngôn nói:

— Tôi thấy ông đi khệnh khạng, tôi bảo rằng ông có bọc nhọt ở mông. Bạn tôi lại nhất định cho là ông có hạch ở bẹn. Vậy vì danh dự của nghề thuốc, tôi xin ông nói thực xem có phải bạn tôi nhầm không?

Người kia cười chỉ vào Bác sĩ Thân nói:

— Vậy chính ông đã nhầm.

Rồi quay sang bác sĩ Ngôn.

— Vô ông cũng lại nhầm.

Hai bác sĩ còn ngờ ngác, hẳn lại giảng thêm:

— Không những hai ông lầm, chính tôi cũng lại lầm nốt. Vì rằng mới đầu tôi chỉ đánh rầm, không mà thôi. Sau thấy ướt ướt thì mới biết là mình lầm.

MÙA XUÂN CHỢT LẠ

Sáng mừng hai tết, bàn giao xong phiên trực, Chiến mới được phép đi Saigon. Anh thu xếp hành trang thật nhanh, bận thường phục, ra bến xe.

— Saigon đây... xe suốt Sài Gòn đây. Lên đi cậu hai, chạy liền mà... quân nhân bớt 3 chục phần trăm lên đi cậu hai... lên đi cậu hai... chạy liền mà... chạy liền đây... bà con có bác ời!

Chiến nhìn anh lơ, cười bằng khuôn, chuyển xe thưa khách, nô máy xoàng xoách. Mặt nhựa thâm đen, nhể nhại đầu nhốt

Bỗng dưng, Chiến thở dài, trong một thoáng, lòng anh ngói lạnh. Chiến không muốn trở về Saigon nữa. Hồi trong năm nhất là những ngày giáp Tết, Chiến háo hức, bằng mọi giá tết này phải về Saigon. Hai năm ăn tết xa thù đó rồi. Về Saigon không phải để vui chơi trong mấy ngày đầu năm, nhưng để thỏa mãn chút tự ái, đồng thời tìm lại kỷ niệm với bạn bè. Đời Chiến còn có ai quen thuộc, ngoài những bạn bè?

— Lên đi cậu hai... năm mới, quân nhân bớt 3 chục phần trăm mà...

Chiến tặc lưỡi bước lên xe trong nỗi rã rời, chán nản. Anh nghĩ con đường từ đây về Saigon kém an ninh, tên lữ này biết mình là lính cũng hơi phiền. Nhưng làm sao đâu hẳn được, tình lễ này, tất cả thanh niên đều là lính. Lính nhiều hơn thường dân!

— Chú về Saigon?

Vừa ngồi xuống ghế, Chiến đã nghe người bạn đồng hành hỏi, anh quay sang cười, gật đầu;

— Dạ... Bác cũng đi Saigon?

— Dạ, tôi lên thăm thẳng con, nó học ở trên...

— Dạ...

Nghe nhắc đến thử học trò, Chiến bỗng ngậm ngùi, nao nao...

— Cậu ở phố nào trên Saigon?

— Dạ... Chiến ngập ngừng, địa chỉ quen biết ở Saigon thì

nhiều, nhưng một vài người bà con giàu có, gần cũng thành xa đã lâu rồi Chiến không đến nữa. Bè bạn còn lác đác dăm bảy đứa, nhưng về nhà đứa nào bây giờ? Chiến đáp bừa: dạ, cháu ở Hòa Hưng...

— Vậy thì gần khu tôi, tôi ở Bảy Hiền. Tối Saigon mình mượn taxi đi chung cho đỡ tốn tiền...

— Dạ.

Thật ra, Chiến đã nói dối, cái địa chỉ Hòa Hưng mà anh thoáng nhớ, chỉ là địa chỉ của Nhung...

○○○

Nhung đến trường khi lũ trẻ đã lố nhố trước sân khấu, đứa đứng đứa ngồi dành chỗ nhau chỉ chốc. Trời còn sáng điện chưa tỏ lắm. Người phụ trách âm thanh của tiệm radio do nhà trường mượn, đang đến để thử máy!

— Một... hai... ba... bốn... alo alo... nghe rõ không?..

Mấy anh giữ trật tự đứng rải rác từ công dọc theo lối đi vào. Nơ xanh nhỏ cài trên túi áo sơ mi trắng, quần xanh. Trông anh nào anh nấy ra vẻ người lớn nhờ bộ quần áo tươm tất hơn ngày thường đầu chải bóng mịn và gương mặt trịnh trọng nghiêm trang.

Nhung đi thẳng vào hậu trường. Có tiếng so giầy đàn lừng tung ở một góc nào đó. Chiến đón bạn cạnh những cành cây tươi bỏ ngổn ngang dưới đất. Nhung cười e thẹn, nàng hỏi bạn cho đỡ ngỡ ngàng:

— Nhung đến muộn quá, phải không anh?

Vinh kêu lên:

— Ô, hôm nay Nhung sẽ là nữ hoàng của đêm liên hoan. Nhung nghiêng đầu nhìn Vinh, đôi mắt thẹn thùng trong sung sướng:

— Không nghe anh Vinh nói nhảm đâu nhé!

Chiến nói khẽ sau nụ cười sững sờ đậu im trên môi:

— Vinh không nói nhảm đâu, hôm nay Nhung đẹp lạ thường.

— Cả anh nữa, đừng vớ vẩn, em giận bây giờ.

Tuy nói vậy, song Nhung

cũng biết nàng đẹp. Lúc ở nhà Nhung đã phân vân mãi trước từng màu son phấn, màu áo, từng kiểu tóc nên chải. Nàng đã thí nghiệm nhiều lần, nhưng rốt cuộc Nhung không bằng lòng thứ gì cả. Nhung nghĩ, chỉ có sự đơn giản — sự đơn giản được chăm sóc khéo léo, kín đáo giá trị gấp ngàn lần sự lòe lẹt, giả tạo tót bỏ xóa tự nhiên, xuống sẽ phía sau, nửa mái phía trước che khuất từ trán tới nửa mắt và má bên trái: phần hồng thoa phớt mỏng, son môi thoa nhẹ cho khuôn mặt không trở trước ánh đèn. Nếu không phải trình diễn có lẽ Nhung cũng chẳng cần trang điểm — nữ sinh mà dùng son phấn trông có vẻ từng trải, mất cả vẻ ngây thơ.

— Anh chờ Nhung lâu không? Nhung hỏi:

Chiến nghiêng đầu bắt chước Nhung, anh cười nhẹ:

— Anh biết trước Nhung hỏi câu ấy, nhưng anh vẫn chờ nghe lần nào cũng vậy.

— Thì em là con gái. Em phải tìm lý do để xin phép, chứ bộ!

— Lẽ này có phải tìm lý do không?

Nhung cười lắc đầu:

— Không. Em chịu thua anh Nhung ngập ngừng tiếp; em phân vân trước những màu áo.

— Với anh, em mặc áo nào cũng đẹp, Màu áo hôm nay giống nữ hoàng như Vinh nói:

— Ừ hừ, anh mĩa mai em thì có...

Chiến chột lúng túng:

— Không, không, anh nói thật mà...

Bên ngoài, trời bắt đầu tối đèn sáng rõ trên sân khấu đóng im. Âm thanh lừng bùng, rọt rẹt theo những bước chân qua lại trên sân gỗ. Dưới đám khán giả, lũ trẻ con bàn tán ồn ào...

Thầy Hùng đi từ bên ngoài vào, gọi vọng lên sân khấu:

— Tất ampli đi, Ban nhạc sửa soạn, quan khách sắp đến rồi.

Thầy quay vào vỗ tay đề gọi sự chú ý của ban văn nghệ:

— Ban văn nghệ nghe thầy dặn này! Quần áo của ai nên

treo riêng trên mắc của mình để lát nữa dễ tìm, dễ thay nhất là các em phải phụ trách 2, 3 mục trong chương trình. Tất cả đều phải sẵn sàng để chương trình được liên tục. Những em nào chưa đến lượt hoặc đã trình diễn xong, không nên đứng trên sân khấu.

Thầy ngừng một lát rồi hỏi tiếp:

— Các em có ý kiến gì không?

Hạnh dơ cả miệng bông phấn lên, mặt Hạnh ngờ ngác, đôi mắt tròn lớn, đen láy dưới mày đen:

— Thưa thầy em có ý kiến: Khát nước ạ!

Cả hậu trường cười ồ. Thầy Hùng lắc đầu:

— Thầy chịu em Hạnh rồi đó, lúc nào cũng có thể phá được. Thầy cười xuề xòa! nhưng các em yên trí! thầy đã bảo ban tổ chức đem ít bánh và hai két nước ngọt vào đây rồi.

— Hoan hô thầy!

— Hoan hô thầy!

— Thầy muốn năm!

Tiếng vỗ tay vang lên từng loạt. Thầy Hùng vội dơ tay ra ngăn:

— Suyt... khe khẽ thế chứ. Khán giả đến đông lắm rồi. Thôi, bây giờ các em sửa soạn hóa trang là vừa. Chương trình thầy dàn ở lối lên sân khấu đằng kia, các em nên xem kỹ để sửa soạn cho kịp.

Lũy ghé vào tai Chiến nói thầm:

— Đừng hoan hô thầy Giám thị là tao khoái rồi! Lát nữa ra sân khấu, tao "móc" thầy Giám Thị cho mày xem.

Chiến mỉm cười thích thú, anh cũng không ưa gì thầy giám thị lắm Chiến định nói một câu gì để khuyến khích bạn, nhưng nghĩ không ra.

Thầy Hùng dặn tiếp:

— Ban nhạc chơi chừng 15 phút để quý vị quan khách và phụ huynh dùng tiệc trà. Sau đó chương trình văn nghệ bắt đầu. Đề thầy ra xem quan khách đã đến đây đủ chưa?

Thầy Hùng đi nhanh ra ngoài

Nhung nhẹ kéo tay Chiến ngồi xuống cạnh nàng. Nhung hỏi nhỏ giọng dò xét:

— Lũy vừa nói gì với anh vậy?

— À, chuyện đùa.

Nhung nghiêm nét mặt:

— Anh định đùa em phải không? Có phải Lũy nói chuyện đêm qua Hạnh khóc không?

Chiến ngạc nhiên:

— Sao đêm qua Hạnh lại khóc? Anh có biết gì đâu?

— Thôi, anh đừng làm bộ nữa. Cũng như cô Thủy để ngủ đạo nào đấy, anh cứ chối bai bãi?

Chiến nhăn nhó, đau khổ:

— Em thật hay vớ vẩn!.. Chuyện Thủy khác chứ...

Nhung dẫn giọng:

— Anh đừng ngại biện nữa. Lũy vừa nói gì với anh, anh nói lại cho em nghe đi. Nếu không, em gọi con Hạnh rang ngoài gây sự cho mà xem!

Chiến vội ngăn:

— Em nóng tính quá. Lũy bảo nó không ưa thầy giám thị lát nữa ra sân khấu nó sẽ đi chơi.

— Anh nói dối! Nhung vẫn khẳng khái, anh đùa em sao được, có phải Lũy vừa nói với anh rằng đêm qua Hạnh khóc vì Hạnh tặng khăn, tặng ảnh và gửi thiệp chúc Tết bị anh từ chối, đúng không?

— Bậy, làm gì có chuyện ấy, không tin em hỏi lại Lũy xem. Lũy yêu Hạnh đời nào nó nói chuyện ấy với anh!

○○○

Chuyến xe đã ra khỏi thành phố một quãng xa, Chiến vẫn không để ý, Dòng sông nước lớn chảy lờ lờ. Dòng ruộng mở ra thoải thoải... Nàng đã lên nhưng sương còn lờ lờ phía xa. Nền trời màu bạc cũ trông lững lờ không thấp, không cao.

Trong thôn ấp ven đường, đồng bào ăn Tết đại khai như một nụ cười gương. Dân chúng không nghèo, nhưng chiến tranh kéo dài, kéo

nguyễn đình toàn

MẮT

Sao em không còn bé
Như ngày mới yêu
Đề cho trời mưa Ngâu
Làm ướt hai bím tóc

Mắt em có là sao
Lời có là chim hót
Anh cần trên hàm răng
Cả cuộc đời trong suốt

Hai chiếc nơ con bướm
Bay theo với tuổi thơ
Mang đi hết ước mơ
Thuở trăng tròn mướt
sầu

Anh chẳng còn là anh
Em chẳng phải là em
Tất cả đã đáng im
Thành giấc mơ kinh hãi

theo những người đàn ông, những đứa con trai ra mặt trận. Đồng thời, chiến tranh cũng sủa sôi nổi những cô tục, đề chỉ còn lại một dân tộc bơ vơ. Họ không thể nhìn xa hơn thửa ruộng ngoài đồng, vì xa hơn nữa là đạn bom, máu lửa.

Nỗi buồn bỗng lún sâu trong lòng Chiến. Anh chợt hỏi hân; tại sao mình lại về Saigon làm gì nhỉ? Saigon đối với mình bây giờ còn có gì nữa đâu, có những vùng đất chỉ có giá trị với từng người trong một giai đoạn nào đó. Bây giờ mình về Saigon làm gì. Người yêu không dám gặp; bạn bè ngại đến và những người thân thuộc cũng đã bỏ Chiến rồi. Saigon trong lòng Chiến lúc này như một vùng đất khô cằn, hết nhựa sống. Sa mạc ở đó, sa mạc khắp nơi và chính trong tâm hồn Chiến nữa.

Chiến buồn năn muốn trở lại đơn vị, nhưng chuyến xe vô tình vẫn bon đều, anh lại lười nhác phó mặc, muốn đến đâu thì đến, muốn ra sao thì ra. Chiến ngả dài người xuống ghế, chợt thích thú trong những ý nghĩ mâu thuẫn, bất thường.

— Chuyện gì vậy?

— Chuyện gì vậy?

Bỗng hành khách nhón nhào chồm về phía trước. Chuyến xe từ từ tấp vào lề đường, nối đuôi với những xe khác rời tất máy.

— Chuyện gì vậy chú?

Người lái đáp gọn:

— Mô!

Chiến hơi hoảng hốt, nhưng cố trấn tĩnh. Ông bạn đồng hành ngồi cạnh hỏi giọng lo âu, ái ngại:

— Sao giờ chú?

— Dạ, đề cháu xuống coi.

Chiến lững thững đi dọc theo đoàn xe lên sát gò mả. Mô không

đáp bằng đất, chỉ lẹo tạo ít lực bình, mười ôm rạ, bên trên cầm vài cành cây và một lá cờ giải phóng. Chiến âm ức một mình nhưng không nói gì anh đảo mắt nhìn quanh đám người sợ sệt. Họ biết có thể vượt qua được, có thể bên trong không giải lựu đạn, Nhưng không ai dám trước, họ sợ bóng gió, sợ những người vô hình có thể núp ở đâu.

Chiến mỗi một âm thầm, nhưng anh không muốn trở lại đơn vị, anh quyết tâm phải vượt qua chướng ngại vật này — có thể qua bên kia rồi trở lại cũng chưa muộn!

Chiến trở lại xe. Ông bạn đồng hành hỏi:

— Đi bộ qua được không chú? Nếu qua được mình đi xe chuyên cho chắc ăn.

Chiến đáp lửng lơ:

— Dạ, có lẽ đi bộ qua sẽ không sao, nhưng cháu muốn vượt qua đám mìn ấy bằng xe này!

Ông bạn già nhìn sững, nhưng ông dịu lại ngay, có lẽ ông tưởng Chiến sợ. Riêng Chiến, anh không biết mình có sợ không!

Bỗng mọi người lại nhón nhào từ phía sau. Chiến nhìn lại đoàn xe nhà binh vừa chạy đến, anh nghe một người reo:

— Xe nhà binh tới!...

Chiến bỗng cảm thấy nhớ Nhung sa sốt và quyết tâm phải về Cho đến Saigon.

Chiến mỉm cười khi nghe anh lính trên xe chửi thề:

— Đ.M. tét nhút của người ta mà cũng bầy đất!

Không khí hậu trường náo nhiệt khi ban tiếp tân đem bánh và nước ngọt vào. Hầu hết đều ngừng hóa trang, hướng về bàn nước. Vinh nhanh nhẹn đề nghị:

— Đề tớ chia phần cho nhỏ trước lớn sau, nếu lỡ nửa chừng hết thì mấy thằng đệ nhị đệ tam nhịn, tớ cũng nhịn luôn.

Chiến đứng dậy nói theo:

— Đúng rồi đề mình tiếp tay với cậu. Chiến bưng hộp bánh lên, nói tiếp: lộc của nhà trường nhưng nhờ chị Hạnh đề nghị nên, ban văn nghệ mới có ăn đây.

Hạnh mỉm cười, nhìn Chiến như cảm ơn. Hai người chia khắp một lượt cho các em nhỏ Vinh nhìn lại một vòng rồi hỏi:

— Còn anh chị nào chưa có dơ tay lên.

Chiến ghé tai Vinh nói nhỏ:

— Mày đưa hai phần cho thằng Lũy, nhờ nó đem tặng "bà" Hạnh.

— Ý kiến hay! Vinh cao giọng gọi! Lũy ơi phần của cậu này.

Chiến cầm phần bánh định đem lại cho Nhung, nhưng quay lại nâng đã đi đâu mất. Anh trả vội phần bánh vào hộp rồi nhón nhác, đi tìm. Chiến ra cửa sau nhưng vẫn ngoái cổ nhìn lại chỗ Nhung vừa ngồi. Bỗng dưng Lũy từ ngoài chạy vào. Chiến soay người lại:

— Xin lỗi, xin lỗi, à cậu... Giọng Lũy cọt dừa:

— Giám thị đuổi hay sao mà chạy nhanh thế?

Chiến hỏi nhỏ, giọng hốt hải

— Cậu có thấy Nhung ở ngoài ấy không?

— À, tưởng gì, «thằng bé» lại có châu năn nỉ khó nước miếng rồi. Lũy gác đầu rahiệu dưới gốc phượng ngả đang tâm sự với nàng Bạch.

Rẻ đám trẻ con vây kín cửa hậu trường, Chiến lách mình ra ngoài. Sương bắt đầu buông xuống, dịu mát trong không gian Chiến đi nhanh về phía Nhung. Thấy Chiến đến. Nhung đứng lên rủ Bạch rồi đi trước:

— Chúng mình đi dạo một vòng cho mát đi.

Chiến đứng sững như bị một bức tường chắn trước mặt. Không còn hiểu nổi thái độ của Nhung nữa, tại sao bỗng dưng nàng lại bỏ đi như thế? Chiến không thể nào hiểu được Nhung nữa. Nàng chợt vui, chợt buồn không thể lường trước được. Còn đối hờn thì hân như thường xuyên... Chiến thất thểu đi về phía cuối sân, tìm bực thêm ngồi xuống, gục đầu.

Dù đi với Bạch, Nhung vẫn để ý theo dõi hành động của Chiến. Bạch nói lảng nhãng, Nhung chỉ từ hử cho qua hoặc đáp lửng lơ, Nhung nhận thấy nhiều khi Chiến, xem nàng chẳng ra gì. Dám khen Hạnh trước mặt mình, hai người còn liếc nhau nửa chừng, trông thật dễ ghét!

Chiến từ chối tình yêu của Hạnh, nhưng trong lưu bút của Hạnh, Chiến viết lảng nhãng ra về khiếm tốn đề Hạnh chú ý nhiều hơn chứ gì! Vì có mình nên anh ấy phải từ chối những kỷ vật của Hạnh, nhưng có lẽ anh chàng vẫn còn tiếc! Phải giận thật lâu một chuyến cho chừa cái tội hay vớ vẩn đi—giận đến năm mới luôn, giận hai năm, cho biết mặt!

Nghe vậy, song Nhung biết, nếu Chiến năn nỉ vài câu nàng sẽ xiêu lòng ngay—có yêu mới ghen, ghen thì hôn mắt một chút để được sung sướng và cảm thấy yêu nhau thêm...

Bạch giữ Nhung đứng lại sau đám khán giả nhìn lên sân khấu. Đầu người lơ nhố, ngồi đứng so le trông như một rừng nấm lớn. Sân khấu vẫn đóng kín. Ánh đèn bên ngoài sáng trắng đái để trên những sợi giấy màu xoắn xuýt, vươn ra chung quanh, chùng xuống, làm thành một vòng tròn tình cờ. Những vòng giấy chạy ra chạy vào rung rinh theo từng đợt gió. Lũ trẻ đuổi nhau hò reo âm ỉ ngay sát sân khấu, mấy anh giữ trật tự phòng má trợn mắt trông thật tức cười.

Bạch chợt nói:

— Nếu được xem mình hát hay đóng kịch chắc thú vị lắm nhỉ?

Nhung cười nhẹ:

—Ừ nhỉ, nhưng làm sao ta xem mình trình diễn được.

— Được chứ, khi nào mình đóng phim, Nhưng cái:

— Đóng phim chỉ ra mình ảnh chứ đâu phải người thật. linh động.

Bạch gật gù, dăm chiêu:

—Ừ nhỉ... thế thì chịu..

Chiến len lén đến sau lưng Nhung từ bao giờ, anh gọi khẽ:

— Nhung... Nhung...

Nhung quay lại, hỏi gắt:

— Cái gì!

— Ra ngoài này anh hỏi.

— Không đi đâu hết!

Bạch vội lẩn đi rất nhanh.

Chiến nắm tay Nhung như muốn kéo ra. Nhung quay nhìn Bạch cầu cứu, nhưng Bạch đã lên đến gần sân khấu. Nhung cau mặt dọa:

— Này đừng sợ sùng, em la lên bây giờ.

Chiến vội buông tay Nhung ra, anh lúng túng hỏi nhỏ:

— Thế, thế sao em giận anh?

Nhung không đáp, nàng vùng vằng quay ra. Chiến leo đèo theo sau. Nhung hỏi nữa:

— Sao không ở trong ấy nịnh có Hạnh để kiếm bánh ăn?

Chiến bước nhanh, song song với Nhung, anh nhìn nhớ thanh minh:

— Em chẳng hiểu gì cả; anh khổ sở, anh cô đơn, anh lo lắng đủ chuyện. Thịnh thoảng đùa cợt cho vui, em cũng giận. Có lẽ sau đêm liên hoan này, anh sẽ bỏ đi, không cần ăn tết ở Saigon nữa, để em vừa lòng, khỏi giận đối.

Nhung ngược lên thấy Chiến khổ sở, nàng thoáng hối hận, cười cầu hòa:

— Thôi, đừng nghĩ bậy bạ nữa ông tưởng! Cười lên đi! Em cười rồi đây này. Anh cười đi xem có đẹp trai không nào?

Bỗng hai người giật mình khi nghe thầy Hùng nói oang oang trong micro:

— Thầy Hiệu trưởng và quan khách sắp đến, yên cầu các em về chỗ và giữ trật tự. Em nào trong ban văn nghệ còn ở ngoài sân, hãy vào ngay hậu trường...

X X

Đúng như Chiến nghĩ, trong mô không có lựu đạn cài. Toán lính tịch thu lá cờ nhỏ và cho xe nhà binh chạy trước 4,5 cái mà không việc gì! Đoàn xe đồ, xe lam nối đuôi chạy sau và ch

đến chuyến xe chở Chiến cũng không hề gì.

Ông bạn đồng hành nói hi vọng :

— Vậy là ngày nay về tới Saigon chắc rồi. Có điều lát nữa ket bắc, mình phải đi xe chuyên cho chắc ăn.

— Dạ, cháu vẫn muốn đi xe này về tới Saigon.

— Ờ, cũng được... Ngẫm nghĩ giấy lát, ông bạn già hỏi tiếp, nhà chú ở Hòa Hưng thiệt sao, khoảng nào :

Lỡ nói dối, Chiến đáp gọn !

— Dạ gần chợ...

Nặng đã lên cao, hàng cây ven đường xanh mượt lấp lánh, vừng cò sát lè đồ cách những bụi. Chiến nhớ những lần hành quân chạm địch, anh còn nhớ hơn đám cỏ này nhiều. Anh tài xế trở tài, bảo người bán về :

— Thôi nghe mày, dù sở hụi rồi, về sớm đừng nhậu chớ.

Chuyến xe lao băng băng trên mặt nhựa, vượt hết chiếc này đến chiếc khác, thỉnh thoảng qua những hố mìn cũ, bụi đỏ bốc mịt mù... Chiến như bị kích thích với tốc độ, anh chợt có cảm tình với người tài xế đứng tuổi, luôn luôn quần tằm khan mặt màu cháo lòng trên cổ ?

Xe đến bắc bị ket thật. Chiến thờ dờ nhưng vẫn ngồi bất động. Ông bạn già rủ Chiến qua bắc đi xe

chuyên nhưng anh từ chối — đến Saigon cũng được, mà ở lại bất cứ một nơi nào cũng không sao ? Sớm muộn gì cũng thế. Chiến đã chán tất cả từ lâu rồi ! Anh chán cả Nhung có thể là Nhung còn nhớ hay đã quên, Chiến cũng không tìm hiểu. Chiến vẫn tưởng tình yêu, theo thời gian càng thấm thiết hơn lên như ngọn lửa càng đốt càng cao ngọn.

Nhung, không phải thế. Khi biết đã lớn, Chiến bỗng nguội lạnh chán ngán. Chiến không thể và cũng không cần biết tại

sao an có thái độ ấy — nó ập xuống cuồng bạo như một tảng băng trên đỉnh núi, Chiến kinh hoàng nhưng chấp nhận. Anh đã từng đi dự đám cưới Thù cũng như theo sau đám tang Vĩnh, anh thảng thốt xúc động để rồi vụt đứng đưng xa lạ...

Thù lấy một ông chồng lính — con gái bây giờ lấy ai cũng thành... vợ lính ! Vĩnh chết giữa trận đánh kéo dài hơn tuần lễ, hẳn chết trong lần bị thương thứ ba. Hôm đi dự đám táng, nhìn cổ quan tài phủ lá cờ, Chiến tự hỏi : đã chắc gì cái đồng thịt rữa trong đó là Vĩnh, có thể đó là đứa khác không ? Thằng Lũy, thằng Minh, thằng Hoành hoặc chính Chiến chẳng hạn.

Thằng Lũy hay tếu, nhưng bướng ngang bây giờ biệt tích, chả ai biết sống chết ra sao — nhưng phần chết đến 90 phần trăm ! Hạnh thì lẳng nhăng lung tung một thời gian, giờ nghe nói theo chồng về Mỹ rồi ! — Thật chẳng ra làm sao, Chiến bỗng thêm chừ : thế một câu :

— ĐM, riết rồi đếch còn

đưa nào ra hồn !

Nhung vẫn còn ở Hòa Hưng, học Dược, nhưng không hiểu có làm chính trị theo đuổi, kiểu «xướng đường» không ? Chán bỏ mẹ !

Anh lơ dãi giọng kêu gọi hành khách :

— Mời cô bác xuống xe qua bắc đi... xe sang liền giờ đây.. 4 giờ chiều nay tới Saigon.. Anh ta nhìn Chiến nói tiếp : Qua bắc đi cậu hai..

Chiến lắc đầu :

— Tôi về Vĩnh Long.

Anh lơ ngạc nhiên :

— Ủa, tưởng cậu hai đi Sài Gòn ?

— Hồi này tôi khoái về Sài Gòn, giờ không khoái nữa !

Anh lơ cười :

— Chắc cậu ghé bà con ở Vĩnh Long ăn tết hả ?

Chiến định nói thật, bà con tôi là mấy con diêm trong khách sạn, nhưng lại thôi.

Anh lững thững xách hành lý trở lại, leo lên xe lam về Vĩnh Long. Nhưng khi ngồi gọn trong lòng xe, Chiến vẫn chưa biết có nên ở lại Vĩnh Long không ?

hoàng ngọc liên

NÓ VẪN SƯỚNG HƠN MÌNH

Trước 1954 nó ở Hà Nội. Dân Hà Nội trông thấy nó từ xa đã lánh mặt. Ai đại gì «giao du» với dân «đơ bê», cho có ngày rách mướp. Suốt một «lãnh thổ» từ Quận Ngự xá xuống Bạch Mai, ai cũng «kiêng» nó. Hơi đâu mà giỡn với «hủi». Ngoài số lương của Nhà Nước Bảo Hộ, nó còn «ăn có» khu Hàng Bột, khu Đình tiên Hoàng, khu nhà ga Hàng Cỏ, khu Ha Le v.v. Mỗi tháng nó kiếm sơ sơ... bằng bi giờ 5,6 chục xấp. Năm 1954, người Quốc Gia bỏ đất Bắc về Nam, chẳng hiểu sao nó lại kiếm được

một chân tay hòm chìa khóa. Thế là từ những ngày vất vả ở đình Tân Kiển đến những ngày xe ngựa của nó đầu cội xa xôi lắm. Đùng một cái nó có chân trong phong trào Cách Mạng quốc gia. Đi đâu nó khoe chứng minh thư có con dấu to tồ bở. Nhà... chức trách còn ngán nó huống hồ dân ngu... khu đen. Lúc tham dự cuộc họp của... đoàn thể, nó đứng nghiêm như nhà ban chánh công. Nhất là lúc nhạc trời khúc «suy tôn», nó kính cẩn một cách chí thành. Người bạn «vong niên» của kẻ viết bài này đã chép miệng

— Thế nào nó cũng «làm to» !

Quả nhiên cách ngày ban hành Hiến pháp của nền đệ I Cộng Hòa (26-10-1955) có vài... niên, người ta đã thấy nó... nở mày nở mặt và hét ra lửa. Tuy rằng nó không nhận chức vụ nào công khai nhưng mọi người đều sợ nó ra mặt. Nó muốn bỏ tù ai chỉ cần nói một tiếng là kẻ đó kẻ như... tàn. Người ta thừa biết nó theo đạo Công giáo, chịu phép rửa tội để tỏ ra mình... đạo đức. Chứ ai còn lạ gì Nó có đến bốn con vợ bé xinh như mộng. Chẳng những thế, nó còn đi một đường... hít-tô phe toàn thuốc nguyên chất chớ không thêm hút xối. Dù là cái xối nhất. Nó cho rằng

hút như vậy sẽ cải lão hoàn đồng và không bao giờ mắc nghiện. Trong thâm tâm, nó thừa hiểu rằng dù có nghiện thuốc... tiền vàng đi nữa, nó cũng dư... tiền để hút.

Tiếng súng 11-11-1960 nổ, nó đoán biết công chuyện không thành nên đã kịp thời mượn gió... lập công và càng ngày càng được tin nhiệm Ngoài 1 tư dinh cho vợ cả và bốn tí cháu nó còn có 4 tư thất dư... tiền vợ bé cùng với cả một cơ sở buôn bán khổng lồ. Dĩ nhiên nhà, đất đều đứng tên đàn bà và cơ sở buôn bán lớn lao đó cũng không do hẳn ra mặt trông nom.

Cuộc Cách Mạng 1-11-1963 bùng nổ. Nền đệ I Cộng Hòa cáo chung. Có người lo cho nó sẽ phải trả lời «nhiều câu hỏi của «nhân dân» nhưng chẳng thấy nó đâu và cũng không ai hỏi tội nó. Đầu năm 1965, thiên hạ thấy nó... tái xuất giang hồ vẫn xe ngựa ung dung. Thì ra nó bao thầu một công tác xây cất cho Mỹ. Nó được đi xe Công Đoàn Ngoại Giao để ra vô số Mỹ, được liên lạc với các ông lớn Mỹ và... dưới mắt không người, nó vẫn là «con người của các thời đại»

Người bạn vong niên kẻ trên báo kẻ viết bài này.

— Trước 1963, mình thấy nó sướng và bây giờ 1969, vẫn thấy nó sướng hơn mình.

Rồi anh chép miệng :

— Mà mình có cái mẹ gì để gọi là sướng được. Cơm thì gạo Mỹ như cơm nếp, đồ ăn thì đến bó rau muống cũng phải mua rau muống héo vì rau tươi các «Me» mua mẹ nó từ sáng sớm rồi. Quần áo thì xuân thu nhất bộ. Đi làm lô-ca-chân hoặc Bus stop. Cậu thử nghĩ coi, số mệnh gì mà cứ ưu đãi... những thằng nịnh hót !

Kẻ viết bài này chẳng dám có ý kiến gì. Chỉ xin ghi nhận một điều về nó. Đúng như anh bạn nói :

— Nó vẫn sướng hơn mình !

nguyên đình toàn

KHI EM VỀ

Khi em về trời xanh và gió mát
Con đường mòn thơm lá mục quê hương
Vườn cải ngồng đỏ ong bướm về sân
Anh nằm đấy buổi trưa và tiếng nắng
Mặt đất mềm bước chân em chợt nặng
Lá tre vàng đờn thổi mùa thu đi
Lương huệ ấy xoè những vòng hoa trắng
Và đầy thềm lá rụng liếp phen che
Quê mẹ đầy ưu phiền nhiều quá lắm
Hàng cau già thương bẹ quắc queo
Anh nằm đếm những ngày rồi những tháng
Kỷ niệm cũ vẫn còn nguyên vẹn đó

Trời tháng giêng, tháng bảy buồn như nhau
Gió vẫn thơm mùi hoa bưởi, hoa ngâu
Rời tết đến, rời lòng anh nhớ quá
Khi em về bước xưa chùng xa lạ.
Và cỏ hoa tất cả đã vắng im
Giác ngủ ấy một đời anh ao ước
Từ máu mình hoài rút khỏi đường tìm
Em đừng khóc, đừng buồn, đừng nhìn nữa
Cứ cúi đầu, cứ thế, rời ra đi
Trời sẽ tối, tiếc thương rồi sẽ hết
Và dấu giày mai sẽ lá sương che

KHI ANH VỀ

Khi anh về căn nhà xưa đã mất
Buồn phơi trên từng những bức tường dài
Và cánh tay, và lớp bụi trên vai

Những ngày tháng mỗi mòn che lấy mắt
Bàn tay thô hàng ngón sần ngợ ngác
Mùi lá non trên đường chỉ dờ dang
Em xa rồi giếng xưa giờ vẫn mát
Anh cúi đầu vỗ trên vết da nhăn
Những giọt nước âm thầm đem nỗi vui
chợt đến
Như cơn gió hiền chợt nhớ về thăm
Những người lạ nhìn anh, anh cúi đầu
nhìn bóng
Thấy mơ hồ những nỗi nhớ run lên

Hình ảnh ấy đã chìm trong dĩ vãng
Đối diện anh bằng một mặt nước trong
Anh nhắc khẽ bàn tay rồi nhắm mắt.
Tiếng vỗ vàng khua động trong thâm tâm

duyen anh

ÁNH LỬA ĐÊM TÙ

Nguyễn Văn Quân là một nhà văn trẻ. Quân tình nguyện đi lính để tìm những nhân vật trong "From here to eternity" của James Jones. Năm năm binh nhì. Đánh nhau rất hăng chưa hề được gán huy chương lần nào. Lên chức binh nhất. Xuống tốt đến ngay sau ba ngày vinh quang ngắn ngủi. Ba gái ít ai bì. Vì chế cấp chỉ huy dốt và không chịu nịnh bợ. Bị phạt cả trăm lần. Thương quân đội như thương mẹ già. Nhưng quân đội lại không thương Quân. Nguyễn Văn Quân đào ngũ về sống cô đơn ở một ngõ hẻm ngoại ô. Một người con gái cảm Quân. Kế theo đuổi người con gái thất tình. Hân trả từ Quân bằng cách vu Quân ăn cắp. Nhiều nhân chứng hùa nhau hại Quân. Cảnh sát tóm cổ Quân. Điều tra. Quân phải ra tội đào ngũ. Hiến binh lãnh p. ăn khai thác thêm. Đau đớn, nhục nhã Quân lao đầu vào tường tự vẫn. Không chết. Hiến binh vội chở Quân đến nhà thương cấp cứu. Rồi tổng cô Quân vô khám. Lý do: đào ngũ và ăn cắp. Quân kháng kháng chối. Chỉ nhận tội đào ngũ. Vẫn cứ bị khép hai tội.

o o o

Phòng 2C2 là phòng nổi tiếng nhất của khám đường. Phòng đó chứa ngót một trăm tội nhân. Toàn thị ăn cắp, hiếp dâm, giết người. Những tay anh chị nhất của Saigon. Chợ lớn, Giadinh chạm trán nhau tại đây. Họ đã thanh toán nhau những mối hận thù trong bốn bức tường tù mà ở ngoài chưa kịp ra tay. Nhiều đứa chết như những con chó.

Bọn tù làm ngơ. Không đứa nào dám ho he. Chúng nó sợ kẻ sát nhân hơn sợ giám thị. Nên công lý vô nghĩa. Và lũ giám thị tắc trách vờ lác đầu, buông xuôi tay nhìn tội ác phò trương thanh thế. Nhiều đứa bị đánh học máu mồm gãy bả vai, trật bánh ché, nghiêng răng chịu đòn. Chúng nó nuôi cảm hờn chờ ngày trở về nếp sống cũ sẽ tính chuyện. Nhưng vụ thanh toán dẫm máu công khai này không ngoài mục đích giành chức xếp sòng.

Quyên Tân định là xếp sòng 2C2. Nó to con, cao lớn. Quyên xuất thân ở lò du đảng Tân định. Nó có nhiều "nghề". Duy đó, bóc vò vì nam... môn nào cũng trội cả. Năm nay nó chừng hai mươi nhăm tuổi. Chẳng biết nó nhập làng anh chị do nguyên do nào. Trên ngực nó xăm hình cái đầu lâu to tướng. Hai lưỡi dao găm nhọn cắm lút cán vào hai mang tai. Dưới ghi bốn chữ "Vi đời rủa hận".

Nguyên cái hình xăm đó đã đủ "anh hùng" rồi. Hướng chỉ chung quanh con người Quyên Tân định còn theo dặt bao nhiêu chuyện "chọc trời khuấy nước". Nó đâm dích thú không gớm tay. Quyên Tân định chuyên xử dụng dao con chó. Có tay đàn em đi biên giới làm ứn mua tặng Quyên con dao Trung Cộng. Quyên khoái con dao bấm nút ba bốn lưỡi bay này lắm. Luôn luôn nó dặt bên mình.

Bốn tháng về trước, Quyên Tân định kéo đàn em tổng tiền tiệm vàng Vạn Lịch, hiếp con gái bà chủ và đánh vỡ đầu ông chủ. Cảnh sát kịp thời bao vây. Quyên bị thộp cổ cùng

ba thằng đàn em. Và chúng nó kéo nhau vào 2C2

Bảy giờ chức xếp sòng nằm gọn trong tay Tâm Cống bà Xếp. Tâm không phải tay vừa. Thành tích của nó chỉ nghe chơi cũng đủ ớn rương sòng. Nó cầm đầu 57 tên du đảng cỡ dăm rạch mặt thiên hạ xin tí máu dăng chúa dăng. Can tội giết một người cảnh sát, đoạt khẩu súng lục, Tâm Cống bà Xếp xô khám. Nó đã trầy vẩy hạ tên Năm Mặt Rỗ để lên ngôi xếp sòng 2C2. Nhưng gặp Quyên Tân Định sau 15 phút thượng đài, Tâm Cống bà Xếp ăn no đòn và tụt xuống thứ đàn em hạng bét.

Quyên Tân Định chiến thắng oai hùng Ngót 100 tội nhân tuân lệnh nó rậm rạp, nó muốn gì được nấy và coi giám thị tựa mớ tép. Trong phòng 2C2 có nhiều thằng bị ghẹo tội du đảng oan uổng. Có nhiều hàng vì bị tình nhân phụ bạc, nổi cơn ghen giết người tình. Những thằng này thường là những thằng hiền con nhà khá giả. Cha mẹ tiền tế đủ thứ. Tiền, thuốc lá, giò chả. Muốn yên thân, chúng nó cống hiến Quyên Tân Định hết.

Nghiêm nhiên Quyên Tân Định là vua tù. Nó không thiếu thốn gì cả? Quyên còn để dành được món tiền lớn. Nó hy vọng mần tù sẽ chơi bời thả cửa. Giám thị thấy nó cai trị nổi bọn đầu trâu mặt ngựa 2C2, cho nó quyền ưu tiên.

Quyên Tân Định nằm lì ở phòng. mặc tụi "nhãi" làm việc. Buổi trưa nó ngủ, hai tên tù ngồi quạt. Buổi tối, nó nằm sấp trên chiếu, dang tay dang chân thoải mái. Năm tên đàn em chia tay, chân, và lưng dằm bóp. Khi nó trái ý, nó chửi đánh bọn tù như bố chửi con. Cuộc sống của nó dễ vương hơn ông Tổng trưởng Bộ Tư pháp. Điều đáng kể nữa là Quyên Tân Định đa dâm. Thịnh thoảng nhớ gái, nó bắt một tên tù trắng trẻo, khời ngó lột quần áo giả vờ làm con gái, để nó tìm cảm hứng. Sau phút thỏa mãn những tên tù khác xúm lại lau chùi và dằm bóp hầu nó.

Tháng ngày tiếp nối như thế. Thằng này rời 2C2, thằng khác vô. Quyên Tân Định không hề sức mẻ một chút uy tín. Nguyễn Văn Quân đã lạc vào giang sơn của nó.

o

o o

Buổi sáng hôm đầu, Quyên Tân Định chưa thèm hỏi han Quân. Tối đến nó tập họp bọn tù. Quyên Tân Định ngồi giữa chiếc chiếu. Bọn tù bu quanh nó. Quyên xòe hai ngón tay đập đập khê lên môi. Thằng hầu cận móc túi rút điều thuốc "CON MÈO" cầm vào môi nó. Thằng tù khác bật diêm cho nó môi thuốc. Quyên Tân Định rít một hơi dài, trề cằm, nhà khói hít hết bằng mũi. Đoạn nó tròn môi, lấy lưỡi đẩy ra một vòng khói đẹp mắt.

Quyên Tân Định cất tiếng hỏi:

— Thằng mới vô hỏi sáng đầu?

Tên tù hầu cận đáp:

— Thưa đại ca nó ngồi đằng kia.

Quyên Tân Định hất hàm:

— Kêu nó lại đây!

Tên tù hầu cận tới chỗ Quân ngồi, túm tóc Quân lôi dậy.

— Lại ra mắt đại ca này!

Quân khều nép theo tên tù, Nó bảo Quân:

— Nhớ khoa tay nghe này!

Quyên Tân Định ngấm nghĩa Quân một lát. Bỗng nó phá cười. Bọn tù hiểu ý xếp sòng, ồm bụng cười hồ hồ. Cười chán Quyên Tân Định "điều tra" Quân:

— Tên mày là gì?

— Quân, Nguyễn Văn Quân.

Quyên Tân Định búng tay tách một cái.

Tên tù hầu cận xun xoe:

— Đại ca dạy em chi?

— Đ. mẹ, chú mày chỉ dẫn nó cách zung hồ với đàn anh coi.

— Dạ, dạ...

Sau hai tiếng "dạ", một cú quai hàm này lủa tặng Quân. Anh lạng người đi. Tên tù kéo anh lại, dặn dò:

— Đ. mẹ, mày phải thừa đại ca nghe, thằng chó đẻ!

hoàng anh tuàn

10 lần nó thắng tôi

Thuở nhỏ, nó và tôi học chung một lớp. Bố nó và bố tôi là chỗ bạn

thân, thứ bảy. chủ nhật nào cũng gặp nhau trong hội tổ tôm hay ở nhà cô đầu. Hai ông giống nhau một điểm: làm khổ vợ một cách thật vô tư, hồn nhiên như trẻ con phá đồ chơi sau khi đã chơi chán. Hai ông khác nhau một điểm: bố nó

luôn luôn hãnh diện về nó, khen nó không tiếc lời. Còn bố tôi, động nói đến tôi là chữi là chê. là si nhục. Mẹ tôi bảo: hai bố con không hạp tuổi. Bố tuổi Hợi, con tuổi Thân: Dân Thân, Tx, Hợi. « tứ hành xung ».

Chính vì cái điểm không giống nhau đó của hai ông bố mà tôi ghét nó.

Tôi ghét nó hơn vì nó luôn luôn qua mặt tôi đủ thứ, đủ tài

năng của nó không được tới một góc tài năng tôi. Nó qua mặt tôi, không phải vì nó giỏi, mà cũng không phải vì nó cần mẫn, chăm chỉ gì. Nó thuộc loại những thằng luôn luôn gặp may mắn. Nó là hiện thân cho sự may mắn. Đời nó bọc vãi điều. Như vậy thì tôi phục nó làm sao được?...
Tôi tạm đặt tên nó là Phi để tiện việc viết lách.

Sau cách mạng tháng tám, gia đình nó và gia đình tôi đều trở về Hà Nội.

Nó học hành chăm chỉ một cách ngu dốt. Tôi chỉ học phát phơ. Thời giờ chính dành cả để giúp người anh họ buôn súng lậu, ăn cướp của Tàu phù. Nó có học hơn tôi, « tư

cách » hơn tôi, tôi cũng để cần l...

Nhưng ức cho tôi, nó cũng vào Thiếu Niên tiên phong như tôi, công tác cũng chỉ nhè nhàng ấy vậy mà được lựa chọn vào thành phần Nam Tiến. Tôi cũng được chọn, nhưng bố tôi hoảng quá, sợ tôi chết, chạy tứ tung để tôi phải ở lại!

Chưa kịp Nam Tiến, thì Kháng Chiến Toàn Quốc bùng nổ. Đêm 19-12, Hà Nội rụng

Cự Đà, tên thật là Sự, anh chị khét tiếng bên Giá Nứa, Hàng tới Công Thần, tôi gặp nó.

Lại một lần nữa, nó qua mặt tôi...

Hồi đó, hai đứa chúng tôi học lớp năm trường nhà chung Hưng Yên.

Lớp tôi hai mươi một đứa, Phi đứng thứ bảy, thứ tám Chín, tôi bị bố chữi « chỉ đáng xếp xếp cho anh ấy » vốn không thể nào vươn lên được tới thứ mười hai. Như vậy, có nghĩa là Phi học « kèn » hơn tôi chứ gì? Không phải! Nó

may mắn hơn tôi, như tôi đã viết ở đoạn trên.

Thế này nhé: bài làm thì nó hơn tôi tí tẹo, vì nó được thầy cho là viết chữ đẹp. Tôi không công nhận. Chữ đều đặn, mềm như chữ con gái đẹp chó gì! Về bài học thì đúng là nó may mắn. Nó học bài nào thuộc lòng là được thầy gọi lên trả bài. Bài nào nó không học, không thuộc bao giờ bị gọi Còn tôi, thầy cứ nhè những hôm tôi « bỏ qua »

bài học là gọi. Hôm nào thuộc bài, thì dù có dơ tay xin đọc, thầy cũng không cho đọc.

Về các trò chơi như bi, đáo, vv..., nó « mà » hơn tôi là chuyện dĩ nhiên. Nó cũng không có quyền vênh váo, hãnh diện. Nó mà vênh váo tôi « choảng » liền. Vì tôi không có anh lớn để « chế tạo » cho tôi những dụng cụ như anh nó « chế tạo » cho nó.

Thành Hoàng Diệu, Cầu Long Biên đẹp bằng sắt và máu.

Gia đình nó thoát khỏi vò ng lừa. Gia đình tôi ở lại. Tôi mang tâm sự « hàng thành lao » trung bình mỗi ngày bị Tây lai đá đi sáu, bảy lần. Tôi gianh học sinh kháng chiến nội thành vỡ òa, chạy ra khu.

Ra ngoài đó, tôi bị nhét vào làm việc ở Ủy Ban Hành Chánh kháng chiến quân. Nhiệm vụ của tôi là đánh máy mờ cò danh sách « Hội Tề phản động » Một lần, tôi theo Hùm Xám

Nó mặc quần áo đen, mũ bé rêu, vai đeo súng. Nó đi cùng với Dzoãn - Bình. Hai thằng đều là liên lạc viên Đặc biệt của Tạ đình Đề. Tôi nhìn cái

« Sắc cốt » đeo bên hông mà tức! Mẹ đời! Bớ khi! Nếu tôi ra khu ngay từ đầu thì tôi đâu có thua nó?... Tôi tự an ủi rằng cái giáng gậy gầy, cao cao của nó, chắc chắn không bền bỉ và gan dạ như tôi để hoạt động trong lòng địch, trong vùng địch tạm chiếm!...

Hết lớp ba, hai đứa đi thi « Sơ học yếu lược », đều đỗ. Tôi đỗ thường, nó đỗ có hạng. Tấm bằng « rộng chầu mặt nguyệt » của nó có thêm cái triện đỏ to tướng ở

giữa. Tôi bị bố chữi: « số đời thua nó rồi con ơi! Ăn cứt gì ngu thế hở? »

Tại bố tôi không hiểu, nên mới nặng lời như vậy. Tại sao tôi thua nó?... Có gì đâu, tôi không thêm học bài Cây thầu dầu trong

sách cách trí, vì bài đó dễ quá đi thi ai người ta hỏi làm gì. Nhưng cay cho tôi là kỳ thi đó người ta hỏi đúng bài cây thầu dầu. Cay điếng người, cay lịm đi. khi nó nghe rằng sún ra cười, bảo tôi: cả quyền cách trí, tao chỉ học có một bài cây thầu dầu.

Sự kém may mắn cứ lảng nhảng theo tôi, năm này qua năm khác. Sự may mắn lại cứ theo hầu nó. Bần tiện!...

Tôi thành thằng làm phim, viết văn, viết báo. Nó, thằng Phi, thành một lính chiến, đeo ba bông đai vàng. Tất cả những thành công phôi phôi của nó đều do sự may mắn. Tôi không phục, không bao giờ phục nó. Lúc nào tôi cũng cảm thấy hơn nó về đủ mọi phương diện. Dĩ nhiên, tôi không thể tuyên bố là tôi thua nó, dù cho có

bị mặt vụ của ông Trung tá Trung đánh đập, bắt tôi phải tuyên bố như vậy. Dù cho vợ tôi doan chắc, nếu tôi tuyên bố như vậy, nó sẽ hết la lối tôi là « Kiêu căng, tự phụ thôi! » Dù nó được tiếng là đánh nhau cứ, xuất quân là chiến thắng, lập chiến công lu bù, đeo huy chương tùm lùm, tôi vẫn không thể tuyên bố là tôi thua nó.

Tôi không thích ông tướng Khánh, nhưng tôi rất khoái khi ông ta bảo mỗi cây bút viết báo là một sư đoàn. Nó là một thằng lính chiến, tôi viết báo, tôi là một sư đoàn. Tôi hót nó đứ đúi con nòng nọc rồi!...

Hai đứa cùng mười hai tuổi. Tôi hơn nó ba tháng. Tôi sinh tháng bảy,

nó sinh tháng mười. Đi thi tiểu học, tôi quyết không thua nó. Nó đốt Pháp văn tôi lại « hách » về môn này. Nhưng đúng năm

thi thì Nhật đảo chánh. Ông Trần Trọng Kim và ông Phan Kế Toại cho thi bằng chữ quốc ngữ. Nó lại hơn tôi... Đúng là cuộc đời chơi khăm với tôi rồi!...

chưa vợ. Tổng con, nhưng tôi vẫn mê gái...
Cô bé tên Như,

tóc « ô dờ rây », mắt tròn to. Lúc nào cũng rất « hóm », rất « nữ sinh Trưng Vương ». Gặp Như lần đầu, tôi nghĩ : sẽ làm một triệu bài thơ về em. Tôi đặt tên Như là Tý Nại. Tôi gặp Như ở nhà Phi, trong một buổi dạ vũ mừng sinh nhật nó. Phi chưa vợ, nhưng đầu hót kém tôi. Xem ý Phi cũng khoái Tý Nại của tôi lắm,

Tôi gặp Tý Nại của tôi, hỏi về chuyện đó. Con bé nói ngay :

— Anh là anh nuôi của Như. Anh Phi là bạn thân của anh

nhưng chưa tán đã đổ bưng cả mặt lên, « ăn giải » thế chớ nào được. Tôi không coi Phi là đối thủ. Đối thủ gì cái thứ nhút nhát đó, còn khuya !...

Phi thật vô duyên, trong khi tôi đã đưa Tý Nại của tôi đi chơi, đi xem xi nê, đi ăn cà rem, nó còn to gan, lớn mặt bảo tôi :

— Em Như và tao yêu nhau. Tao cưới nó trước Tết. Chuẩn bị trước lễ mừng đi...

— Nó mà yêu mày ?...

— Chẳng gì tao cũng cao ráo sạch sẽ... Hơn nữa, tao lại

chưa vợ. Còn mày thì...

Tôi nói chặn :

— Mày đừng phá rối ! Đê tao yên !...

— Mày không tin là Như yêu tao ?...

— Tin chứ ! Đến Tết Công gô thì tao tin !...

Mặt Phi thộn không chịu được. Nó nói :

— Chẳng gì tao cũng đủ điều kiện...

Tôi không muốn nghe nó « liệt kê » điều kiện. Bèn bỏ đi. Và gặp Tý Nại...

Như yêu anh Phi, anh nên mừng !..

— Mà Tý Nại yêu thằng củ lần ấy thật sao ?...

— Yêu chứ ! Yêu « bỏ sừ » đi ! Lạy này cưới nhau trước Tết.

— Tết nào ?... Tết Công Gô hả ?...

— Tết này, Tết ta, ông nội à ! Như đã mua hàng, may áo cưới. Hồng, thêu kim tuyến, đẹp lắm cơ, những hai ngàn tám một thước.

Về chuyện tình cảm, thằng Phi lại qua mặt tôi. Nó qua mặt tôi, không

phải vì nó hơn tôi. Tại nó gặp may. Tý Nại của tôi không biết nhận định, không thấy tôi hơn nó. Con bé kém quá ! Tý Nại của tôi mà biết được giá trị thật của tôi thì chắc chắn thằng Phi « ra tầu », và đôi vòng tay của Tý Nại sẽ ôm lấy tôi, cặp môi hồng của Tý Nại sẽ nói : « Auh hôn anh Phi một trăm

lần, em yêu anh hết mình ! »

Thằng Phi ăn gian... Nó thắng tôi rồi ! Bao nhiêu năm, tôi không chịu thua nó mà bây giờ tôi phải chịu thua nó đây !

Trong một chiến trận, nó như một con cạp dữ, lao mình vào khóa ngay ở đại liên của địch. Trong mùi khói súng hương trầm, nó vụt biến đi như thần thánh, bắt buộc tôi phải nhìn nó cao vút, lừng lừng, chói sáng.

Tôi chạy trong thành phố

như điên. Gặp Tý Nại của tôi, đôi mắt trái hạnh mong nước mắt. Tôi cầm tay Tý Nại ;

— Em nuôi ! Quả là anh thua thằng Phi của em, thua cả một trăm triệu lần !...

Thằng Phi bắt tôi phải công nhận là nó hơn. Tôi tưởng tượng nó cười, nheo mắt ; « Bây giờ, chịu thua tao chưa ? » Nụ cười của nó, lờn nheo mắt của nó đặc sô lá. Phi đầu thật ! Bỏ anh !...

(Ôm đôm một truyện dài)

CÒN LẠI

Bước rất nhẹ như mây mềm dưới gót
Em nâng buồn làm rối tóc mưa ngâu
Em tìm anh nước uốn nhịp ven cầu
Năm tháng cũ rộn tình xưa tỉnh thức

Em vẫn bé, anh vẫn còn ngây ngất
Màu áo hường còn gọn sóng âm thanh
Mắt thuyền qua nên nón vẫn nghiêng vành
Chân cưỡng quýt nên guốc ròn gõ cửa

Anh mở vội cả nghìn lần hờn hờ
Cho hồn nhiên mắc cỡ với hoài nghi
Em cúi đầu và lặng lẽ bước đi
Từ hôm ấy cửa nhà anh bỏ ngõ

Bước rất nhẹ như hương hoa sắc đỏ
Như màu trời len lén bước vào xanh
Như thời gian vò nát lá thư tình
Bước rất nhẹ như vẫn còn đứng lại

Bước rất nhẹ như mùa thu con gái
Như bàn tay khẽ hái tiếng đàn tranh
Như chưa lần nào em nói : yêu anh
Như mãi mãi anh còn nguyên thương nhớ

Bước nhẹ như búp mềm hơi thở
Như ngập ngừng chưa nở xé chiêm bao
Em có về ăn cưới những vì sao
Đề chân bước trên giòng sông loáng bạc

Ở một chỗ tưởng chừng như đi lạc
Yêu một người mà cảm thấy mênh mông
Em đi ngang nhịp bước có lạnh lùng
Mà sao vẫn y nguyên bài thơ cũ

Vẫn lặng lẽ để anh nghe vừa đủ
Vẫn thờ ơ cho rú hết màn the
Vẫn mỉm cười rồi vẫn lấy tay che
Cho cặp mắt bỗng nhiên mười sáu tuổi

Tay vụng quá nên thơ không viết nổi
Mực trong bình như cầm thạch ngân nga
Giấy trắng tình đem bóc nhẹ từng tờ
Tàu bay giấy ngưng ngừng bay ra cửa

Em nguyên vẹn là bài thơ bé nhỏ
Anh còn nguyên là một kẻ yêu em
Em đi ngang xin rón bước cho êm
Đừng đánh thức thời gian đang ngủ kỹ

Đừng đẹp quá để anh đứng rồi chỉ
Lấy gì đây khâu vá lại tình xưa
Có đi ngang thì chọn lúc bất ngờ
Đừng nói trước để anh buồn vợ vờ

Có đi qua xin em đừng đánh phấn
Tóc buông rèm lứa tuổi thích ở mai
Mắt vương tơ của những phút học bài
Tay khéo léo khi đánh chuyen với bạn

Em dấu đi những nỗi lòng vỡ rạn
Anh cũng thế dấu hết gió mưa đi
Bao nhiêu ảnh hình rú rượi tái tê
Những ngõ vắng tối tâm anh dấu hết

HOÀNG ANH TUẤN

hà huyền chi

CHÁNH ĐẠI BÀNG

LIÊU TRAI CON ONG

Vu Sinh vốn con nhà gia thế, quê ở Đông Hà. Ba đời trước, giòng họ Vu chuyên nghề bốc sư tiếng tăm một cõi. Nay tới Sinh phá lệ đến lập nghiệp tại Sài Đô rồi xin vào làm lính lệ tại cơ đội Tam Thập.

Sở là Sinh có đứa con trai yêu quý tên Vu Tàu, bị bệnh ngặt nghèo thuốc thầy đều chạy mất. Sinh bèn vàng hương, hoa trái lên đền Đức Tà Quân khấn vái. Sinh cầu cho đứa con trai được khỏi bệnh thì y sẽ nguyện suốt đời làm lính trơn trong sạch để báo đáp ân nghĩa.

Một hôm vào dịp cuối đông, Sinh đứng chòi canh nhìn xuống giòng sông Thị Công mà tự lự. Tết nhứt đã gần kề, thực vật leo thang vùn vụt mà trông đợi mãi không thấy trào đình chi cho lương tháng mười ba, cũng không thấy ông kinh tế hóa phép thần thông òn định vật giá. Hai sún do trào đình ăn thường thực như muối bỏ biển chẳng thấm vào đâu. Bỗng Sinh bỗng tiếng thờ dài nào nuốt khiến Thầy Đốc Canh đi qua chợt động lòng trắc ẩn nên lựa lời yên ủi.

— Ta vừa nghe tiếng thờ dài thống thiết rung động cả tâm can. Nhà người khá trình cho ta rõ khúc nhôi nguyên ủy.

Sinh giật mình quay lại vội bắt súng chào rồi hé bầu tâm sự :

— Bẩm Thầy, em nhìn thấy thế đất, thế sông mà buồn.

Thầy Đốc canh lại vấn :

— Thế đất làm sao, thế sông làm sao ?

— Bẩm, thế đất thì bản doanh này đứng vào hàng số dzách. Tiền diện có dòng sông Thị Công luân lưu, báo hiệu sự giàu sang thịnh vượng không cùng. Phía tả có núi Ngân Hàng uốn ấp, có

hơi gió kim ngân xuôi ấm. Phía hữu và hậu diên là hai sở lính kín bảo đảm nền an ninh kịch liệt. Thế đất tốt như vậy nên các đảng chỉ huy thường mau phát lộc phát tài. Đường hoạn lộ chim bay vì vút

Thầy Đốc Canh lại hỏi :

— Còn thế tình làm sao ?

— Bẩm, thế tình thì vừa hôi vừa bẩn. Các vị đương nhiệm tiền nhiệm đã làm nhiều điều thất đức khiến dư luận sấm sùi chửi bới lem nhem. Bẩm vị tiền nhiệm của cơ đội Tam Thập thì dĩ công vi tư, bắt sĩ tử xây lầu đài trên công lộ rồi dùng làm nơi gả bạc hầu hồi Lai tuyên mộ một số nữ nhân dạy nghề thủ tác đầu hót để dâng tiến quan trên, nên chẳng mấy chốc vị Lê tiền nhiệm đã trở thành người thế lực. Sản thế lực trong tay Lê tiền nhiệm vẫn cục cung tay gài tay gao, thì tho đình này phủ nợ để xin xô mớ mẽ đay ăn gió hý hững deo đay ngược áo. Kể đó họ Lê lại xử dụng ngay mớ mẽ đay ăn gió này, để bắt nạt cái quận hàm Thái Tá hầu lấy đà mong chạy chốt một chức quan đầu tỉnh như một kẻ trong thân thuộc đã từng làm...

Còn nhớ, buổi ăn lễ mừng quan hàm Lê Thái đã tổ chức tung bưng trong thềm. Nào yến tiệc linh đình, nào dạ vũ, ào thuật, màn xiếc móc túi, lớn mèo, lại mỹ nữ Phi Việt Úc Hân uốn éo thoát y rừng rợn tận tiếng hào hué vang lừng chín quận.

Thầy Đốc Canh vỗ đùi :

— Cha chả, đã hôi ình, xấu hoắc còn dám khoe khoang dĩ hợm nực cười.

Sinh tiếp :

— Bẩm, cú biết cú hỏi thì cú đã chà hôi Nào đã hết. No com rừng mớ, Họ Lê cậy cục xin một chỗ Mỹ du để tự do phè phỡn. Trừ quaba chục ngày du hí Thái Tá Họ Lê đã

làm xanhmặt các vũ quan đồng triều và làm ráo loa n các ngân hàng Mèo quốc.

Sở là Lê Thái Tá đã lặn trong mình hơn bốn ngàn tiền Đôn, thầy đều mua bằng giá « noa » dưới hình thức « Du hành ngân phiếu ». Tại các tiểu bang Mèo quốc mà Lê Thái Tá đã dạo qua thì ngân phiếu lặn bay ra như bướm bướm. Báo hai các ngân hàng Mèo quốc vội vàng điều tra hỏi hà, bởi họ ngờ rằng Thái tá đã xử dụng ngân phiếu vô kim bảo chứng.

Các vũ quan đồng triều thấy cảnh ăn xài huy hoác của Họ Lê cũng thầy đều lắc đầu le lưỡi. Họ đâu có hiểu rằng sở dĩ họ Lê tiền nhiều, làm xé là do những dịch vụ đổi chác thịt người và rở hàng chia chác với các tay mại Mèo tại Long Bình.

Thầy Đốc Canh nhìn mắt bít mũi kêu lên :

— Mẹ kiếp thế tình bản thật, Nhưng thôi ta không muốn nghe truyền thàng củi hỏi hám ấy nữa, bởi ta may mắn chưa từng quen biết va lãn nào. Bây giờ nhà người hãy kể tiếp truyện về vị đương nhiệm xem sao,

Sinh do dự hồi lâu rồi lảng truyện :

— Bẩm, sau khi họ Lê rời Cơ Đội Tam Thập đi nơi khác thì nơi đây là bản doanh của Cơ Đội Ngũ Thập. Về vị đương nhiệm chỉ huy Cơ Đội Ngũ Thập hiện nay thì, bầm thầy còn thối vung xích chó. Hân thầy cũng đã am tường còn vấn nạn làm chi ?

Thầy Đốc Canh vẫn về sợi râu cầm đoạn lựa lời khuyến dụ :

— Nhà người cứ kể tiếp. Ta mới hoán bò về đây được mấy tuần trăng nên chưa tường công chiêng. Tuy nhiên ta cũng đã đánh hơi thấy mùi thối khắm, song chưa biết ưế khí đó phát xuất từ đâu.

cũng hết nhờ. Dạ em biết nhà Ngài phó nghèo rớt mùng tơi, lễ chớm mưa là trong nhà quốc đẹp nổi lên. Con nít lập hội đua thuyền reo hò ầm ĩ. Dạ, Xi măng thì cất kỹ trong kho, thính thoảng Ngài Chánh Đại Bàng cho cho đi mua dịch nhưng không cho Ngài Phó được lấy vài ký.

Một lần Ngài Chánh "đề mệc" được một xe xà phòng bột. Ngài cân nhắc kỹ rồi hi xả bán cho Đại Bàng Phó một hộp nhỏ. Không hiểu Ngài phó vì nhầm lẫn hay chỉ tình lấy nhầm hộp cỡ lớn, Ngài Chánh Đại Bàng hay được bắt thị vệ ra tận nhà đòi lại thiếu bà phó Đại Bàng cười ra nước mắt.

Thầy Đốc Canh chỉ tay về phía sân cỏ:
— Có phải xe của chánh Đại Bàng chở các cậu ấm cô chiêu đi học về phải không?
— Dạ bẩm, Công xa đó đúng để chuyên chở, các cô, các cậu của Chánh Đại Bàng tới làm sở M... và các cô cậu đi học. Dạ sở dĩ xe không thắng nhà là vì còn phải ghé bán doanh để đón cậu ấm cả đang học hém tiếng Phú-lãng-sa.

Thầy Đốc Canh trợn mắt:
— Ủa, người nói sao? Cậu ấm cả hàng ngày vô đây học thêm tiếng Bạch quý? Nhưng ai là thầy dạy cậu ấm?

— Bẩm, ngài Chánh Đại Bàng đã truyền cho Thái úy Núi đặc trách kèm theo môn này cho cậu ấm cả trong giờ làm việc.

— Nghĩa là Thái úy Núi không phải làm gì hết?

— Bẩm có chứ. Việc chính là kèm cho cậu ấm học hành, thứ đến việc liên lạc với Giám đốc sở la de "Bê Di" để được ưu tiên trong việc mua hàng về cho Câu lạc Bộ "Phật Ty" của Ngài. Kỳ dự quan Thái úy này chỉ còn việc chờ Cổ Mèo đi các cơ quan từ thiện "đề mệc" đồ về cho Ngài cất vô kho dành mậu dịch.

Thầy Đốc Canh xoay tít chiếc tu huýt trong ngón tay trở rồi đổi giọng ồm ồm:

— Người có hai tội đáng chết. Biết không?

Sinh thất Tạng rời chân tay, đoạn há hốc mồm nói không thành tiếng:

— Dạ... Bẩm... Em có tội gì xin thầy chỉ dạy?

Thầy Đốc Canh khoan thai nói:
— Trong lúc gác giặc nhà người cả gan truyện trò với người khác. Người đã làm sai tiêu lệnh là một điều đáng chết.

Sinh gãi đầu kêu khổ:

— Dạ, bẩm thầy... em đâu dám nói truyện với người nào khác. Dạ thầy có hỏi thì em mới dám thưa chứ ạ!

Thầy Đốc Canh lại hạch:

— Người nói xấu Chánh Đại Bàng là hai tội đáng chết.

— Bẩm Thầy, em nói xấu Chánh Đại Bàng hồi nào ạ? Những việc em tiết lộ với Thầy đều là sự thật. Dạ nếu nói thật cũng là tội chết thì quả là oan cho em lắm.

Thầy Đốc Canh đặc ý cười hề hề:

— Người ứng đối miễn tiện quả là con nhà gia giáo. Nghe nói tam đại nhà người vốn tinh thông nghề bốc sư, vậy người khá nói cho ta rõ chân mạng của quan Chánh Đại Bàng ra sao?

— Dạ nói về chân mạng thì em không dám bới thiên cơ bất khả lậu. Còn nói về tướng mạo thì hẳn thầy cũng rõ. Ngài Chánh Đại Bàng có cặp mắt mắt gian hùng số một. Cặp mắt gian thì cái tâm gian. Cái tâm gian thì nhìn người, nhìn vật cũng thấy đều ngớ ợc. Bẩm tướng mạo như vậy thì không thể khá được.

Trước khi bỏ đi Thầy Đốc Canh còn để một câu:

— Này Vu Sinh, nếu ta kể lại truyện này cho mấy tên nhà báo liêm sỉ nó nghe được. Nó sẽ phang thẳng cánh. Rồi ngày Chánh Đại Bàng hay được cái tội lẻo mép của nhà người sao?

Sinh nắm chắc cây súng không khải đáp:

— Dạ, Thầy thương thì em nhờ chữ sự thực thì cái thân em trên rừng dưới bể chả có gì để tiếc sợ.

Bẩm Thầy, em đã từng lăn lộn từ Bến Hải tới Cà Mau. Bẩm quan niệm của em là tới đâu thì tới. Bẩm, dựa vào tử tế với mình thì mình tử tế lại. Bẩm, nó đều cang. nó chơi mình một, thì mình phải chơi lại nó mười, Bẩm Thầy em dết sợ.

Thầy Đốc Canh vừa bỏ đi được vài bước bỗng nghe tiếng Vu Sinh gọi giật lại:

— Bẩm, nếu Thầy có sẵn bạc thì xin Thầy cho em giặt tạm vài bộ. Rút kinh nghiệm thì thế nào tết này Quan Chánh Đại Bàng cũng chỉ thị cho sĩ tốt chúng em đóng góp, như những lần lễ lạc trước. Nghe đâu quan Chánh Đại Bàng còn dự định mở tiệc lớn làm lễ nhân thể khánh thành ngôi nhà Thủy tạ. Dường như Ngài sẽ mời rất đông thực khách, trong đó có cả Triều Tướng Công nữa thì phải.

Thầy Đốc Canh lặng lẽ móc ví. Bên hữu ngân sông Thị Công bọn trẻ ranh mừng xuân thình thoảng lại chi một cây pháo tếp. Báo hại Sinh phải chú mục quan sát và lắng nghe động tĩnh. Lại tiếng pháo nữa. Sinh cúi tiết chửi um lên.

— Mệ kiếp, tết nhất lính tráng chúng ông cấm trại lu bù, rầu thầy bà chứ có vui về gì mà bọn hay còn đốt pháo.

Chiều hôm đó Sinh móc ví lấy tiền đóng góp mới hay thầy Đốc Canh cho mượn chỉ còn là ba tờ giấy trắng. Sinh sợ đến toát mồ hôi hột. Hồi ra mới hay Thầy Đốc Canh đã tịch từ đêm hôm trước.

Từ nữ kê tác quái đến thủ tướng gà mờ

(tiếp theo trang 30)

Lúc ấy người ta mới biết Trang Quỳnh số lá lấy thứ gà trạng thiên tuy to con nhưng yếu nh. sên vì đã bị thiên rồi đưa ra đá với gà chọi của quan Hoạn để gà quan Hoạn đá chết xong là Trang Quỳnh chửi số các quan Hoạn là thứ bị thiên như gà trạng thiên rồi còn lăm bô. Các quan Hoạn nghe Trang Quỳnh chửi gà chết biết là chửi số mình nhưng không còn biết cách nào để chống trả nữa, đành ngậm tâm ôm gà ra về trước sự ngạo nghễ của Trang Quỳnh.

CÁI HOA ĐÀU GÀ Ở NÔNG THÔN

Cái thời xa xưa, thời còn có lệ làng trong mấy ngày Tết, các quan viên trong làng còn phải làm dâng Cai, nuôi gà trong lồng treo cho sạch sẽ, chọn lúa say gạo, nhặt hạt sạn để đồ xôi cúng thần, các Cụ Kỳ Hào Hương Chức trong thôn xóm tranh nhau ăn thử heo và đầu gà... Vì tranh đầu Gà, có nhiều Kỳ Hào Lý Hương mất cả gia tài mới được mỗi kỳ tế lễ chiếm được cái đầu gà...

Một phần đình làng hơn một sào sò bếp Trong nhà ăn hàng trăm con gà không bằng được làng biểu 1 cái đầu gà.

Do đó mới có nhiều ông nhà giàu vì tranh nhau cái đầu gà mà mất cả gia sản đáng giá hàng triệu con gà.

Các cụ lại có câu: Làm đầu gà, còn hơn là đuôi trâu nghĩa là đứng đầu một nhóm còn

hơn làm gia nhân một quan lớn. Cái tình thần tự lập, tự cường đã thể hiện rõ rệt trong câu ca dao trên. Do đó, ngày xưa mới có chuyện đứng đầu giặc cỏ, còn hơn làm môn hạ cho quan tể tướng là thế. Và cũng vì thế mà nạn giặc cỏ mới đông...

BỆNH GÀ MỜ, ĐÃ ĐƯA MỘT ÔNG GÀ MỜ LÊN CHỨC THỦ TƯỚNG

Vào đời Chiến Quốc ở nước Ngô có một ông lão tên là Vi công Hân mắc chứng gà mờ nghĩa là đôi con mắt trong sáng của ông có lúc mờ hẳn đi như mắt gà khi trời vừa choạng tối, Tánh Vi công Hân lại bướng bỉnh không chịu khuất phục ai hết, nhứt là khi đôi mắt lợ Vi đã thành mắt gà mờ rồi thì ai cũng như ai, họ Vi chẳng kiêng nể chi nữa.

Khi Ngô cát Vương bị gian thần là Chung vũ Lân âm mưu chiếm ngôi đuổi Ngô cát Vương, chạy ra vùng Tế Xuyên. Cát Vương trốn trong nhà Vi Công Hân nhưng Hân không trong đó là nhà Vua. Vì tánh Hân bướng bỉnh ra làm chuyện phi thường nên khi thấy Ngô Cát Vương lâm nạn thì đối đãi rất trọng hậu. Trong nhà có đàn gà mái sống đêm được 60 con đem ra làm thịt đãi Ngô cát Vương.

Quần do thám của gian thần Chung vũ Lân dò biết, Ngô cát Vương trú trong nhà họ Vi bèn về báo cho Chung vũ Lân biết. Vũ Lân đem quân đến vây bắt. Nào ngờ, một hầu cận của nhà vua biết báo tin cho vua hay thú thật với Vi công Hân nhờ Vi công Hân cứu giúp. Vi công Hân bèn đem Ngô cát Vương giấu trong nấp cách chỗ nhà họ Vi chừng 5 dặm.

Đức Ngô Cát Vương trốn xong, Vi công

Hân quay về nhà thì vừa lúc quân của gian thần Chung vũ Lân kéo đến vây xét bắt Vi công Hân tra tấn. Lúc ấy, bỗng nhiên đôi mắt Vi công Hân mờ hẳn đi, tánh khật khùng, bướng bỉnh nổi dậy, Vi công Hân chửi mắng gian thần Chung vũ Lân, quyết không khai chỗ Nhà vua Ngô cát Vương ẩn náu.

Chung vũ Lân tức giận tra tấn họ Vi cực kỳ dã man, họ Vi cứ chửi không khai.

Giữa lúc, quan Đô Đốc Triệu Sinh được tin Nhà vua ẩn ở Tế Xuyên bèn đem quân đến rước nhà Vua thì gặp quân của Chung vũ Lân đang vây xét nhà Vi công Hân bèn rốc quân đánh 1 trận, giết được hàng ngàn quân phản loạn bắt sống được Chung vũ Lân cứu được ông Gà Mờ Vi công Hân rồi đưa quân sĩ vào núi rước nhà Vua ra.

Vua Ngô cát Vương thân phục được ngai vàng, bèn phong cho Vi Công Hân làm Tướng Quốc ngang với chức Thủ tướng bây giờ...

Người sau gọi Vi công Hân là vị Tướng Quốc Gà Mờ, nhờ bệnh Gà Mờ mà trở thành vị Tướng Quốc nước Ngô. Vì Vi công Hân rất gà mờ nên tuy được phong làm Tướng Quốc nhưng mọi uy quyền đều nằm trong tay viên Đô Đốc Triệu Sinh có công cứu giá và cứu cả sanh mạng của Vi công Hân.

Luận về con Gà trong năm Dậu do linh bút mà thuật lại những câu chuyện trên, kẻ hèn này có thể kết luận rằng, năm Kỷ Dậu này phía phụ nữ phát mạnh hơn nam giới và rất có thể nước ta sẽ có 1 phụ nữ làm lớn nhứt nhì nước... nhưng xin đừng có thể Tướng Quốc gà mờ kiểu Vi công Hân mà nguy cho đại cuộc vậy!

nam bình

SIÊU QUÁI

Danh từ « Quái » được dùng trong giới lưu manh du đãng là để chỉ những tay có biệt tài về một bộ môn nào đó hơn hẳn các đồng chí trong làng được anh em kính nể thí dụ :

— Quái Xế là chỉ một tay võ xế anh chị, tài nghệ hơn hẳn người khác cùng nghề, làm cho các tay em phải kính phục và suy tôn y lên hàng Quái.

— Quái Kỳ Béo là chỉ một tay chuyên cò bạc bịp đại tài, nhiều đàn em phải nhờ vào tài ba của y để sống, do đó y được liệt vào bậc Quái.

Ngoài ra còn nhiều ngành khác, nhiều bộ môn khác, ngành nào cũng có Quái, dưới nữa là số đàn em tập sự mới gia nhập làng chơi.

Nhưng trong làng chơi còn một loại « đặc biệt » từng làm điên đầu nhà chức trách bằng những mưu thần chước quỷ, chúng làm ăn lớn lao và táo bạo hơn hẳn các loại Quái kể trên. Loại này gọi là « Siêu Quái » từng ngang dọc trong giới giang hồ, xuất quỷ nhập thần, đóng vai lãnh tụ bày mưu thiết kế cầm đầu bọn tiêu quái đàn em, huấn luyện và cho đi ăn hàng khắp nơi.

Những tay Siêu Quái thường chia vùng ảnh hưởng, mỗi khu vực có một cao thủ đứng đầu, thiết lập nhiều cơ sở làm ăn to lớn trong nhiều trường hợp khác nhau tùy theo sinh hoạt và tình hình an ninh trong vùng. Ở một dịp khác thuận tiện chúng tôi sẽ công hiến bạn đọc những mánh khéo tổ chức làm ăn của bọn Siêu Quái đang sống phây phây vương giả.

Tại đây vì phạm vi có hạn nên chúng tôi chỉ trình bày « một vụ » do chính tay Siêu Quái tổ chức, để quý vị khái niệm được tài ba của

bọn Siêu Quái đến mức độ nào.

Đó là vụ : Cô con gái cưng tài sắc của ông chủ nhà hàng triệu phú lấy nhầm một tên tù vượt ngục đang bị truy nã rất gắt, y chính là một tên « Siêu Quái » đóng vai Thiếu úy già.

MỘT NHÀ HÀNG ĐÔNG KHÁCH

Tại một con đường vị trí của bọn nó rất khiêm nhường đối với Thủ đô được mang danh là hòn ngọc Viễn Đông, người ta thấy có một nhà hàng không sang lắm nhưng rất đông thực khách lui tới nhất là về đêm, quảng đường gần cửa nhà hàng xe cộ đủ loại đầu như nêm cối. Trong thực khách đa số là giới trẻ măng, hầu như không có ngày nào vắng mặt, họ thuộc những thành phần khá giả trong xã hội như Sĩ quan, Sinh viên, doanh thương... Có vài lý do chính khiến nhà hàng này thu hút số thực khách đông đảo hơn cả các nhà hàng lớn và sang trọng khác ở thủ đô.

— Ông chủ nhà hàng có biệt tài làm các món nhậu, các đệ tử lưu linh rất đặc ý và thích khẩu, nhất là những món Tôm, Cua, Lươn, Éch, Dơi, Rắn... giá bán lại phải chăng.

— Hình dáng một giai nhân thướt tha nơi quầy rượu rất quyến rũ bởi những nụ cười duyên, những lời mời ngọt lịm, những ánh mắt trữ tình... Có lẽ đây mới là nguyên nhân chính lôi cuốn giới trẻ, họ đến để ăn nhậu thì ít mà để chiêm ngưỡng giai nhân thì nhiều, do đó người ta từng được nghe và chứng kiến nhiều câu chuyện nực cười của khách, chẳng hạn :

— Hai thực khách trẻ đáng đáp thư

sinh, trong câu chuyện họ đã tự khai lý lịch là con ông họ cháu bà kia, sắp du học ngoài quốc v.v.. Cốt ý nói lớn để người đẹp nghe tiếng. Hoặc có những hành động hào hiệp như cho kẻ khó những tờ giấy bạc trăm mới tinh!

— Trường hợp khác, bốn năm thực khách trẻ đang ngồi ăn nhậu vui vẻ. Đột nhiên một người trong bọn đập bàn, nổi cơn thịnh nộ, hăm dọa một anh ngồi đối diện : Mày coi chừng tao bắn chết, hoặc bỏ tù rục xương. Khiến anh này tỏ vẻ sợ hãi năn nỉ, một điều đại úy hai điều đại úy bỏ qua cho em vì hoàn cảnh nọ kia vân vân và vân vân..

Tất cả những hành động của khách trẻ kể trên không ngoài mục đích gián tiếp cho người đẹp biết cái « ta » thuộc giới bình, mong chiếm được trái tim của giai nhân. Nhưng rất tiếc những nụ cười, khoe mắt của giai nhân một đôi khi có dùng đến trong lúc tiễn đưa và mời mọc chỉ là để làm tròn bổn phận gần như thông lệ của nhà hàng chiêu khách mà thôi. Tuy vậy, biết bao cây si đã được trồng và bôn rể ở nhà hàng này ! Đồng thời tiếng tăm giai nhân đã vang dội đó đây. Vậy nàng là ai ?

LAI LỊCH GIAI NHÂN

Giai nhân chính là cô con gái cưng của Ông Chủ, nàng tuổi vừa đôi chín có bằng tú tài I, tên là CT, đang theo tại một trường tư thực danh tiếng tại thủ đô dạy chương trình Pháp, Nàng có cặp mắt to, sắc và rất trữ tình, công với nụ cười duyên bởi hai má núm đồng tiền. Nhan sắc của nàng khiến nhiều chàng trai « Si mê mết », tuy nhiên con tim của người đẹp chưa hề in bóng dáng tương phu, mặc dầu có rất nhiều người ngấp nghé, những cánh thư xanh mỗi ngày càng nhận được một « hiểu hơn », nhưng chẳng thư nào được nàng phúc đáp — đó chính là sự hãnh diện nhất của người con gái có sắc đẹp đang ở tuổi cập kê được nhiều người cầu cạnh.

Đến đây thấy cần mở đầu ngoặc để nói qua về tiểu sử của cha nàng, hay nói cách khác là lai lịch của ông chủ nhà hàng này cũng thế.

Ông chủ, nguyên trước là một tên bồi tây có biệt tài nấu món ăn tây, tàu... Sau thấy làm bồi cho tây không mấy khá, anh bèn xin nghỉ và vào làm bếp cho các nhà hàng ăn lớn tại thủ đô. Với tài nghệ của anh ở đâu cũng chuồng và được ăn lương bếp chính, những tay bợm nhậu sành ăn đều biết tiếng biết tài của anh. Cho nên, mỗi khi gia đình ông dốc phủ này ăn sinh nhật, ông chủ sự kia ăn khao văn bằng cho cậu con trai, có làm tiệc mời thực khách là phải triệu đến anh « Bếp » lành nghề nấu nướng, đảm nào cũng được thực khách vừa lòng kể cả những vị khéo tính nhất, vì thế số tiền công, tiền thưởng cũng lớn.

Sau nhiều năm làm đầu bếp ở các nhà hàng, nhờ sự khéo léo và tận tụy vợ chồng anh đã dành dụm được số vốn khá khá. Và lại thấy mình tuổi đã xế chiều, ở nghề « ăn uống » mãi cũng thấy tui thân, nên anh bàn với vợ bỏ vốn ra một hàng ăn nhỏ tại con đường không mấy quý địa để an nhàn cái thân già.

Nhưng nhờ sự quen biết nhiều giới sành ăn người nọ giới thiệu người kia, thực khách cứ ùn ùn kéo tới để thưởng thức các món nhậu đặc biệt ít người nấu ngon bằng. Bởi vậy số thu luôn luôn vượt xa mức dự tính, cho nên chẳng bao lâu nhà hàng được mở mang rộng lớn lịch sự và anh đầu bếp năm xưa nghiêm nhiên trở thành ông chủ nhà hàng triệu phú. Thêm vào sự làm ăn thịnh đạt cô con gái cưng nhỏ bé năm nào nay đã đến tuổi dậy thì, lại có nhan sắc trời cho, mặt hoa da phấn, đường nét thân hình lồ lộ quyến rũ lạ thường, đó cũng là một lý do thu hút thực khách trẻ vắng lại.

Thói thường phú quý sanh lễ nghĩa, bạn bè của ông chủ cũng đổi mới, giao dịch chơi bởi hội hè với các người tai tiếng ở giới bác sĩ, kỹ sư, có cả chánh khách nữa ! Đặc biệt ông chủ cưng cô con gái như vàng ngọc, tincần tiền bạc, mở riêng cho nàng một trương mục thương mại và một trương mục tiết kiệm, số tiền vốn của nàng gởi đã đến con số « triệu », Ông chủ lại tự hào sự hiểu biết của nàng (tú tài I), vẫn để hôn nhân được toàn quyền quyết định, mặc dù đã có nhiều đám danh giá ướm dặm nhưng chưa được nàng chấp thuận.

Dưới nàng có 1 người em trai ở tuổi 15, 16 nhưng không được ông chủ tin yêu. Sở dĩ có chuyện "trong nữ rở nam" này là vì bà vợ của ông sanh hạ "Quý Nam" vào cái thời kỳ mà giới y khoa chứng nhận ông Chủ đang "Bất lực". Do vậy ông đã dừng dừng gần như tàn nhẫn khi hay tin vợ ông sanh con trai, để nối dõi tông đường, nhưng phải là đứa con trai do chính ông sáng tác mới được. Cho nên về pháp lý đứa con trai ấy là của ông đứng tên cha trong khai sanh, nhưng thực tế về mặt tinh thần không bao giờ ông nhìn nhận, coi nó là con riêng của vợ ông!

Bà vợ hầu như cũng biết lỗi đã cho ra đứa con bất hợp lệ, nên thấy ông cứng chiều con gái quá mức cũng không dám nói năng gì để mặc chồng và con gái quyết định mọi việc kinh doanh ở nhà hàng.

Tiếng lành đồn xa, tiếng dữ đồn xa. Tài sắc của giai nhân được các cây "Si" suy tôn làm thần tượng ước mơ, nhưng tất cả đều thất vọng. Chẳng có cây Si nào có diễm phúc lọt vào mắt Tiếng Cô CT, con gái cưng của ông Chủ nhà hàng nọ đã vang khắp nơi, do đó lọt đến tai một tên "Siêu Quái" trong vùng, y bèn cử 2 tên đàn em đến nhà hàng dò la hư thực, xem có đúng như lời thiên hạ đồn là "hương trời sắc nước" hay không?

VÓC DÁNG CỦA QUÁI

Quái, tuổi thực là 28, đã có vợ và 3 con. Trước đây là một cầu thủ xuất sắc của TTM Có khoa ăn nói hay nói đúng hơn là khoa tán gái rất ăn khách, để gây thiện cảm với phái đẹp, người quái cần đối, bắp thịt nở nang, hai cánh tay mạnh và cứng, mắt sáng với vàng trầu cao... nghĩa là Quái thuộc loại "bê" trai và nom y rất trẻ chỉ độ 24, 25 tuổi và tên cúng cơm là Nguyễn Văn Ph.

Ở lĩnh vực vài ba năm gì đó, song không rõ có sự bất mã ở công thể nào ở đơn vị, hẳn sinh chứng là gai đánh lại thượng cấp, bị mấy tháng tù và cho giải ngũ vì lý do kỷ luật.

Vì chuyện ở tù này hẳn có dịp quen biết một số tay anh chị trong làng chơi thuộc loại Quái. Khi ra tù hẳn về thẳng nhà một tên Quái hợp tác làm ăn với tên này, song vì thiếu kinh nghiệm thực hành hẳn bị bắt tại trận trong vụ cướp tiệm vàng ở Cholon. Hẳn nhận là chính phạm bị Tòa xử phạt 7 năm khổ sai, nhưng hẳn chỉ ở tù vừa đúng 18 tháng tù, thì vượt ngục thoát thân.

Với 18 tháng sống trong tù lần thứ hai này chung đụng và trao đổi kinh nghiệm cùng các tay hữu hạng giang hồ hẳn trở thành bậc "Siêu Quái" trong làng chơi, có đầy đủ mảnh khõe kinh nghiệm để lãnh đạo đàn em như người vừa đi dự một khóa tu nghiệp vậy.

Chí Hòa là một khám đường lớn rất kiên cố vào bậc nhất nhì Đông Nam Á, phạm nhân thường ví Chí Hòa là lò bát quái trận đồ trùng trùng điệp điệp cửa sắt và trạm gác, giầy điện giăng mắc như mạng nhện bủa vây xung quanh, chẳng có ai dám nghĩ đến chuyện vượt ngục đâu là những tay mang án nặng nhất như tử hình, chung thân khổ sai. Bởi vậy tin Nguyễn Văn Ph. vượt ngục làm chấn động cả khám đường, từ phạm nhân đến giám thị ai cũng lắc đầu le lưỡi và công nhận y là 1 tay tù cực phách có biệt tài và can đảm.

Vừa vượt ngục, mặc dầu đang bị truy nã rất gắt y bèn cài trang liên lạc với đàn em trong làng, bày mưu thiết kế, tổ chức hoạt động liên Chi trong vài tuần lễ đã có đủ phương tiện như nhờ cửa, xe pháo, tiền bạc, vó khí... dư thừa. Y đóng vai Siêu Quái, hùng cứ một vùng, dưới trướng có nhiều em út củ loại để sai phái và thực hiện những vụ ăn hàng táo bạo, to lớn cỡ bạc triệu (dịp khác sẽ trình bày). Nên khi nghe thiên hạ đồn vang về tài y, giai nhân ở nhà hàng nọ, có nhiều cây "si" trong mà khôn được, y phái em út đi điều tra ngay và biết đó là sự thực. Hình như chưa tìm hẳn, hoặc muốn tận mắt quan sát để có một kế hoạch đúng mức. Quái bèn cài trang thân hành đến nhà hàng điều tra lần nữa và nhận định quả là "mối hàng ngon" cần phải chiếm bảg được vừa hẳnh diện qua mặt các tây si về lại là mối lợi lớn tha hồ mà khai thác.

Y đã quyết, một chương trình lưỡng diệu, lược phát hoa trong đầu óc Quái:

- "Tiên chiếm giai nhân"
  - "Hậu khai thác tài nguyên"
- Và y đã thành công bởi những mưu thân chước quỷ.

GIẢI NHÂN NGỘ QUÁI

Nhà hàng vẫn đông khách như thường lệ, giá ngọc giai nhân ngày một cao quý, hàng ngũ "si" ngày thêm đông đảo, nhưng chẳng ai có diễm phúc được giương cung bắn sỏ, đồng thời xanh bằng đủ mọi đường lối nào bưu điện bảo đảm, đưa tay... tới tập bay về ngày thêm chông chát, tưu trung đều là thư tử tình hoặc cầu hôn, nhưng chẳng ai được người đẹp hồi âm!

Bỗng một đêm. Vầng, một đêm rất đẹp trời! Khi nhà hàng sắp đóng cửa, chợt có một thực khách xuất hiện. Dáng người tầm thước khoẻ mạnh, da ngăm đen, có đôi mắt hơi xéch và sáng, miệng rộng và luôn luôn nom như sắp cười, khoảng độ 24, 25 tuổi, tay xách hai valy lớn có vẻ nặng, vào nhà hàng vừa để valy xuống khách rút khăn mùi xoa trong túi ra lau mồ hôi trán. Căn cứ vào cử chỉ cứng nhắc và y phục ka ky vàng kiêu nhà binh, người ta biết khách là một quân nhân mới từ đầu xa vừa đến, nhưng không rõ cấp bậc vì khách không mang lon.

Lúc đó giai nhân đang ngồi bên két bạc đẽm bóng tím tiền, nhưng vì thông lệ của nhà hàng và phần khác khách là người nom cũng để mền nên giai nhân vội chạy ra đỡ va ly đặt lên ghế, mời ngồi và ngọt ngào hỏi khách:

— Thưa ông dùng chỉ?

Không trả lời thẳng câu hỏi, khách nhìn giai nhân như để ôn lại kỷ ức, rồi mỉm cười hỏi lại:

— Chà cô C.T! cô không nhớ tôi sao? Mau thiệt. Hồi này cô đẹp quá! Mới vài năm Saigon trông lại hẳn. Có vẫn còn đi học chứ?

Thoảng một chút bỡ ngỡ suy tư, giai nhân nhìn khách và nói:

— Xin lỗi em quên, chỉ nhớ mang máng nếu được nhắc tên có lẽ em nhớ ra?

Khách mở ví lấy ra một danh thiếp trao cho giai nhân và nói:

— Cách đây gần ba năm tôi và các bạn thường đến đây thưởng thức những món ăn nhà hàng thật là tuyệt. Xa Sài Gòn nhiều lúc nghĩ tới thấy nhớ và thèm quá. Vừa ở phi trường ra tôi đến thẳng đây để tìm lại hương vị cũ, nhưng rất tiếc hơi trẻ, có lẽ để mai lại ăn bây giờ xin cô kêu dùm một ly cam vắt.

Giai nhân cầm tấm danh thiếp đọc thấy những hàng chữ in nổi màu xanh dương thật đẹp:

"Thiếu úy Tôn Thất H"
"Sinh viên sĩ quan Đà Lạt"
khóa 2...
KBC 34..

Sự thật thì khách có đến đây ăn nhậu bao giờ đâu. Cho nên giai nhân có suy nghĩ sao cũng không nhớ ra được, tuy nhiên giai nhân vẫn nói vài câu xã giao để vui lòng khách:

— Hân hạnh, nhà hàng lại có dịp tiếp nhận người khách cũ và xin ông thứ lỗi cho vì sự mau quên của em—đồng thời quay sang bên gọi người bồi làm cho khách một ly cam vắt.

Bởi mang ly nước cam đặt lên bàn khách thì một chiếc xe du lịch kiểu 404 bóng loáng thẳng két trước nhà hàng. Cửa xe mở, tài xế bước vào chạy ngay đến trước mặt khách nói lớn: Bà ơi tôi đi rước cậu, nhưng vì trực trực giấy tờ không vào phi trường được, tôi đợi ở công đến khuya buồn ngủ quá, vừa chạy đi kiếm ly café thì cậu ra kêu Taxi, tôi theo hút cậu đến đây, may quá, nếu không gặp cậu bà là tôi chết mất. — Sao về trễ vậy cậu? Trông cậu đen quá nhưng khỏe và hình như cao hơn trước nhiều.

Khách quay lại nhìn người tài xế vachậm rãi nói:

— Chú Tư, khỏe chứ? Mẹ tôi chắc nóng ruột lắm? Tôi về trễ giờ định trước gần 3 tiếng vì thời tiết xấu.

Với cử chỉ vội vàng khách xuống cạ ly cam và đoạn đứng dậy nói với giai nhân trịnh trọng:

— Xin lỗi CT. Rất tiếc không đủ thì giờ để hưởng lại hương vị cũ, vì quá trễ. Mẹ tôi đang mong. Khách móc ví lấy ra tờ giấy bạc 100đ trả tiền ly nước cam. Nhưng giai nhân vội gạt đi và nói:

— Thôi để khi khác tình luôn thiếu ứy.

Khách thấy giai nhân kêu mình là thiếu ứy biết rằng đã gây được một chút cảm tình, khách bèn đổi cách xưng hô hữu tiền tới thân mật hơn. Khách đứng dậy và nói:

— Bữa nay xin phép CT (không dùng cô CT) cho H, về, mai đến nói chuyện nhiều về Đalat và quân trường cho CT nghe. Đồng thời khách nghiêng mình thi lễ với dáng điệu rất hào hoa mỉm cười chào giai nhân.

— Giai nhân cũng mỉm cười đáp lễ và nói lên hai tiếng, "Hân hạnh".

Người tài xế có cái tên là Chú Tư xách valy nhanh nhẹn chạy ra trước mở cửa xe bằng sau đứng đợi cậu chủ nom cũng rất đúng điệu. Khách đi đến trước khi bước vào xe còn quay lại nhìn và mỉm cười với giai nhân lần chót rồi mới đóng cửa. Xe mở máy chạy vút đi trong đêm khuya để lại cho giai nhân ít nhiều tình cảm hơn là nhiều lần khác giai nhân buộc phải nghe lời tán tụng hoặc những cử chỉ lộ bịch của một số đồng các cây "si" thường đem cái "Ta" ra khoe khoang hơn hình trước mặt giai nhân bằng những xấp bạc từ túi họ tự nguyện chui vô két bạc của nhà hàng để đòi lại một nụ cười gương hay ít phút đối thoại vãn vãn với giai nhân!

Chiếc xe nhà lịch sự chạy mất hút trên đường phố vắng, đưa khách về đầu không ai biết. Tại nhà hàng sau khi thu dọn đã đóng cửa, con gái cưng của ông chủ cầm tấm danh thiếp trên tay đi vào phòng ngủ. Trong phòng riêng của người đẹp trang trí rất nên thơ dưới ánh đèn màu xanh dương mát dịu. Khách hẳn với thường lệ, đêm nay sao giai nhân khó ngủ? Những hàng chữ trên danh thiếp: "Thiếu úy Tôn thất H. Sinh viên Sĩ quan Đalat" vẫn vương trong tâm trí, mặt dầu nàng cố xoa đầu mà không sao ngủ được. Nàng nghĩ nhiều về chàng sinh viên Sĩ quan trẻ trung này, và

Giai phẩm CON ONG
CON GA 35

Cũng là lần đầu tiên nàng bận tâm đến một chàng trai, nỗi buồn nhẹ nhàng không vây quanh tâm hồn nàng, trần trọc không sao ngủ được. Bất giác nàng thầm nhớ đến mấy vần thơ của Nguyễn Du :

« Người đầu gặp gỡ mà chi

Trăm năm biết có duyên gì hay không?
Ngôn ngang trăm mối... »

Chợt nàng tự thẹn, môi cắn chặt cổ xua đuôi áo ảnh vắn vơ và nàng thiếp đi trong giấc ngủ chập chờn.

Sáng sau dậy hơi trễ và như cái máy nàng cầm tấm danh thiếp coi lại hơn một lần nữa rồi gấp vào cuốn nhật ký để dưới gối trên đầu giường.

Liên tiếp trong ba ngày đêm, mặc dầu nàng không mong và cũng muốn cố quên, nhưng cái tên Thiếu úy Sinh viên sĩ quan Đalat Tôn Thất H vẫn luôn luôn chọt nhọt trong tâm tư, với trạng thái tâm hồn chính nàng cũng không giải thích nổi.

Đang mông lung mang một nỗi buồn vơ vẩn, thì Chú Tư người tài xế của khách đến trao tận tay cho nàng một bao thư và nói : « Cậu H sẽ đến thăm cô vào tuần sau ». Rồi đi thẳng, nàng không kịp hỏi hay nói đúng hơn cũng chẳng có gì để hỏi về chàng.

Nàng để bao thư vào ngăn kéo nơi quầy hàng với ý định lát nữa mang lên phòng riêng đọc. Nhưng sao nàng thấy nóng ruột bồn chồn hình như không thể chờ được nữa, muốn biết ngay xem trong thư càng nói gì. Nghĩ vậy nàng bèn bỏ bao thư vào túi áo rồi bảo người quản lý rằng nàng bữa nay khó ở và lên phòng sớm.

Cần thận hơn mọi khi, nàng đóng khóa cửa phòng và bóc thư chàng ra xem với một tâm trạng hồi hộp. Cánh thư màu xanh chữ viết tay rất ngay ngắn rõ ràng và thay vì những lời lẽ văn hoa tán tỉnh như nhiều bức thư tình khác mà nàng thường nhận được ở các cây si, Thiếu úy Tôn thất H. đã viết cho nàng lời lẽ thật giản dị để hiểu đầy về thân thành. Đại khái trong thư chàng nói qua về thân thế của chàng và cha mẹ ruột đã mất sớm qua đời,

chàng vốn là « con một » của một ông quan trong triều đình, thanh liêm nên chịu cảnh bần hàn, ông chết giữa lúc chàng chào đời được vài tháng, mẹ chàng vì quá nhớ thương nên ngoại bệnh và đi theo cha chàng sau đó mấy tháng. Chàng được bà đi một mang về nuôi dưỡng với cái gia tài cha mẹ chàng để lại có vài mẫu ruộng và một ngôi nhà gạch cổ ở đất thần kinh. Theo bà đi về Saigon ăn học từ năm 196... đang học Luật năm thứ hai thì bị động viên vào trường Võ bị Đalat, nay vừa mãn khóa. Chàng tỏ ý « cầu hôn » nếu được nàng chấp thuận thì bà Di kể mẫu của chàng sẽ đứng lên

lo liệu theo thủ tục của một gia đình gia giáo lễ nghi. Chàng cho nàng biết dòng họ chỉ còn có một mình chàng, nên chàng cần lập gia đình sớm hơn ý định để làm vui lòng bà Di có công nuôi dưỡng mà chàng kính trọng như người mẹ.

Thư chàng viết cho nàng chỉ giản dị có thể, xem một lượt cũng hiểu hết ý chàng ngay. Nhưng sao nàng đọc hoài không thấy chán, suốt đêm ấy không sao chợp mắt được. Nàng nghĩ rất mông lung, suy tính rất nhiều về con người nàng mới một lần gặp gỡ. Và chỉ một lần thôi chàng Thiếu úy sinh viên Sĩ Quan Đalat đã lưu lại cho nàng biết bao cảm mến sâu xa hơn là hàng trăm ngàn lần săn đón của cây « si » thường trực có mặt tại nhà hàng. Nàng mang giấy bút ra viết thư cho chàng, xé đi viết lại không biết đến lần thứ mấy, cuối cùng nàng hoàn thành lá thư gửi cho chàng với ý kiến « thuận ».

MỘT Đám CƯỚI LINH ĐÌNH CỦA CON GÁI NHÀ TRIỆU PHÚ LẤY CHàng THIẾU ÚY SINH VIÊN SĨ QUAN ĐÀ LẠT MỚI RA TRƯỜNG

Nhận được thư phúc đáp của giai nhân với ý kiến « thuận », Quái mỉm cười đắc ý. Kế hoạch « tiên chiếm giai nhân » kể như đã thành công quá nửa, miếng mồi Thiếu Úy QVSQ Đà Lạt do Quái sắp đặt và độc diễn quả là hấp dẫn lạ thường.

Một kế hoạch mới cho giai đoạn hai được Quái tiến hành mau lẹ. Y cấp tốc thuê một căn nhà sang trọng tọa lạc tại con đường tương đối yên tĩnh, công việc trang trí cũng được Quái đặc biệt lưu ý, một tủ sách đầy nhóc toàn những sách quý bằng ngoại ngữ kê sát ngay lối ra vào phòng ngủ, ngoài ngoài phòng khách cũng trông thấy được — đó là dụng ý của Quái. Đồ đạc trong nhà không nhiều lắm nhưng toàn đồ tốt, đa số là đồ cổ cách xếp đặt rất thú vị, chứng tỏ chủ nhân là người học thức cao, có óc thẩm mỹ.

Một mụ đầu đã hết thời ăn chơi nhưng có khiếu hoạt bát nói năng, đáng đáp phúc hậu cỡ người xấp xỉ 50, được Quái tuyên lựa mang về ở căn nhà này và đóng vai bà Di có công nuôi dưỡng chàng Thiếu úy từ hồi thơ ấu được chàng kêu bằng mẹ. Một con diêm bị thái hồi vì nhiều bệnh, đáng người lanh lợi đóng vai con ở, và chú Tư (đoạn trên đã nói đóng vai tài xế. Tất cả có 4 nhân vật (gồm cả Quái vai Thiếu úy sinh viên) đều được Quái cân nhắc huấn luyện cho mỗi người sắm một vai trò rất đúng với phong độ của nó.

Kiểm điểm lại thấy mọi việc đã ăn ý như dự liệu. Quái bèn bắt đầu thực hiện màn chót của tấn tuồng chiếm bằng được giai nhân. Chiếc xe 404 do chú Tư lái đã đưa bà Di của Thiếu

úy đến thăm gia đình của giai nhân. Với thế lợi của một mụ đầu lại được tay Siêu Quái huấn luyện cho đóng vai bà « mai » thì thật là tuyệt đũ. Đi một đường xa giao rất ngoạn mục, bà « mai » vào đề việc Thiếu úy Tôn thất H xin cầu hôn với con gái cưng của ông chủ. Cả 2 ông bà tỏ vẻ hài lòng nhưng trả lời với bà mai là hỏi lại ý kiến cháu.

Việc hỏi lại ý kiến cháu ! Như quý vị đã thấy ở màn đầu, tất nhiên cô con gái cưng của ông bằng lòng đứt đi rồi, nhưng ông nào có biết.

Vài ngày sau vấn đề thủ tục cho đám cưới hỏi đã được hai gia đình thực hiện trong bầu không khí thỏa mãn và định thực mục.

Ông bà chủ nhà hàng vì có cô con gái cưng độc nhất, nên muốn có một chàng rể bảnh bề hãnh diện với họ hàng, bạn bè. Vấn đề tốn kém cho đám cưới được gia đình giai nhân lo liệu, cần sang mà không sợ tốn. Đích thân ông Ông Chủ lái xe in danh thiếp mời và dẫn bà vợ đến một thày tử vi trừ danh coi ngày tốt, so đôi tuổi. Nhất nhất đều được như ý !

Đám cưới được tổ chức thật linh đình, ngót ngàn thực khách tham dự, đủ các thành phần tai to mắt lớn như : kỹ sư, bác sĩ, doanh thương, sĩ quan và cả chánh khách nữa ! Tiền bạc, tặng phẩm được khách mang đến mừng vô số kể, đoàn xe ước đầu có đến ngót trăm chiếc đủ kiểu đủ cỡ, đưa giai nhân về nhà chồng trước sự tức bực ngỡ ngàng của các cây « Si », riêng vợ chồng ông Chủ nhà hàng thì mãn nguyện và hãnh diện.

Ông Bà Chủ cho riêng con gái một căn phố lớn ở đường X, trước ngày cưới được trang hoàng Mỹ lệ, để vợ chồng con gái về đó hưởng tuần trăng mật cho đủ tiện nghi hơn ! Số bạn bè của ông bà chủ đều khen hai cô cậu rất xứng đôi, có người với điệu nịnh bợ thì nói : « Thiếu úy Tôn thất H thật là tốt phước, Chợt sa chính gao nếp, chú rể đẹp trai, vắn vắn, và vắn vắn... ».

Chợt chết là hết chuyện ! Giai nhân đầu là chim sa cá lặn, nhiều kẻ ước mơ, Nhưng khi đã bước lên xe hoa để về nhà chồng thì kẻ bằng quan cũng chẳng còn gì để nói. Riêng trường hợp cô CT có chăng chỉ còn lưu lại sự hân học, tức bực, tiếc nuối... ở những cây « si » từng mê một nàng mà không được.

KHAI THÁC TÀI NGUYÊN

Tuần trăng mật tràn đầy hạnh phúc, giai nhân được hưởng trọn vẹn niềm vui của người con gái mới lấy chồng. Bởi với tất cả kinh nghiệm về đàn bà và mảnh khốc làm tình cùng điệu bộ ái ân của một tay siêu Quái được đem ra thực hiện nhằm chinh phục thể giác giai nhân, đưa nàng đến cõi niết bàn của tình ái.

Ngày vui qua mau, thắm thoát đã vừa tuần trăng mật ! Quái nhận thấy đã hoàn thành kế hoạch chinh phục trọn vẹn thể xác và tâm hồn « con mồi », có thể bước sang giai đoạn mới là « khai thác tài nguyên » của nàng.

Vào một đêm, nằm bên nàng Quái thờ dài thường thuật nói cho nàng biết ngày mai anh hết phép phải đi trình diện, các sinh viên mới ra trường chỉ được phép 20 ngày thôi, hôm nay là vừa đủ.

Thấy chồng nói vậy, nàng vội hỏi :

— Anh trình diện ở đâu ?

— Đơn vị anh hiện ở Ban-mê-Thuộc, anh phải lên đó trình diện. Em ráng ở nhà anh đi cố gắng thời gian ngắn anh lại xin phép về.

Sở dĩ Quái nói phải đi trình diện xa là có ý gây cho nàng buồn và thật buồn để dẫn nàng vào một chiều hướng đã định. Quái tiếp tục reo buồn phiến lo nghĩ vào tâm trí này. Quái rất rành tâm lý và biết rằng tình yêu của nàng là thứ tình yêu trong trắng chân thật đam mê nên nói đến xa nhau tất cả nhớ nhung phiền não đổi lại tình yêu của chàng là thứ tình yêu già tạo màu mè nhằm một mục đích khác hơn là tình yêu.

Quái nhằm yếu điểm của một người vợ yêu chồng Quái nói tiếp.

— Kỳ này đi trình diện anh cũng rất buồn và hơi lo ngại. Buồn vì phải xa em đã đành mà lo ngại vì anh thấy mặt trận Cao Nguyên hồi này hơi nặng, một sĩ quan mới ra trường thiếu kinh nghiệm chỉ huy rất dễ gặp nguy hiểm. Bởi thế anh thấy lo quá nhưng kỹ uật quân đội là kỷ luật thép biết làm thế nào được!

Quả nhiên, chương của Quái vừa tung ra có hiệu lực. Nàng vội ôm cứng lấy chàng và bật mồm không cho nói nữa, và nức nở nói với chàng:

— Anh đi xa đừng nói những lời bất trắc ấy, anh về đơn vị một thời gian ráng xin đổi về gần hoặc xin sang làm ở bên hành chánh bớt nguy hiểm.

Quái chỉ chờ có thế và mục đích câu chuyện phía của y cũng nhằm chiều hướng ấy. Quái xuất Chương tấn công liền:

— Em tưởng dễ lắm sao, không ở cái thế con ông cháu cha thì phải có tiền. Số phận hẩm hiu của anh cả hai thứ đó đều không có! Anh ước học máu từ hồi còn ở trường, nhiều tháng số điểm gần như áp chót mà nó vẫn được ưu tiên lựa chọn đơn vị gần đô thị, an ninh bảo đảm hơn. Số điểm của anh ưu hạng mà nó vẫn tổng cô đi chiến đấu ở Cao nguyên.

Như tìm được lối thoát để được gần chồng, cắt ngang câu chuyện nàng hỏi ngay:

— Lo được về gần hở anh? Chừng bao nhiêu? Sao anh không bàn với em?

Quái biết con mồi đã sa lưới, y xuất Chương độc: — Chắc em đã hiểu tâm trạng người đàn ông có nhiều tự ái, vả lại em vừa lấy anh chưa tròn tuần trăng mật, gia đình này nhất nhất ba má em cho vợ chồng ta, anh chưa đóng góp được gì trong việc tạo dựng sự nghiệp, thì có đâu anh dám đề cập với em về tiền bạc, anh xem hiểu lầm thì tổn thương đến hạnh phúc của hai ta!

Nghe chồng nói nàng khóc nức, nói trong nước mắt:

— Sao anh lại nghĩ vậy? Của em là của anh, hiện trong ngân hàng em có hơn một triệu anh tính xem lo liệu hết bao nhiêu em biên Chèque anh đi lãnh.

Quái làm bộ suy nghĩ rồi nói:

— Hai thằng bạn thân của anh hồi còn ở trường chúng nó lo mỗi đứa hết một triệu để chọn đơn vị gần. Riêng hoàn cảnh của anh nghèo họ cũng biết, kỳ này anh đến trình diện và nhờ chúng nó giới thiệu, anh năn nỉ chắc họ cũng giúp đỡ và không hết một triệu đâu. Em cho anh độ 5,6 trăm ngàn, mai anh đi anh sẽ cố gắng thu xếp được về gần em.

Vợ chồng nhỏ to trò chuyện, từ đoạn này câu chuyện lại được hướng sang những dự định về tương lai, sau khi anh được về gần em. khi chúng ta có con sẽ đặt tên nó là... Chúng ta đi du lịch ngoại quốc...v.v.. Tất cả đều là những "chương vụn" bồi thêm và cuối cùng hai đứa ôm nhau thiếp đi trong giấc Vu Lan.

Sáng sau hai vợ chồng đến ăn sáng tại nhà hàng, và để chào cha mẹ vợ vì chàng phải đi trình diện. Sau câu chuyện dẫn dờ vợ chồng chàng về quê, ông bà chủ nhà hàng trao tặng chàng 3 chục ngàn tiền vật.

Khoảng 10 sáng hai vợ chồng dắt nhau về nhà cửa sửa soạn hành trang để chàng lên đường. Nàng viết cho chồng một ngân phiếu 600.000 ngàn để chàng lo việc về gần. Trên chiếc ghế bành dài kiểu Salon sang trọng hai vợ chồng ngồi dặn dò thân thờ, nào anh đi đường xá xa xôi phải giữ gìn thân thể, nào miền rừng núi chớ quên khi làm sơn, nào khi chiến đấu với quân thù, nhất nhất đều được vợ chồng nói đến.

Quái thấy đã chín mùi con mồi đã hoàn toàn ở trong lưới do tay y giăng mắc. Một màn hấp dẫn mê ly trước khi ra ngân hàng với tấm ngân phiếu 6 trăm ngàn trong túi. Quái xích lại gần nàng hơn, cầm tay vợ, mặt nhìn mặt đắm đuối đầy quyến rũ. Nàng ngược lên với đôi môi ướt mọng, tay quàng lấy cổ chàng... Một chiếc hôn dài... hai chiếc hôn dài... chàng cúi đầu xuống chiếc giường Hồng Kông nệm nhung hồng kê sát tường... hơi thở dồn... trong tiếng gọi anh!... em... lần với tiếng hét của đôi chim hoàng yến trong lồng treo ngoài cửa sổ.

ĐĂNG THƯƠNG CHO NGƯỜI CON GÁI

Được tám ngàn phiếu sáu trăm ngàn. Quái phóng xe một nước đến ngân hàng lãnh bạc. Ghé về nhà vợ con (vợ con Quái được ở riêng một căn nhà trong ngõ hẻm, đàn em của y cũng không biết) nằm ba ngày, đưa cho vợ

(Xem tiếp trang 38)

hồ nam

TIẾU LÂM

ĐỒ CỎ HÀNG MÈO HAY TRÒN

Ba Giai, Tú Xuất là hai nhào vật chuyên chọc cười thiên hạ của thời kỳ nước ta mới bị Tây xâm lăng. Một bữa kia hai người đi lang thang quá đói, mà lại không có một xu dính túi, nhìn vào tiệm cơm thấy có hàng cơm đã đẹp, đồ nhậu lại ngon Ba Giai bèn hỏi mưu Tú Xuất. Chàng Tú Xuất thấy cô hàng đang vuốt ve con mèo thì nghĩ ngay được một mưu và bảo Ba Giai:

— Chúng ta có cách nhậu nhẹt ngon lành rồi.

Hai người vào hàng cơm gọi đồ nhậu và một chai "đỏ" ăn uống say sưa. Ăn uống xong Ba Giai thấy Tú Xuất vẫn ngồi lì ti ưỡng ưỡng và gọi thêm món cá rán cho mèo ăn thì lo quá bèn hỏi Tú Xuất. Chàng Tú Xuất vẫn cười và vuốt ve con mèo chàng khen con mèo đủ thứ tốt nào mèo tam thể bắt chuột hay nào mèo tam thể nuôi chủ nhà làm ăn phát đạt. Vuốt ve con mèo một hồi Tú Xuất hét lớn lên rằng con mèo có tướng lạ biết nói tiếng người.

Cô chủ quán thấy nói mèo của cô biết nói tiếng người thì bèn lên tiếng.

— Ông nói chuyện gì mà lạ vậy, mèo này mà biết nói.

— Thật mà cô ơi con mèo này biết nói mà nó nói hay hơn vịt hơn sáo vì vịt sáo chỉ biết nói theo lời dạy của người chứ mèo này nói bằng sự quan sát đang hoàng.

— Ông nói lạ tôi dám cá với ông con mèo này không biết nói gì cả.

— Có dám cá cái gì nào?

— Cái gì tôi cũng cá hết.

— Thôi cá một bữa cơm rượu nhé. Nhưng nó nói đúng sự thật xin cô đừng có giận đấy nhé!

— Tôi đồng ý cá mà tôi không bao giờ giận khi con mèo của tôi nói đúng sự thật.

Tú Xuất: mỉm cười phân vua với tất cả mọi người trong quán.

— Xin quý vị làm chứng cho tôi là con mèo này nói được đúng sự thật khi tôi hỏi nó có hàng phải giữ lời hứa.

Cả quán nhao nhao tán thành vì nghĩ rằng mèo nào mà nói được đúng sự thật. Tú Xuất sách tay con mèo lên và nói lớn:

— Mèo ơi mèo, đồ của cô hàng tròn hay méo?

Con mèo bị xách tai kên ồm ồm "Méo méo" Tú Xuất thả con mèo xuống và cười hô hố:

— Mèo của cô nói rồi đấy nhé mong cô giữ đúng lời hứa.

Cô hàng chẳng biết nói sao chỉ còn biết đỏ mặt vì thẹn thùng và ức.

NĂNG CỰC ĐI ĐÁ BÈO

Thời Chúa Trịnh là thời các quận chúa hống hách lắm nước ta sinh ra một nhân vật quái đản để trị các quận chúa bằng những sảo ngữ, nhân vật đó là Trịnh Quỳnh.

Một bữa kia Trịnh Quỳnh nghe tin quận chúa sắp ra sông tắm, nên quyết định chọc tức chơi. Trịnh Quỳnh đi nhặt một nắm bèo để trên đường chờ kiệu quận chúa đi qua thì lấy chân đá vào đám bèo này. Lính hầu quận chúa thấy trạng nghênh ngang không dám cản. Quận chúa thấy trạng thì bèn xuống kiệu hỏi thăm vì không hỏi thăm trạng rất có thể bị trạng chọc xỏ nên phải xuống hỏi thăm.

— Thưa trạng trời nóng nực trạng đi đâu vậy.

Trịnh Quỳnh cười:

— Dạ bẩm quận chúa trời nắng cực thần đi đá bèo cho đỡ nắng cực.

Quận chúa biết bị trạng dùng thuật nói lái sỗ siên nhưng nhìn xuống đất thấy trạng đang đá bèo thật không biết làm sao hơn là lên kiệu đi với lòng hậm hực.

(tiếp theo trang 37)

nửa triệu. Quái trở lại điều động các cơ sở làm ăn coi như không có chuyện gì xảy ra, em út của hắn thì nhiều, mỗi đứa được Quái phân công một việc, từ những tên canh chừng sòng bạc, tiệm hút, sò diêm, dẫn mỗi... đến canh cho Quái ngủ, đều được y trả lương sòng phẳng rộng rãi, nên rất được đàn em kính nể.

Quái đóng đô tại một động diêm có đàn em canh chừng chu đáo, tại đây hắn chuẩn bị cho kế hoạch khai thác "Con mồi" hiện đang là vợ mong ngóng chồng về.

Vai trò của hắn với "Con mồi" là một Thiếu Úy, nên hắn phải có những gì mà người Thiếu úy Cần có, như : quần áo, giấy tờ, súng lục, phù hiệu v.v... nhất nhất hẳn đều có đủ (lẽ tất nhiên là giả mạo), y mạo thêm một chứng thư của thương cấp cho thay đổi đơn vị (Sự vụ lệnh) về gần thủ đô, kiểm điểm thấy mọi việc đã sắp xếp xong xuôi, y bèn trở lại nhà "con mồi" (đang 1 vợ) vào một buổi tối với dáng điệu người từ xa mới về, bộ đồ trận bá đầy dặt dờ vùng cao nguyên đeo lon Thiếu Úy, vác một túi đồ (túi nhà binh) nặng, y cũng không quên đem theo khẩu súng lục có giấy phép đăng hoàng (khẩu súng này do một đàn em của y trộm được của tên Mèo trong vụ dọn nhà tuần trước do y chủ trương). Vừa tới cửa nàng chạy ra vỗ lấy với về đầy thương nhớ của người vợ mong chồng, nay chồng về thật vui khôn tả. Tiệc tẩy trần được chính tay nàng sửa soạn và đêm ấy... một đêm đầy hoan lạc, nàng hưởng trọn vẹn hương vị ái tình của kẻ đường xa vừa lại. Chàng cho vợ biết đã lo liệu được như ý ; sự vụ lệnh thuyền chuy...

đến đơn vị có nhiều quyền hành rộng rãi tại thủ đô, chàng là một sĩ quan An ninh của Cơ quan nọ, có súng đăng hoàng, giấy tờ đều đưa cho nàng coi làm bằng chứng, nàng mừng quýnh chẳng nói lên lời. Chàng thì tỏ dấu cảm ơn vì số tiền của vợ, nay mới được về thủ đô.

Những ngày tiếp theo đó, cứ sáng chàng ăn vận binh phục ra đi, tối lại về rất đúng giờ giấc của một sĩ quan hành chính. Nàng không ngờ vực gì cả, yên chí chồng là Thiếu úy an ninh, thỉnh thoảng chàng lại đi vắng vài ngày nói là đi theo hành quân gì đó nàng cũng chẳng để ý, chỉ lo tròn tròn phận người vợ hiền và thụ hưởng hạnh phúc.

Nhiều dự tính sớm sửa được thực hiện đặc biệt là mua lại cái "Bông Com Măng" xe hơi của một cố vấn Mỹ ở cơ quan chàng phục vụ (lịch của cái Bông xe hơi này là do vụ trộm tại nhà một cố vấn Mỹ ở đường I.K.D, quái bợ luôn chiếc cặp da trong đó có cái Bông Com măng xe), Quái đem ra làm bằng chứng để gạt nàng lấy tiền nằm trong kế hoạch khai thác tài nguyên của Quái với giá 400000 đồng.

Số tiền hơn một triệu của giai nhân kỳ thác ở ngân hàng cơ hồ gần cạn vào các công việc lo liệu sửa chữa cho chồng.

Quái cũng biết vậy, nên đang có dự tính một kế hoạch chốt là tịch thu hết báu vật, tư trang của giai nhân rồi đánh bài tàu mã, nhưng chưa kịp thì hành độc kế thì bị lộ mất nạ !

Khoảng 10 giờ tối, hai vợ chồng vừa ăn cơm xong, có tiếng gõ cửa, nàng chạy ra mở, thì bốn năm người mặc thường phục (C.A) tiến vào hỏi :

— Đây có phải nhà Nguyễn-v-Ph ?

— Không, nàng đáp. Có lẽ mấy ông lầm rồi, đây là nhà của Thiếu úy Tân-chú. H.

Lúc ấy Quái ở trong nhà nghe tiếng người hỏi cái tên cúng cơm, tên tù vượt ngục của mình và sự cao lời của nàng thì biết nguy khôn đến nơi rồi, nhưng không có cách nào thoát vì ở cửa lỗ nhỏ 4,5 người công an đứng chặn và nghe như toàn căn nhà đã bị bao vây, Quái bèn dấu súng vào trong gói rồi đứng khuất cạnh tủ. Nhưng khôn nổi nàng đâu có biết, cứ luôn mồm gọi anh ơi có ai hỏi, thấy vậy đâm nghi, nhân viên công lực bèn xông vào nhà khi thấy mặt Quái một nhân viên liền rút súng quát : Do tay lên, mày nhích nhích sẽ bị bắn chết. Quái đành thúc thủ, một nhân viên khác tiến đến đưa còng ra khóa treo hai tay Quái lại.

Nàng thấy vậy la lớn: Các ông bắt nhầm chồng tôi rồi. Chồng tôi là thiếu úy... Thiếu úy an ninh. Anh ơi, sao không xuất trình giấy tờ cho mấy ông... anh ơi ! Với đáng bộ sợ hãi cuống quýt...

Thấy thế, một ông đáng chừng là Trưởng toán mới ôn tồn nói cho nàng nghe :

Cô bị nó gạt rồi. Thằng này tên nó là Nguyễn-vân-Ph., một tên lưu manh khét tiếng, nó mới vượt ngục cách đây vài tháng đã cùng đàn em tổ chức nhiều vụ động trời nhân viên của tôi theo dõi dấu vết của nó cả tuần nay mới tóm cổ được, nó rất nhiều tên, chẳng phải quân nhân, thiếu úy gì ráo trọi, chuyên lừa gạt cướp đoạt nhiều người, cô cũng bị nó lừa rồi... Như tiếng sét lớn, mặt nàng nhợt nhạt, cảm thấy hàng trăm ngàn mũi dao đâm vào tim gan tỳ phế., nàng gất xỉu và từ từ ngã xuống ngay khe cửa !

Nhân viên công lực một mặt áp giải tên tù vượt ngục về ty, mặt khác chờ nàng đến nhà thương cứu cấp !

Thật đau thương thay cho người con gái sắc tài !

NAM - BÌNH

KHÔNG HÚT THUỐC NỮA

Một thiếu nữ choai choai, vận mi ni duýp, có vẻ ngạo ngạo bước lên xe buýt. Xe đã đông nghịt. Cô nhìn quanh xem có ai chịu nhường chỗ cho mình không. Không ai nhúc nhích.

Một người đàn ông lối gần bốn mươi tuổi thấy thế bảo cô gái :

— Đứng mãi mãi chết. Hay cháu chịu khó ngồi ghé lên đùi chú vậy, Hơi chật nhưng còn hơn.

Cô gái ngạo ngạo gật đầu và ngồi ghé lên đùi người đàn ông. lát sau cô nhả nhỏ nói :

— Chú có thể bỏ cái tàu thuốc túi quần ra được không. Vương quá !

Người đàn ông lúng túng, mặt đỏ gay, không biết trả lời sao ? Một ông già tóc bạc phơ ngồi ghé đối diện thấy vậy bèn bảo :

— Nếu ngồi bên đó vương cháu qua bên đây ngồi với lão. Đã mười năm nay lão không hút thuốc nữa rồi.

CHẾT CHÓ

Phan và Tuấn đang ngồi uống bia ở quán bia bên Bạch Đằng.

Phan nói :

— Tôi có cái dạ dày thật tốt. Ăn cái gì cũng tiêu phăng phăng. Không bao giờ bị đau bụng đau bao gì hết. Ăn gạch cũng tiêu ngay.

Bực mình vì tính nói dóc của bạn, Tuấn lên bỏ một cục chì vào cốc bia của Phan, Phan cầm cốc uống luôn cả cục chì.

Đêm ấy Tuấn nằm mơ thấy Phan chết vì cục chì đâm thủng ruột. Tuấn hơi lo lắng

hôm sau vừa thức dậy Tuấn vội vã đến ngay nhà Phan và thấy Phan đang đứng cạo râu ở trước gương. Vững dạ Tuấn hỏi bạn :

— Thế nào đêm qua không có chuyện gì chứ ?

— Không ! Không có chuyện gì cả.

— Thế sáng nay có sao không ?

Phan cười :

— Chẳng có gì quan trọng. Chỉ có lúc ra sau, tôi đánh rắm ra một cục chì làm chết mất con chó.

DÂY CON THEO LỐI MƠI

Tuấn vào nhà một cụ đầu ở Hạnh Thông Tây, dắt theo đứa con gái nhỏ 8 tuổi. Cụ chủ ngạc nhiên chưa biết mục đích của ông khách ra sao thì Tuấn đã nói trước :

— Bà kêu cho tôi một cô người mẫn để ốm.

Mụ chủ gật đầu. Tuấn dắt con vào một căn phòng nhỏ phía sau ngồi chờ. lát sau cô gái chơi bước vào, khép cửa. Tuấn nói :

— Cởi đồ ra.

Cô gái còn ngỡ vì sự hiện diện của đứa trẻ, nhưng khi Tuấn nhắc lại lần thứ hai cô liền trút bỏ hết áo quần. Tuấn ngắm nghía một lát, mở ví lấy hai trăm đưa cô gái và nói :

— Cô nói là chủ kêu tôi người khác ốm hơn cô.

Cô gái thứ hai tới thoát y trước mặt hai

bố con. Tuấn lại ngắm nghía, lại mở ví :

— Cô nói bà chủ kêu tôi cô khác xấu và ốm hơn cô. Cô nào xấu và ốm nhất ở khu này.

Cô gái thứ ba tới, cởi đồ. Tuấn cười có vẻ hài lòng. Tuấn quan sát kỹ phía sau lưng, rồi bảo cô quay lại để nhìn phía trước. Xong Tuấn trả tiền và bảo cô đi ra. Rồi Tuấn quay lại đùa nhỏ :

— Con đã thấy rõ cô vừa rồi chứ. Nếu con không nghe lời là chịu khổ ăn nhiều cơm và uống thuốc bổ, lớn lên con cũng sẽ gầy gò xấu xí như thế.

TÁO PHÂN

Ba than phiền, với Tư là mình bị bệnh té de đã hơn tuần nay không thuốc gì chữa khỏi.

Tư chìa ra 10 viên thuốc và nói :

— Anh lấy thuốc này mà dùng. Hay lắm Uống hai viên hết ngay đau bụng. Còn uống bốn viên, cứ sẽ rần như cứt dè. Tôi bị đau bụng luôn nên phải tích trữ. Hôm qua tôi vừa uống sáu viên.

Ba còn tỏ vẻ hoài nghi, không tin. Tư nói :

— Anh nghi ngờ à. Không tin anh cho mượn cái mũ tôi đi sau cho mà coi. Đứng là cứt dè.

Ba bằng lòng. Tư cầm mũ Ba, ra một chỗ khuất, rồi một lát sau bưng lại một mũ đầy cứt nát ;

— Xin lỗi anh, tôi không ngờ là kỳ này tôi mua phải thuốc giả.

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Giám đốc : MAI - TRƯỜNG

Đã được sự tin nhiệm của hầu hết Quân nhân các cấp.

Quý vị chưa đến hãy đến cho được để mua một món hàng vừa đẹp giá lại rẻ không đâu bằng.

Quý vị đến rồi xin hãy giới thiệu với các bạn bè của quý vị, đó là quý vị đã tiết kiệm hộ cho ngân quỹ gia đình của bạn quý vị.

Nơi sản xuất đầy đủ các loại : Quân kỳ, Hiệu kỳ, Lệnh kỳ, Huy chương, Huy hiệu, Phù hiệu, Cặp hiệu, Bê rê, Cát kết **HẢI. LỤC, KHÔNG QUÂN.**

Cửa hàng rộng rãi, tiện chỗ đậu xe.

Bán sỉ và lẻ giá rất hạ

Nhà sản xuất Huy chương Quân Đội

TRẦN - THI - HOA

49, Trần Hưng Đạo - Saigon

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

VINACO

VÀ CÁC ĐẠI LÝ

Đại lý độc quyền

xe Lam INNOCENTI — máy may thêu
NECCHI — máy chữ máy toán
OLIVETTI — tủ lạnh ZANUSSI — bếp
điện IGNIS — vỏ ruột CEAT — máy
in ronéo SADA — bạc đạn RIV — máy
bơm LOMBARDINI — đá cẩm thạch
MONTECATINI.

VINACO, 6 Thoại ngọc Hầu
Gia Định - Đ.T: 93552 - 40948

SAIGON	70	Huỳnh quang Tiên (Lambretta W.N.)
SAIGON	78	Ngô tùng Châu (Đại Hưng)
SAIGON	667	Phan thanh Giản (Long Hải)
CHOLON	667	Trần quốc Toàn (Minh Tân)
CHOLON	956	Nguyễn Trãi (Tu Hưng)
PHAN . RANG	48	A Thống Nhứt (Đông Thăng Hóa)
ĐÀ . NẰNG	69	Phan Chu Trinh (Hòa Khánh)
TRẢNG . BÀNG	42	Quang Trung (Hữu Thành)
KIÊN - GIANG	9	Phó Cơ Điều (Lộc Hưng)
VĨNH . BÌNH	17	Nguyễn văn Thịnh (Ng. ng. Diệp)
ĐÀ LẠT	275	Phan đình Phùng (Phan Lạc Hiến)
BIÊN HÒA	48/236	Quốc lộ 15 (Phúc Hưng)
PHAN THIẾT	5	Nguyễn văn Thành (Tăng Khánh)
H U Ế	17	Trần hưng Đạo (Tân Thịnh)
BA XUYỀN	51	Thái lập Thành (Quách Hải)
SAIGON	186	B Cộng Hòa (Tiến Thịnh)
LONG KHÁNH	94/2	Phan Thanh Giản (Công Thành)
CAM RANH	21	Quốc lộ 1 - Ba Ngòi Tuấn Hùng)
QUY NHƠN	132	Gia Long (Thuận Hùng)
GIA ĐỊNH	136	Võ Tánh (Hiệp Long)
GÒ VẤP	318	Gia Long (Việt Liên Hưng)
LONG AN	1/6	Nguyễn Huỳnh Đức (Công Lập)
CHÂU ĐỐC	40	Độc Phủ Thứ (Đức Quang)
MỸ THO	19	Châu văn Tiếp (Hồ Văn)
LONG XUYỀN	56	Trung Nữ Vương (Lâm Quang)
VĨNH LONG	230	Lê Thái Tô (Nguyễn thị Nhứt)
PLEIKU	26	Hai Bà Trưng (Ngọc Sơn)
NHA TRANG	168	Độc Lập (Phạm Diệu)
BAN MÊ THUỘT	18	Amatrang long (Rồng Vàng)
PHONG DINH	3/5	Nguyễn Thái Học (Tập Đủ Trang)
TUY HOA	48	Búi ngươn Ngãi (Tiên Hưng)
PHƯỚC TUY	16	Độc Phủ Miêng (Trịnh Đức)
THỦ ĐỨC	21	B Nguyễn Tri Phương (Vạn Linh)
QUẢNG NGÃI	128	Quang Trung (Đại Lộc)
VŨNG TÀU	93	Nguyễn Thái Học (Trường Thọ)

H.S. NGUYỄN GIA HIẾN

Tướng liêndanh Sao Sáng

CHỦ TỊCH LỰC LƯỢNG

ĐẠI ĐOÀN KẾT

*Kính chúc đồng bào một năm
mới thịnh vượng thanh bình*

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO

*Một năm thịnh vượng và
thanh bình*

KHIẾU THIỆN KẾ

Dấu biểu Thị xã Đà Nẵng
3817 Độc Lập 252, Trương minh Giảng
ĐÀ NẰNG SAIGON

Kính chúc

**ĐỒNG BÀO MỘT NĂM MỚI
AN VUI HẠNH PHÚC
VÀ THẮNG LỢI**

Nghị sĩ và Bà **TRẦN VĂN QUÁ**

Kính chúc đồng bào

CHÂU ĐỐC

*Một năm mới Hạnh Phúc và
Thịnh vượng*

DƯƠNG VY LONG

Dân Biểu Châu Đốc

Dân biểu

HỒ NGỌC NHUẬN

*Chủ Tịch Ủy Ban Xây dựng
Nông Thôn*

Hạ Nghị Viện

KÍNH CHÚC

Đồng bào đơn vị II Đô Thành (gồm
các quận 4, 6, 7, 8, 9) và chúc toàn
quốc một năm Kỷ Dậu

THANH BÌNH

Trần kim Thoa

**Dân biểu Hạ Nghị Viện
Đơn vị II Đô Thành**

Văn phòng : DT : 20.078
25-27, Tạ Thu Thâu Saigon

KÍNH CHÚC MỌI GIỚI ĐỒNG BÀO,
MỘT NĂM TRÀN ĐẦY HẠNH PHÚC
VÀ THẠNH VƯỢNG.

TB : Yêu cầu những đồng bào nào có
sự gì thắc mắc hoặc bị hiếp đáp hoặc muốn
khiếu nại việc gì, xin mời đến văn phòng tại
tôi sẽ can thiệp ngay.

TRƯỜNG VÔ TUYẾN ĐIỆN

TẤN PHÁT

50, Đại lộ Nguyễn Huệ — SAIGON
Lớp ráp sửa radio : Khóa 154 khai
giảng ngày 3-3-1969 khóa 2 tháng biết rành
5 loại máy thu thanh.
— Lớp đặc biệt Transistor cho
các bạn mãn khóa sơ cấp.
— Lớp Trường xưởng VTD ráp
sửa Ampli HiFi, Transistor sửa chữa các
loại máy thu thanh và dự bị Télévision.
— Lớp sửa Télévision cho các bạn
mãn khóa Trường xưởng và đang hành nghề
Radio.

Chúc Mừng Năm Mới

*Nhân dịp Xuân về Ban
GIÁM ĐỐC, ban giảng huấn và
toàn thể nhân viên văn phòng
TRUNG TÂM HẠM THỤ 23 Nguyễn
văn Giai Dakao Saigon thân
ái chúc toàn thể học viên năm
mới vui tươi Hạnh phúc.*

T.M. Ban GIÁM ĐỐC
Kỹ Sư G.S. HOÀNG HỒNG

SAIGON DEPARTO

và Saigon kỹ nghệ mền len

Kính chúc

*Quý vị khách hàng và thân
hữu, một năm mới hoàn
toàn hạnh phúc,*

Trần - Danh - Lai

CHỦ HIỆU

Bán giò chả và thực phẩm

PHÚ - HƯƠNG

168 E, Hiền Vương

SAIGON

NHẬN ĐẶT BÁNH TRUNG, GIÒ, CHẢ TẾT

NGUYỄN TRỌNG NHỎ

Dân Biểu Đơn Vị I

Đô Thành

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO CỬ TRI
ĐƠN VỊ I VÀ TOÀN QUỐC MỘT
NĂM MỚI AN BÌNH HẠNH PHÚC,

THANH GIÁC

DÂN BIỂU ĐƠN VỊ CHÀM
BÌNH THUẬN.
CHỦ TỊCH ỦY BAN PHÁT
TRIỂN SẮC TỘC.

Hạ-Nghị-Viện

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO CỬ TRI
TỈNH BÌNH THUẬN MỘT NĂM MỚI
TIẾN BỘ VÀ HẠNH PHÚC

ĐÀM QUANG ĐÔN

Dân Biểu đơn vị tỉnh Phong Dinh

*Kính chúc đồng bào tỉnh
Phong Dinh và toàn quốc
một năm mới hạnh phúc
an lành.*

QUÍ BẠN

**ĐÃ TỚI THĂM
KHU THƯƠNG XÁ
CRYSTAL PALACE**

CHƯA ?

Cà Saigon thanh lịch ban đêm chỉ rù nhau tới

ĐÊM MÀU HỒNG

★ ĐỂ NGHE THÁI THANH, LỆ THU, LAN NGỌC, LAN ANH, ĐAN THANH... RU NGỦ BẰNG NHỮNG TIẾNG NHẠC TRỮ TÌNH GIỌNG CA ƯỚT ÁT MỀM TÌM.

● ĐỂ NGHE BAN THĂNG LONG CỦA HOÀI TRUNG — HOÀI BẮC — THÁI THANH DÙNG HÒA ÂM LÀM TA QUÊN MỌI ƯU PHIÊN CỦA CUỘC ĐỜI NHẪNG NHỔ.

Đêm Màu Hồng sẽ hồng môi hồng má hồng tình yêu Saigon thanh lịch trọn mùa xuân trọn đời người.

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Kính chúc Quý vị khách hàng một năm mới thịnh vượng và hạnh phúc

HÃNG CÀ PHÊ :

Meilleur Goût

★ Chuyên bán cà-phê sống, cà phê chín.

bán sỉ và lẻ Cà Phê chọn lọc
(rang và xay mỗi ngày bằng máy điện)

Tổng phát hành : 135, Đại lộ Hàm-Nghi Saigon

Chi nhánh : — 124, Pasteur Saigon
— 38, Minh Mạng Đà-Lạt.

Xưởng rang cà-phê bằng máy điện

240-242, Tôn Đản Khánh Hội — Saigon

● Giới sành điệu Thủ đô đều nhìn nhận :

CÀ PHÊ

MEILLEUR GOÛT

là thơm ngon nhất. Đã dùng một lần không thể quên được.

Nước hoa

HÉRA

- Đặc chế tinh vi từ hoa lan rừng Việt Nam
- Mùi thơm dịu dàng, ngọt ngào, lâu phai
- Tốt bằng các sản phẩm ngoại quốc
- Rẻ hơn các sản phẩm đồng loại.

Văn phòng : 135, Hàm Nghi — Saigon
ĐT. 91.281

Chi nhánh : } 136, Trịnh minh Thế — Khánh Hội
124, Pasteur — Saigon
38, Minh Mạng — Saigon

Viện bào chế : 242, Tôn Đản — Saigon.

— MÓN QUÀ ĐẦU XUÂN nên dùng nước hoa HÉRA.

- TẶNG NGƯỜI YÊU : Nước hoa HÉRA
- TẶNG NGƯỜI THÂN : nước hoa HÉRA.

Tình yêu, tình bạn

Sẽ thấm thiết mãi nhờ :

Nước hoa

HÉRA

INTRACO

NHÀ MÁY

PHAN THIẾT 65 Huyện Trăn Công Chúa

CHỢ LỚN : 2 Bến Mễ Cốc

SAIGON : Thương xá TAX phòng 219

135, Nguyễn Huệ (lầu I)

Hộp thư : 968 — SAIGON,

Điện thoại 93413 - 90140

QUỐC TẾ CÔNG THƯƠNG XÃ

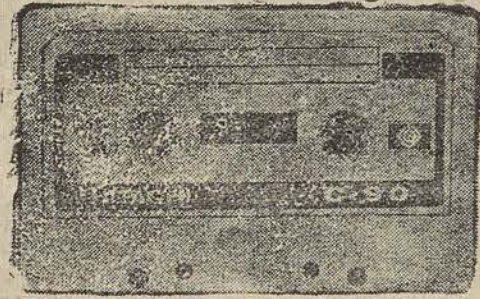
Công ty trách nhiệm hữu hạn.

Vốn : 6.400.000đ00

KỸ NGHỆ ĐỒ HỘP

CASSETTE

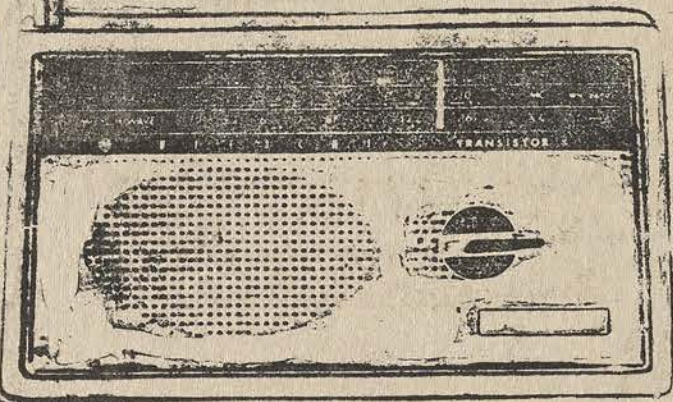
BAND C-60

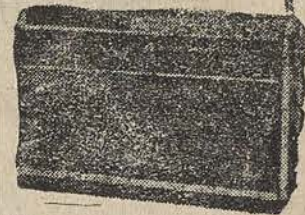
Band C-90

MODEL TRQ-220

HITACHI

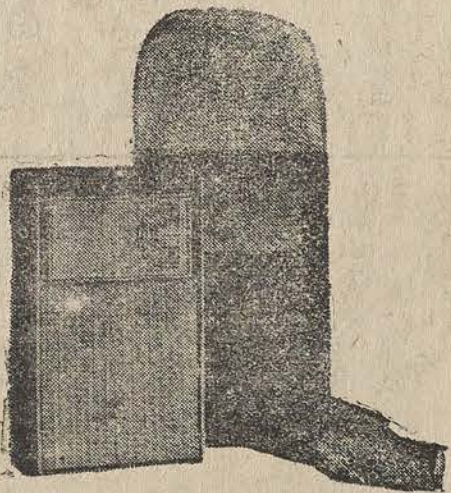
RADIO CASSETTE
3-BAND

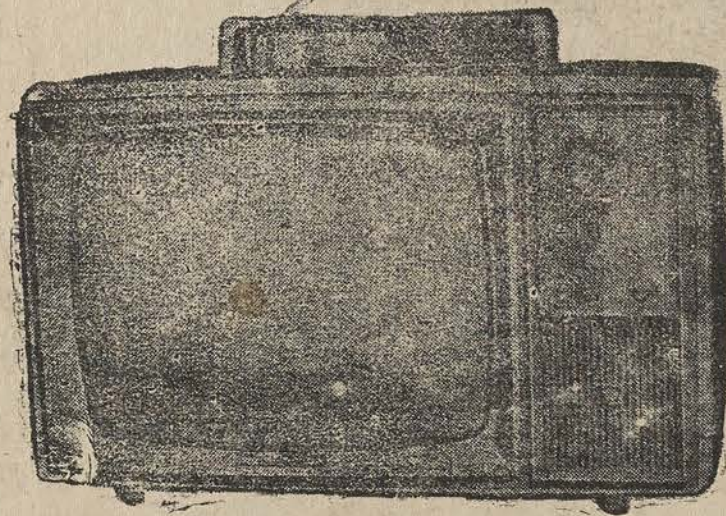
 Hitachi, Ltd.

SCT-1150

model WH-859D

MODEL TH-620

MODEL TW-77

ĐẠI DIỆN TẠI VIỆT NAM : HÃNG LIÊN Á - 12 TẠ THU THẦU SAIGON -

QUALITY ALWAYS
COMES FIRST
AT

HITACHI

HITACHI

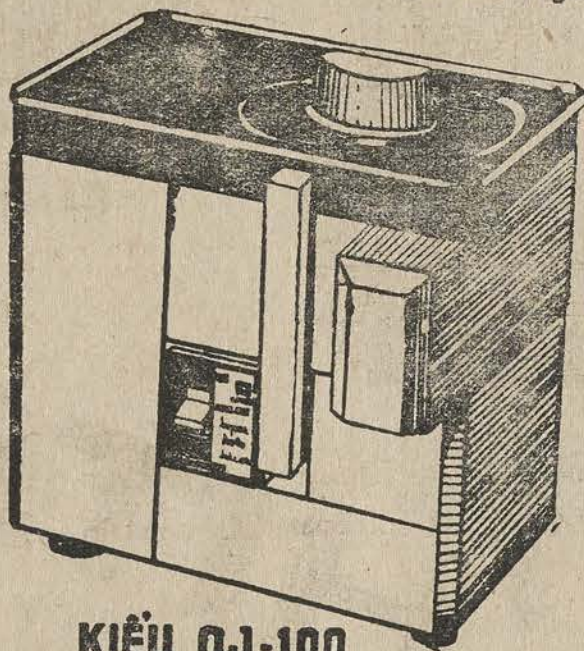
HITACHI

TẤT CẢ TIỆN NGHI CỦA MỘT ĐỜI SỐNG TÂN THỜI

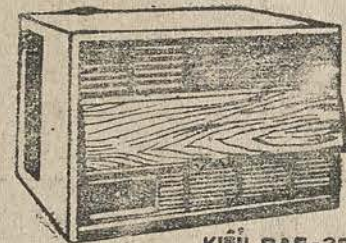

*Máy xay
trái cây*

KIẾU VA-10

KIẾU OJ-100
Máy vắt trái cây

KIẾU RAE-3588

Máy điện hóa không khí

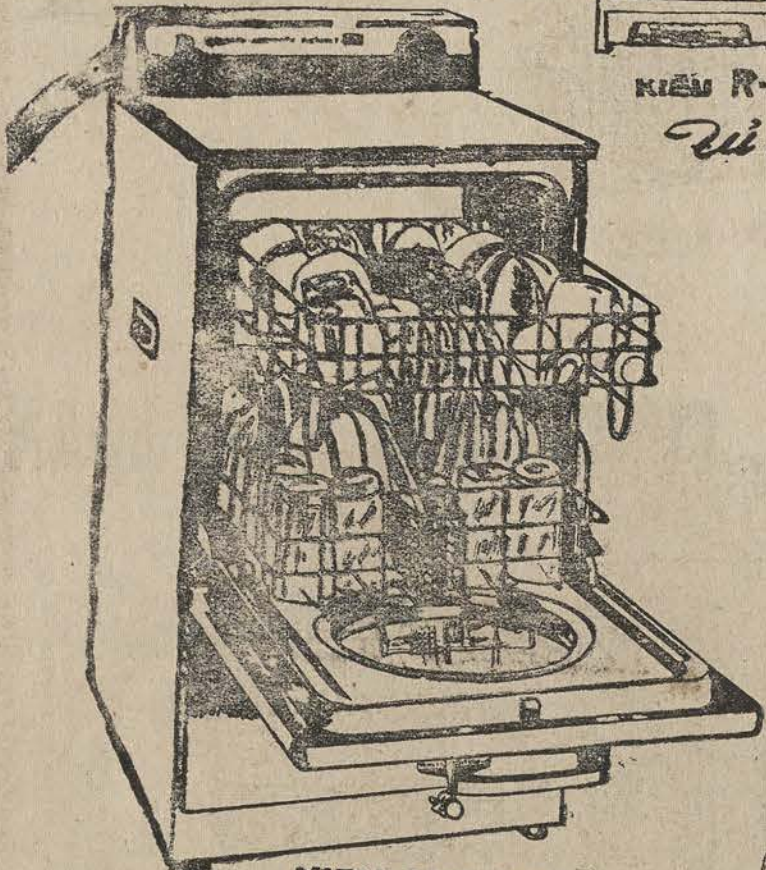

KIẾU PS-300

Máy giặt quần áo

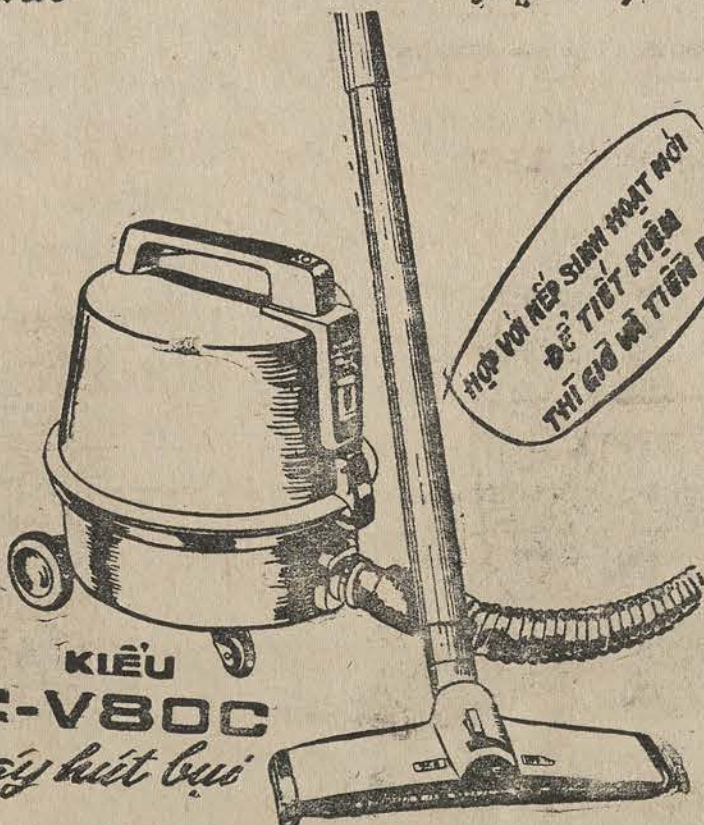

KIẾU R-2125
Tủ lạnh

KIẾU KF-1000

Máy rửa bát đĩa

KIẾU C-V80C
Máy hút bụi

HỢP VỚI NẾP SINH HOẠT MỚI
ĐỂ TIẾT KIỆM
THỜI GIỜ VÀ TIỀN BẠC

TUẦN LÃ SẢN PHẨM GẦN 100 NĂM KINH NGHIỆM CỦA HITACHI, JAPAN

ĐẠI DIỆN TẠI VIỆT NAM : HÃNG LIÊN Á - 12 TẠ THU THẦU SAIGON - Đ.T: 21.454

Bút chì Việt Nam

VIKYVA và MAI-LAN

ĐỦ LOẠI — ĐỦ MÀU — TỐT — ĐẸP — BỀN — RẺ
CHÚC MỪNG NĂM MỚI

XUỞNG SẢN XUẤT
 VIỆT NAM KỸ NGHỆ VÂN PHÒNG
 541343, Lê Lợi — Gò Vấp — Gia Định
 Giấy nói : 40017 — 41665

TỔNG PHÁT HÀNH
 HÙNG TÍN CÔNG TY
 19, Đại lộ Hàm Nghi — Saigon
 Giấy nói : 21.371

BỘT NGỌT VIFON

TỔNG ĐẠI LÝ
HÃNG KHÁNH-PHONG
 17, NGUYỄN-V-THẠCH - CHOLON
 Đ. T: 37624

CUNG CHÚC TÂN XUÂN
ĐẠI LỤC LỮ QUÁN
 Continental Palace
 đường Tự Do
 ĐT : 90155 - 90157
 và 22.520 Saigon

CUNG CHÚC TÂN XUÂN
TÔ-CHÂU
DIAMANTS
 121, đường Tự Do Saigon

CUNG CHÚC TÂN XUÂN
HOTEL EMBASSY
 Thay hiệu mới **LÊ-V-ẤN**
 35, Nguyễn Trung Trực
 Saigon

Chiêm tinh gia Huỳnh Liên
KÍNH CHÚC
 Quý vị khách hàng thân hữu một năm
 mới vui tươi và hạnh phúc.
 Văn phòng số 632 Phan thanh Giản
SAIGON

VUI-VE TUỔI TRẺ
 DA DE MỊN MANG

HEPACHAUT

NƯỚC CỐT ARTICHAUT

NƯỚC CỐT GAN BÒ TƯỚI

SINH-TỐ' B12

SINH-TỐ' B1

SINH-TỐ' B2

SINH-TỐ' B6

SINH-TỐ' PP

SINH-TỐ' D2

YẾU GAN, NÓNG GAN

GÂY ỒM, MẤT NGỦ

MỤN Ở MẶT

NGỪA MỀ ĐAY

THIẾU MÁU

LAO-LỰC

TẢO BỒN

DƯỜNG THAI

MỎI-MỆT

CÔNG TY

KHUẾCH TRƯỞNG ÁO DƯỢC

90 Lê văn Duyệt 90

— SAIGON —

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

UÔNG KHỎI CHÍCH
 Kiệt ly - iả chảy -

VEREX

HADZER

NGƯỜI LỚN - CON NÍT

S 3 KN 508-BYT/QCDP. 29-10-65

CÚM NÓNG LẠNH CẢM SỐT ĐAU NHỨC
ANTIGRIPPAUX
 XIN NHỚ HỎI NHẬN HIỆU
 BUA BỜ ĐẦU NGƯỜI
 CÓ DAN
 VIÊN LẺ KHẮP
 MỌI NƠI
 KN 1225.BYT. QCDP
 HADZER

XE DU LỊCH VÀ VẬN TẢI NHẸ

MÀ QUÍ NGÀI ƯA THÍCH

2 máy — 4 thì — 4 lít xăng 100c.s — công suất thực 30 HP

KHỎI ĐỔ NƯỚC

KHỎI BÔM NƯỚC

KHỎI ĐỔ DẦU HỘP SỐ

KHỎI ĐỔ DẦU BỌC-ĐÍCH

GIÁ PHONG ĐỊNH (luôn thuê trước bạ)

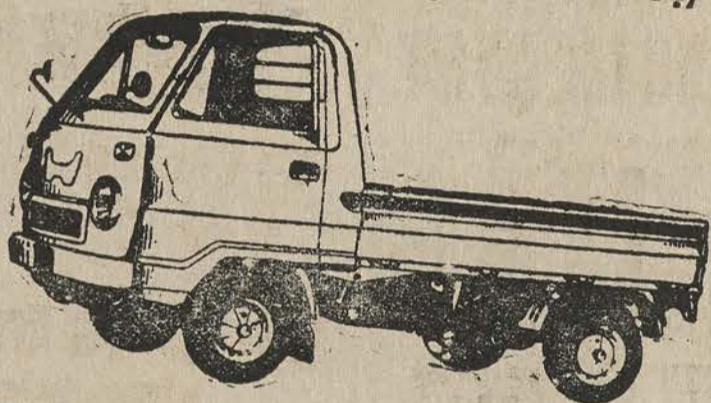
— DU LỊCH KIỂU N360 = 389.000đ.

— VẬN TẢI NHẸ TN360 = 274.000đ.

THỜI HẠN GIAO HÀNG NHANH CHÓNG

Đại lý độc quyền
SAIGON GARAGE

102, NGUYỄN HUỆ, SAIGON — Đ.T 20.603

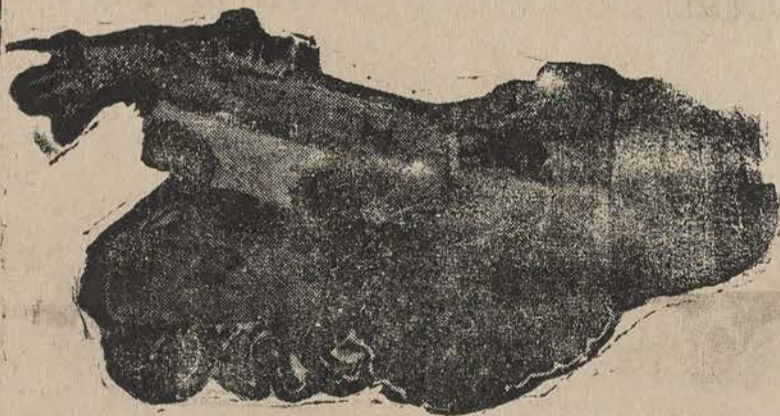

YANMAR

Cơ giới hóa nông nghiệp

Đại diện độc quyền
NICHIMEN, LTD

Số 7 Đại lộ Nguyễn Huệ (lầu 2) Saigon
Đ.T. 21.393 và 23.625

MÁY CÀY TAY KIỂU YC 42 B

— Tiện lợi hơn một đôi trâu.

— Tiêu thụ độ 10 lít dầu cặn trong 8 giờ làm việc.

— Năng suất sới đất được 1 mẫu tây (trong 8 giờ).

BÌNH SỊT THUỐC SÁT TRÙNG KIỂU MK 10 B

Nguyễn Văn Điều
Quản lý

NGUYỄN-VĂN-ĐIỀU CÔNG TY
(VANDICOTY)

Công Ty T.N.H.H. Vốn 32.000.000đ. VN

- BỐC DỠ HÀNG TÀU
- CHUYÊN CHỖ THỦY BỘ
- ĐẠI DIỆN THƯƠNG MẠI

Chúc quý khách

Tân Xuân Vạn Hạnh

TRỤ SỞ Điện thoại: 93.263

71 - 73, Đoàn như Hải Điện tín
SAIGON VANDICOTY-SAIGON

Cung Chúc Tân Xuân

TỬU QUÁN: TÂN-LÂM-ĐIỀU

261 đường Cách Mạng 1-11 — PHÚ NHUẬN

Khai trương mừng 4 Tết — Mời quý bạn tới uống rượu mừng Xuân mới
Đặc biệt thịt rừng và các món nhậu:

Gà, Cua, Lươn, Éch

Do đầu bếp BÌNH LỢI QUÁN đảm nhiệm
HAI HỘI kính mời

Nhật báo lớn nhất Việt Nam

Nhật báo mạnh nhất Việt Nam

Nhật báo uy tín nhất Việt Nam

Nhật báo đứng dẫn nhất Việt Nam

CÔNG LUẬN

Chủ nhiệm chủ bút **TÔN THẮT ĐÌNH**

Giám đốc chính trị **TRẦN VĂN ĐÔN**

Giám đốc trị sự **VŨ ĐẠO DZOANH**

Tổng thư ký **LÊ HIỀN**

Giám đốc quảng cáo **LÊ BAN**

**Từ đầu năm Kỷ Dậu tòa soạn, trị sự Công Luận
đặt tại :**

24, Nguyễn An Ninh - Saigon

Điện thoại : 23.971 — 90.652 — 90.654

*Một tòa soạn vi đại, tổ chức như một tòa soạn báo
lớn ngoại quốc.*

Nghị Sĩ

TRƯƠNG TIẾN ĐẠT

Kính chúc đồng bào một năm mới hạnh phúc, thắng lợi.

Nghị Sĩ

TRẦN NGỌC OÀNH

Chủ tịch Ủy ban Ngân sách tài chính thuế khóa Thượng Nghị Viện.

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO MỘT NĂM MỚI HẠNH PHÚC, THẮNG LỢI.

Nghị Sĩ

NGUYỄN VĂN

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO MỘT NĂM MỚI HẠNH PHÚC, THẮNG LỢI.

Nghị Sĩ

NGUYỄN VĂN CHUÂN

Kính chúc đồng bào một năm mới hạnh phúc, thắng lợi.

Nghị Sĩ

NGUYỄN HỮU TIẾN

Chủ tịch Ủy ban Y Tế Thượng Nghị Viện

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO MỘT NĂM MỚI HẠNH PHÚC, THẮNG LỢI.

Nghị Sĩ

Bà **NGUYỄN-VĂN-THƠ**

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO MỘT NĂM MỚI HẠNH PHÚC, THẮNG LỢI.

Nghị Sĩ

Bà **NGUYỄN PHƯỚC ĐẠI**

CHỦ TỊCH ỦY BAN LAO ĐỘNG XÃ HỘI.

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO MỘT NĂM MỚI HẠNH PHÚC, THẮNG LỢI.

Nghị Sĩ

HOÀNG KIM QUY

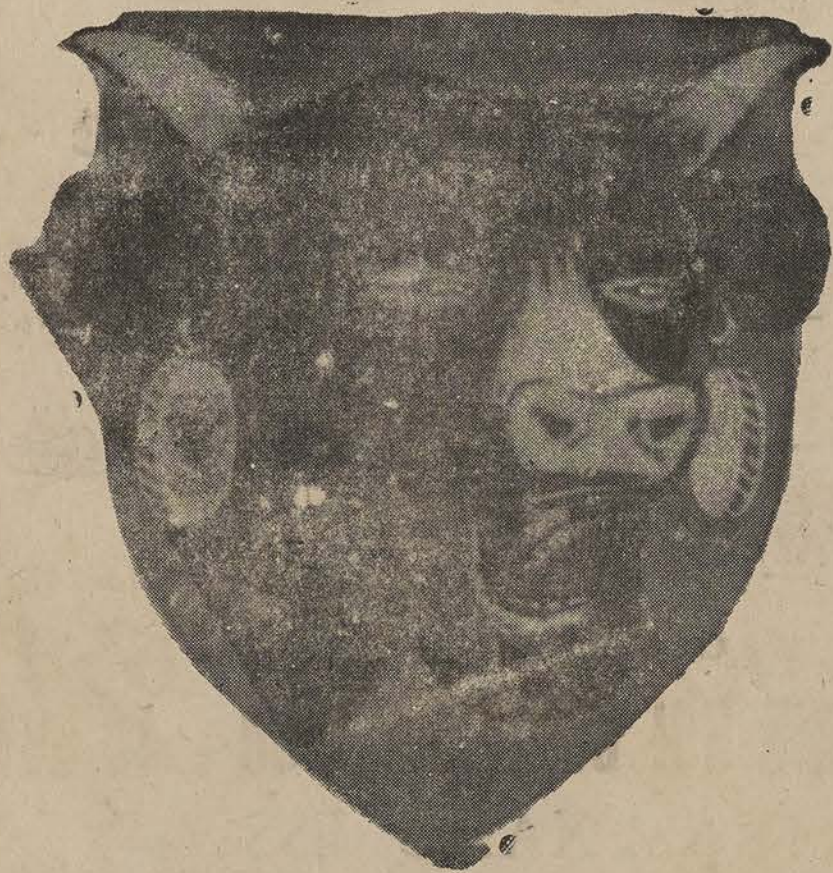
KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO MỘT NĂM MỚI ĐẦY HẠNH PHÚC THẮNG LỢI.

Nghị Sĩ

PHẠM NAM SÁCH

Chủ tịch Ủy ban Tư pháp Định chế.

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO MỘT NĂM MỚI HẠNH PHÚC THẮNG LỢI.

«tôi hãnh diện» nước tôi có bốn nghìn năm văn hiến, tôi còn hãnh diện nước tôi có phở»

79

hiệu phở bò nổi danh của dân nghiên phở. Đứng đầu hay cuối đường Võ Tánh là đã ngửi thấy mùi thơm của phở 79 rồi.

phẩm viết về tuổi thơ, cho tuổi thơ của

DUYÊN ANH

(Nhà văn duy nhất của tuổi thơ Việt Nam)

ang côn con thúy chiến tranh mèo chuột trường cũ
mơ thành người quang trung chương còm nhóc tí khôi

SẼ XUẤT HIỆN LẦN LƯỢT TRONG NĂM CON GÀ KỂ TỪ MÙA XUÂN

○ Đọc truyện Duyên Anh để thấy mình trẻ ra, yêu đời và còn nguyên kỷ niệm.

○ Mua truyện Duyên Anh cho con cháu đọc là dạy chúng thương yêu quê hương, đồng bào, trường học, gia đình, thầy giáo, cha mẹ, họ hàng, anh em, bạn bè và loài vật.

VÕ VĂN PHÁT

Dân biểu Đơn vị 2 Đô thành
Chủ tịch ủy ban kinh tế
HẠ NGHI VIỆN

KÍNH CHÚC ĐỒNG BÀO CỬ TRI ĐƠN VỊ 2 CÙNG
TOÀN QUỐC MỘT NĂM MỚI HẠNH PHÚC.

HÌM CẦU CỨU

- ★ Một thằng công chức nghèo, mở một cửa hàng thu băng nhạc để kiếm ăn đang cần sự bố thí của giới yêu nhạc.
- Muốn giúp đỡ nó có tiền một cách trong sạch, muốn nó đừng trở nên tham nhũng Các bạn trẻ yêu nhạc muốn mua băng, thu băng thì chắc chắn ở đâu cũng phải mất tiền. Chi bằng giúp cho nó đỡ bị lâm cảnh bị gậy.

XIN CÁC BẠN HÃY TỚI:
NGUYỄN - HOÀNG

170, Nguyễn Hoàng Chợ Lớn.
Thu băng nhạc — Cassette —
Mono — Stéreo
Đặc biệt nhạc cổ điển tây
phương — và đủ loại.
HÌM kêu cứu giúp thằng bạn Nguyễn Hoàng

Cáo lỗi

Vi sơ sót của tòa soạn nên bài « Chánh Đại Bàng » của tác giả « Ông Cọp » đã đề nhầm là Hà Huyền Chi. Vậy Con Ông trân trọng cáo lỗi cùng quý độc giả và tác giả.

NHẮN TIN

HÀ HUYỀN CHI: Bài thơ cậu gửi đến quá trễ. Đã cố đi vào số Xuân nhưng kẹt chỗ. đành đề số Tân Xuân vậy nhé.

TÒA SOẠN

KINH BẮC

95, VÕ TÁNH — SAIGON
Điểm tâm hương vị thuần
túy Giao Chi

BUỔI SÁNG — BÁNH CUÓN
THANH TRÌ — ĐẬU DÁN
CHẤM TƯƠNG — MIẾN GÀ
(Gà Giao Chi)

BỔ - CÁO

Kể từ nay nếu xe
quý ngài:

- Trục trục vì máy móc,
năm dờng
- Đền kỳ rửa xe, thay
dầu mỡ
- Đền kỳ kiểm soát toàn
diện

XIN GỌI ĐIỆN THOẠI SỐ : 40.691
TRẠM XĂNG ESSO —
PASTEUR - HIỀN VƯƠNG
Lập tức quý Ngài sẽ
được phục vụ

LA MOITIA

INDUSTRIAL

DE LA

INDUSTRIE

DE LA

INDUSTRIE

DE LA

INDUSTRIE

DE LA

INDUSTRIE

DE LA

INDUSTRIE

DE LA

INDUSTRIE

DE LA

INDUSTRIE

DE LA

INDUSTRIE

NATIONAL

RADIO và TI-VI

**TẶNG NÀNG MỘT
MÙA XUÂN TƯƠI ĐẸP**